לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ב', י"ח באלול תשמ"ו, 22 בספטמבר 1986 / שנה מ"ד מס' 13147 / המחיר 75 אג' כולל מע"מ

הטלוויזיה הצרפתית: ישראל גזלה כליות הצנחנים

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — השתלת הכליות של שני הצנחנים הצרפתיים שנהרגו בלבנון, בגופן של שתי ישראליות, נתקבלה בפאריס בתדהמה, והטלוויזיה הצרפתית כבר מציגה את הפרשה כ„גזילה".

על רקע המחלוקת בדרום־לבנון, עלולות הכליות הצרפתיות להתפתח למקור סכסוך נוסף.

שלטונות צרפת מכחישים, כי אישרו את נטילת הכליות משני הקורבנות של ה„חיזבאללה". הם חוששים, כי השיעים הקנאים בדרום־לבנון יראו בפרשה עילה נוספת להאשים את צרפת.

גיבוי משמעותי של צה"ל לצבא דרום לבנון — מהשבוע שעבר

רבין: כשפעילות הטרור גוברת — הפעילות שלנו גוברת ● ישראל הזהירה את הכפרים בדרום־לבנון המסייעים ל„חיזבאללה" ● מפקד יוניפי"ל רוצה לרדת דרומה, עד לגבול הבין־לאומי; ישראל מתנגדת ● מפקד „אמל" באיזור: הפלשתינים לא יחזרו

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי, דליה שחורי, כתבתנו המדינית שלמה גלזר ויהודה צור, כתבי „על המשמר"

החל ממחצית השבוע שעבר, נותן צה"ל גיבוי משמעותי לצבא ודרום־לבנון.

להערכת גורמים צבאיים, יביא הגיבוי של צה"ל בדרום־לבנון לשיפור המוראלי של חיילי צד"ל שספגו אבידות רבות בשבועות האחרונים. לעומת זאת טענו אתמול גורמים בטחוניים, כי מצבו המוראלי של צד"ל הוא טוב יותר מאשר ניתן להבין בכלי התקשורת וכי הוא סובל מ„משבר ריגעי".

שר־הבטחון יצחק רבין הצהיר אתמול כי ישראל תזהיר את הכפרים בדרום־לבנון הידועים

(המשך בעמוד 2)

מתחדש המו"מ עם האחיות בצל איומן לנטוש בתיה"ח

מאת כתבנו לענייני עבודה

המו"מ בין נציגי המעסיקים, בראשות הממונה על השכר ועל הסכמי העבודה במשרד האוצר, הלל דוראי, ומנכ"ל משרד הבריאות פרופ' דן מיכאלי, עם נציגות האחים והאחיות בבתי־החולים, יפתח היום בשעה 11.30 במשרדו של יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד.

(המשך בעמוד 2)

אביבה גרנות אתמול בבית־המשפט (צילום: מאיר כפיר)

שינוי גירסה של גרנות: יערי לא דרסה בכוונה ● עמוד 3

על היום: לבנון, חזרנו אליך שנית? ● עמוד 5

הסכם המסגרת במיגזר הפרטי ייחתם הבוקר ● עמוד 16

פיטורים המוניים של זמניים באוניברסיטה העברית ● עמוד 16

האם נעשתה עיסקה בין צרפת למפעילי הטרור? ● עמוד 3

יעלו מחירי הנסיעה במוניות והמזוט לתעשייה ● עמוד 3

התייחסות זהירה בפמליית פרס לפגישתו הערב עם שברנאדזה

מאת חנה אישר־הורביץ, כתבנו בניו־יורק

היום בשעה 19.30 לפי שעון ישראל, ייפגש ראש־הממשלה, שמעון פרס, עם שר־החוץ הסובייטי, שברנאדזה, בבניין האו"ם. ראש־הממשלה ופמלייתו ייצאו לאחר מכן את ארצות־הברית, בדרכם לישראל.

לאחר שנכוותה ישראל ברותחין עם הפומבי הרב שקדם לפגישה עם הסובייטים בהלסינקי, זהירים מאוד ראש־הממשלה ופמלייתו בהתייחסותם למיפגש הצפוי. אתמול בשעות לפני־הצהריים אמרו אנשים בפמלייה, כי דרוש עוד אישור סובייטי סופי לפגישה.

אישור ראשון, עקיף במקצת, באשר לפגישה ולתוכנה, נתן פרס בנאום שנשא בפני ראשי המגבית היהודית המאוחדת והבונדס, בארוחת צהריים שהתקיימה במלון ריג'נסי. כאשר התייחס למאבק למען פתיחת שערי ברית־המועצות, אמר פרס: „קראתי בעיתונים שמחר אפגש עם שר־החוץ הסובייטי שברנאדזה; ואחרי ששמעתי זאת, החלטתי להישאר כאן.

(המשך בעמוד 2)

„מה זה קידוש?", שאל הסובייטי

ההיענות הסובייטית בעניין קביעת הפגישה התחילה בקריאה טלפונית, מהשגרירות הסובייטית, שהגיעה לביתו של הקונסול הכללי בניו־יורק, משה יגר, בליל־שבת, בעת ארוחת־הערב שקיים לכבוד ראש־הממשלה. הסובייטים ביקשו לדבר עם השגריר מאיר רוזן, שהשתתף בארוחה.

דבורה יגר, שהשיבה לשיחה הטלפונית, ביקשה להמתין עד שהרב שניידר יסיים לקדש על היין. „מה זה קידוש?", שאל הסובייטי, ודבורה יגר הסבירה לו. ולאחר מכן השיב רוזן לשיחה.

להזהר מהסתבכות בדרום־לבנון

התפיסה הבטחונית לגבי הגבול בצפון, המבוססת על קיום אזור־הבטחון בדרום־לבנון המוחזק על־ידי צד"ל, תוך גיבוי וסיוע של צה"ל, הבטיחה אומנם שקט לישובינו בצפון, אם־כי לא מנעה לחלוטין נסיונות פיגוע מצד המחבלים. אך זירת ההתמודדות עם המחבלים הועברה לתחום של אזור־הבטחון. שבאחרונה נהפך למוקד של תקריות חמורות, שגרמו לפגיעות הן באנשי יוניפי"ל והן בחיילי צד"ל. המזכיר הכללי של האו"ם וראשי יוניפי"ל טוענים, כי תקריות אלה נובעות מהמצאותו של צה"ל בתחום דרום־לבנון ודורשים את פינויו ופריסת כוחות יוניפי"ל גם באזור זה. עם זאת, אין למפקדת יוניפי"ל תשובה לשאלה, כיצד יוכל למנוע פיגועים נגד ישראל במסגרת המנדט שהוטל עליו על־ידי האו"ם. שר הבטחון יצחק רבין הזדרז, משום־מה, אתמול להצהיר, כי ישראל לא תתנגד להסתלקותם של כוחות יוניפי"ל. הצהרה זו עומדת בסתירה גם להערכת הגורמים הבטחוניים הסבורים, כי עם כל מיגבלותיו, יוניפי"ל מסייע ליצירת יציבות באזור ואף מצמצם את יכולת הפגיעה של המחבלים.

שאלת אזור־הבטחון היתה נתונה במחלוקת מראשיתה ועתה היא הועמדה במבחן חדש, אולי החמור ביותר למן הקמתו. כוחות צה"ל נאלצים עתה להגיש סיוע מאסיבי יותר לצד"ל ומעורבותם בתחום האזור נעשית פעילה ורבת־היקף. הארגון השיעי־הקנאי „חיזבאללה" עלול לגרור אותנו, בהתגרויותיו בצד"ל, להסתבכות חדשה בלבנון, שקשה היום לשער את תוצאותיה. אסור לשגות באשלייה, שעל־ידי „פעולה מאסיבית" אפשר לבער את קיני המחבלים, שהם רבים, ומגוונים. היום נותנים את הטון התוקפני אנשי „חיזבאללה", אבל מעבר לאזור הבטחון (וחלקית גם בתחומו) פועלים ארגונים וכוחות שונים, אשר במערבולת מלחמת פנים־לבנונית יוצאים גם למבצעי פיגוע נגד ישראל. אסור להסתבך במבצעים גדולים, שיובילו אותנו, גם בניגוד לרצוננו, בחזרה אל הבוץ הלבנוני.

במקום לזרוק גט ליוניפי"ל, כסגנונו של שר הבטחון, יש לנהל עמו משא־ומתן על דרכי־פעילותו, כדי להבטיח את המטרה היחידה שהכל בישראל מעוניינים בה — מניעת הפיגועים בשטחנו. כל הרחבה של המעורבות הישראלית טומנת בחובה סכנות, שחובה להמנע מהן.

דמויות ידועות מ„אמל" מתוקפי מוצבי צד"ל

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

חילופי אש ארטילריים היו אתמול אחה"צ בין מוצב צד"ל באיזור עיישיה לבין כפרים שיעיים מצפון לרצועת הביטחון. כמה טילי קטיושה ומספר פגזים נורו אל המוצב, אך לא היו נפגעים. כוחות צד"ל השיבו אש לעבר מקורות הירי.

איזור עיישיה היה נתון בשבוע האחרון להתקפות מחבלים. מקורות צבאיים בלבנון דיווחו אתמול, שהיו גם חילופי אש ארטילריים בין יחידות צד"ל המוצבות באיזור ג'זין, מחוץ לרצועת הביטחון, לבין מיליציות השמאל בבקעת הלבנון. מקורות בצד"ל מסרו, שעוצמת חילופי האש אינה חורגת מן הרגיל.

שמונה גופות

בידי צד"ל גופותיהם של שמונה מן המחבלים שנהרגו בהתקפות על

(המשך בעמוד 2)

אילתית בת 18 מאשימה 9 חיילים באונס קבוצתי

מאת בצלאל רובין, כתבנו באילת

בת 18 מאילת התלוננה אתמול במשטרה, שנאנסה על־ידי תשעה חיילים, ביניהם אנשי מילואים, בזה אחר זה.

בחקירה סיפרה הצעירה, ששלושה חיילים סיירים שהכירה בשפת הים של אילת הזמינו אותה לבקר במחנה הצבאי שלהם וכאשר הגיעה לשם, אנסו אותה. מאוחר יותר היא הסכימה לנסוע איתם לאילת ולבקר שם חייל אחר.

(המשך בעמוד 2)

בימים אלה יצא לאור בהוצאת „על המשמר"

ספרו של

גבריאל שטרן

„על המרפסת של מוסא הג'ינג'י"

מלווה איורים ותמונות צבעוניות של שמואל כץ

✦

את הספר ניתן להשיג תמורת 24.00 ש"ח ב„על המשמר", ת"א, ד"ח חומה ומגדל 2

טלפון: 03־378833

(לאחר קבלת השיק ישלח הספר בדואר)

שיווק הגזר ותפוחי־האדמה יופסק כליל החל מהיום

במחאה על סירוב משרדי האוצר והמסחר־והתעשייה להעלות את מחיריהם

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

מגדלי הגזר ותפוחי־האדמה החליטו להפסיק כליל, החל מהיום, לספק לשווקים שני גידולים אלה, במחאה נגד משרדי־האוצר ומשרד־המסחר־והתעשייה, המסרבים להעלות מחירים, שהם מוקפאים ותחת פיקוח זה למעלה משנה.

המגדלים טוענים, כי התשומות התייקרו בשנה זו ב־22 אחוז ועובדה זו הוכרה ע"י משרד החקלאות.

ג'ימי קרת, מזכיר ארגון מגדלי הירקות במרכז החקלאי, מסר לכתב „על המשמר", כי לפני שבוע נענו מגדלי הירקות ומנכ"ל התאחדות האיכרים, שלמה רייזמן, לפנייתו של אהרון פוגל, הממונה על התקציבים באוצר, לדחות את הפסקת שיווק הגזר ותפוחי־האדמה, תוך הבטחה שוועדת המעקב תדון „ברוח אוהדת ותוך התחשבות בהתייקרות התשומות בשנה האחרונה".

מחוגי הירקנים מזהירים את משרדי האוצר והמסחר־והתעשייה „לא לחזור על התרגיל ולהציף את השוק בתפוחי־אדמה וגזר משטחים שהם לא בפיקוח, והם מושקים במי ביוב, דבר העלול לגרום למחלות". כמו־כן טוענים הירקנים, כי „מוטב לקיים הפיקוח ולא להוליך שולל את המגדלים, שהם נתונים לביקורת משרד־החקלאות".

מראה הדירה בה אירע הפיצוץ (צילום: קלאודיו נוטקיאנו)

4 אנשים נפצעו מפיצוץ מדליפת גז בדירה בחיפה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

ארבעה אנשים נפצעו, אחד מהם קשה, מפיצוץ שנגרם כתוצאה מדליפת גז בדירה שבשכונת גבעת עמוס בחיפה.

הפיצוץ אירע סמוך לשעה 7 בבוקר כתוצאה מדליפת גז בדירה שבקומה השמינית בבניין רב־קומות. בעל הדירה ביקש להדליק את הכיריים והניצוץ הצית את הגז שדלף בדירה וגרם לפיצוץ עז.

כתוצאה מהפיצוץ נפצע קשה בעל הדירה ושלושה אנשים אחרים נפצעו קל.

לדירה נגרם נזק כבד ונזקים קלים נגרמו לעוד שש דירות בבניין. דלתות שתי המעליות נעקרו ממקומן והמעליות הפסיקו לפעול. שמשות רבות נופצו ותריסים נעקרו ממקומם. הקיר החיצוני של הדירה בה אירע הפיצוץ נפגע וחלקו התמוטט.

כוחות מכבי האש הצליחו להשתלט על האש שאחזה בדירה בה אירע הפיצוץ תוך דקות אחדות. אמבולנסים של מד"א פינו את הנפגעים לבית־החולים רוטשילד בחיפה.

דיירי הדירות שניזוקו, לפט הדירה בה אירע הפיצוץ, חזרו לדירותיהם.

תושבת הרצליה פיתוח נעלמה מביתה

מאת יהושע מרקוס, כתב „על המשמר"

תושבת הרצליה פיתוח, לאה איליה בת 40, נעדרת מאז יום חמישי האחרון מביתה והמשטרה פתחה בחיפושים אחריה.

בעלה פנה למשטרה, לאחר שאשתו בוששה לחזור לביתה.

ברוך פארי — למנוחות

מאת אשר שילוני, כתבנו בחולון

קהל רב השתתף בהלווייתו של ברוך פארי (74) מחולון, שנפטר לאחר מחלה ממושכת, ונטמן ביום ו' בחלקת חברי ההגנה שבבית־העלמין בחולון.

פארי עלה מפולין ב־1934, היה מתושביה הוותיקים של חולון, ופעיל מפ"ם, חבר „ההגנה", והוא חשבון בהתנדבות במשך שנים רבות באגודת „אחיעזר" — אגודה לעזרה הדדית של ותיקי השומר הצעיר. במשך 30 שנה היה שופט בית משפט העירוני בחולון מטעם מפ"ם. היה חבר „רוטרי" ואת תחביביו הקלטת שירים חסידיים, נהג בהשמעת השירים בהתנדבות במועדוני הקשישים בעיר.

הניח רעיה, 3 בנים, בת ונכדים.

סמינריון רעיוני של הקבה"א השומר הצעיר גבעת־חביבה

מודיע: מספר הטלפון מיום א' ה־21.9.86 יהיה: 063־72030

ראש מועצת מנשה: אלוני מזמינה הסתה גזענית

„משפט השנה" של חוה יערי ואביבה גרנות מתחדש היום

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

משפטן של חוה יערי ואביבה גרנות, המואשמות ברצח התיירת מלה מלבסקי ב־10.8.85, והמכונה „משפט השנה", מתחדש היום.

בזכות סיומה התובעת, עו"ד פנינה דבורין, סגנית פרקליט מחוז תל־אביב, להציג את עמדת התביעה ב־16.6.86, לאחר שהעלתה על הדוכן 22 עדי תביעה ו־100 מוצגים. אחר־כך יצא בית־המשפט לפגרה.

בכתב־האישום נטען, כי במארס 1985 נסעו השתיים עם מלה מלבסקי במכונית מסוג „סובארו" מודל 1982 שהיתה שייכת לאהוד יערי, בעלה של חוה, לחוף תל־ברוך. לדברי התביעה היכתה חוה יערי את מלבסקי בשתי מכות מערוך על ראשה, השכיבה אותה על הקרקע מול חזית המכונית ועלתה עליה פעמיים.

גירסה זו, שאומצה על־ידי התביעה, הינה גם גירסתה של אביבה גרנות, חברתה של חוה יערי.

לעומתה טוענת יערי, כי הן השאירו את מלבסקי בעורה בחיים על השביל וכי ייתכן שמכונית אחרת היא שדרסה את התיירת.

על חוה יערי מלמדים סניגוריה עורכי־הדין עדנה קפלן ודרור מקרין, ואילו סניגוריה של אביבה גרנות הם נתן וחיים קנט.

העובדה כי שתי הנאשמות מסרו גירסאות שונות במשטרה מקשה על סניגוריהן, שיצטרכו מהיום לשלול הן את גירסת התביעה והן גירסת הנאשמת השנייה.

גבר ונער בן 16 התאבדו בתלייה

גבר בן 39 מהרצליה שם קץ לחייו בתלייה במלון בירושלים.

המנוח עשה את השבת עם רעיתו במלון הילטון בירושלים. בשבת בבוקר התעוררה האשה וגילתה את בעלה תלוי ללא רוח חיים בחדר האמבטיה במלון.

נער בן 16 מהכפר חילס ליד טבעון התאבד אתמול בתלייה בביתו. רופא וחובשת של מד"א ניסו להחיות את הנער, אך לבסוף נקבע מותו.

(עתים)

מזג אוויר

הטמפרטורות: ירושלים 18־29; רמת־הגולן 17־30; נהריה 23־30; צפת 19־29; נמל חיפה 24־30; טבריה 23־35; נצרת 20־30; עפולה 21־32; חשומרון 19־30; הקרייה ת"א 23־29; נתב"ג 21־30; יריחו 24־37; עזה 23־29; באר־שבע 20־33; אילת 26־39.

(עתים)

על המשמר

עין בעין

שיכור מרחבים

כאשר יצא לדרך, לפני חודשים אחדים, לא ידע לאן תוביל אותו. פארק הירקון כלל לא היה בתוכניותיו, אפילו הגרנדיוזיות ביותר. שלמה ארצי סיים את מסע ההופעות שלו, „לילה לא שקט", כמו גדול, הכי גדול, באתר ההופעה היוקרתי ביותר בארץ, לכל מי שרוצה, או שרוצים בשבילו להוכיח שהוא „מישהו".

מ„צוותא" לפארק הירקון. דרך ארוכה. מ־200 איש באולם ל־20 אלף, אולי פחות ואולי יותר. במרחביו של הפארק. הקהל, שהיה רגיל לקרוא „שלום שלום", צריך לשנות עכשיו את הטקסט. הנרות רולקים עבור ארצי. הזיקוקין נורים אל־על, למענו.

זה עושה משהו לבנאדם ויהיה השקול וקר־הרוח ביותר. כמו שיכור מרחבים, שיכור מן ההמון הרב והעצום הזה, כך היה ארצי בפארק הירקון. לפעמים, הפכו השירים שלו, האינטימיים, להילולה מביכה של רוקנ'רול מוחצן. לפעמים, צרח והשתולל. רוב הזמן, לוגם בתאווה אדירה מן המשקה המשכר הזה, שהציע לו הקהל. הוא נהנה מכל רגע. ארצי אהב את הדימוי החדש הזה, של רוקר נוסח ספרינגסטין.

עכשיו הוא ייקח פסק־זמן, יחשוב על מה שהיה, ינסה לנתח לעצמו את ההצלחה הזאת, בממדים האלה. מכאן יהיה קשה לשוב אל ארצי של טרום „לילה לא שקט". האם הוא רוצה בכלל לשוב? האם הקהל ירצה בכך, לאחר שלמד להכיר זמר שונה לגמרי? הייתי נותן הרבה כדי לקבל תשובה. כאן ועכשיו. גם ארצי.

עופר ניר

תשדירי השירות חוזרים — צילומי הכתבות ישובשו

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

החל מהיום יחזרו תשדירי השירות אל המסך, בעקבות המלצת בית הדין לעבודה בירושלים להנהלת רשות השידור, להיכנס עם העיתונאים והמפיקים למו"מ על תביעותיהם לתשלום רטרואקטיבי עבור שעות נוספות. אם יחליטו העובדים לפתוח בעיצומים בכל זאת, יהיה עליהם להודיע על כך להנהלה ולבית המשפט 5 ימים מראש.

הדברים אינם חלים על טכנאי הטלוויזיה, אשר הודיעו כי ישבשו החל מהשבוע את הצילומים עקב החלטתם לעבוד „לפי הספר", משמע — לא יותר מ־12 שעות נוספות בשבוע, אם לא ייענו תביעותיהם לתוספת שכר.

הפישפשוק ייפתח מחדש בשבת הבאה

מאת יהושע מרקוס, כתב „על המשמר"

הפישפשוק של קיבוץ ניר אליהו אשר שמו בישראל „יריד הקניות והכיף", ייפתח בשבת הבאה בעקבות האישור לשינוי ייעודה של הקרקע — על־כך הוחלט באסיפת הקיבוץ בסוף השבוע.

לאחר ששופט בית־המשפט השלום בפתח־תקווה, שלי טימן, פסק לסגור את הפישפשוק בהיותו ממוקם על אדמה חקלאית שאי־אפשר להשתמש בה למטרת מסחר אישרה הוועדה המקומית לתכנון ובניה במועצה האיזורית דרום השרון, להשתמש בשטח אחר, שבתוך המשק, אשר שימש כל השנים כמגרש חניה ולכן נחשב כקרקע לא חקלאית.

מזכיר קיבוץ ניר־אליהו שמואל אייל אמר לכתב „על המשמר", שהשטח החדש הוא די נרחב ויאפשר חידוש הפישפשוק באותו היקף.

המורים הכריזו סכסוך עבודה עם רשת „עמל"

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

הסתדרות המורים הכריזה על סכסוך עבודה עם רשת „עמל". ברשת „עמל" ההסתדרותית עובדים כ־1500 מורים.

מנהל כוח אדם ברשת מרדכי גולדר אמר, שאין יסוד לטענות הסתדרות המורים וכי כל ההסכמים כובדו. הוא הביע תקווה שתוך ימים אחדים יוכרעו חילוקי הדעות הקיימים בפני הממונה על סכסוכי עבודה במשרד העבודה.

רב רונן טוען כי רשת „עמל" מצרפת לקבוצות עבודה 18 נערים, במקום 14, אין היא משלמת שכר למתאכים שהיא מינתה לכיתות הנרסאים וטכנאים אינה מעבירה כספים בזמן לתוכנית חסכון ואינה שומרת על נוהל פיטורי מורים.

נציגי אימהות נעדרים מארגנטינה — אורחי מפ"ם

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

גברת אפלבויים, ממנהיגות „אימהות פלזה ומאיו" של אימהות שבניהם נעדרים בארגנטינה — וסוקולוביץ — מזכיר הליגה היהודית לזכויות האזרח יהיו השבוע אורחי מפ"ם.

השניים באים לסיבוב שיחות במהלכן ייפגשו עם רכז המחלקה ליחסים בינלאומיים אברהם רוזנקר.

היום הם יטלו חלק בכינוס על תמורות פוליטיות בארגנטינה במרכז מפ"ם.

ביום רביעי הם יקרינו בקיבוץ געש סרט חדש שהביאו עימם על בעיית הנעדרים בארגנטינה.

ילדים מדיר אל־אסד שתו מים מזוהמים ואושפזו

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

20 ילדים מהכפר דיר אל אסד, חלו בחודשים האחרונים ואושפזו בנהריה לאחר שלקו במחלות זיהומיות, כאשר מי הביוב חדרו למי השתיה שבכפר.

ראש המועצה אחמד אסארי הודיע על כך לשר הבריאות מרדכי גור בעת ביקורו בסוף השבוע בכפר.

ראש המועצה אמר, שרשת המים ניבנתה לפני 27 שנים והיא ישנה וחלודה. בצנרת נוצרו חורים ומי הביוב חדרו לתוך מי השתיה, וכך לקו הילדים בהקאות ושילשולים.

ראש המועצה מסר, שבתקופה האחרונה, בעקבות בדיקות שערך משרד הבריאות, תוקנו החורים בצנרת וכותתיים בימנע המשך התופעה.

שמיר יפגוש בשולץ בלא תדרוך מוקדם מפרס על שיחותיו בארה"ב

מאת דליה שחורי

מ"מ ראש־הממשלה ושר החוץ, יצחק שמיר, יוצא היום לניו־יורק כדי להשתתף בדיוני העצרת הכללית של האו"ם. שמיר ישהה בניו־יורק כשבוע.

הוא ייפגש עם כ־25 שרי־חוץ, ביניהם שלושה ממזרח אירופה: שרי־החוץ של פולין, הונגריה ובולגריה. עם שר־החוץ של בריה"מ שמיר לא ייפגש, לאחר שראש־הממשלה, שמעון פרס, הקדים אותו. במשרד החוץ גיששו גם ביוגוסלוויה וצ'כיה בקשר לפגישה בין שרי־החוץ אך נענו בשלילה.

הממשלה אישרה אתמול את נסיעת שמיר. נלוים אליו ראש לשכתו, יוסי בן־אהרון, והיועץ לענייני תקשורת, אבי פזנר.

בהיעדרם של פרס ושמיר יכהן סגן ראש־הממשלה, יצחק נבון, כמ"מ ראש הממשלה. שמעון פרס ישוב לארץ מחר, יום ג'. בישיבת הממשלה אתמול לא דיווח שמיר על מסע ראש־הממשלה והשיחות שקיים. נודע, כי פרס מסר לשמיר דיווח כללי וקצר בלבד.

דרכיהם של פרס ושמיר לא יצטלבו ולמעשה יקיים שמיר את פגישותיו המדיניות, לרבות פגישה עם מזכיר המדינה של ארה"ב, ג'ורג' שולץ, מבלי לקבל דיווח מסודר על שיחות פרס עם ראשי המימשל, כולל שולץ.

גיבוי משמעותי של צה"ל

(סוף מעמוד ראשון)

כנותני סיוע לארגוני החבלה השיעיים ותבהיר להם, כי אם לא יהיה שקט אצלנו — לא יהיה שקט אצלם.

רבין: בלי שינוי

שר־הביטחון, יצחק רבין, אמר אתמול, כי ישראל אינה דורשת שכוח יוניפי"ל ישאר בדרום־לבנון. יחד־עם־זאת, ישראל גם אינה דורשת את פינויו. ישראל רק מתנגדת לירידת הכוח דרומה לעבר הגבול עם ישראל.

רבין דיבר בישיבת הממשלה, במסגרת סקירתו על עניינים שוטפים בתחום הביטחון. כן דיווח רבין על ביקורו בארה"ב. בסעיף זה ישבה הממשלה כוועדת שרים לענייני ביטחון.

רבין אמר עוד, בצאתו מישיבת הממשלה, כי "בשום פנים לא נסכים לפריסה שונה של יוניפי"ל, שמשמעותה פגיעה באיזור הביטחון או חיסולו. לכן לא נסכים לשום שינוי בפריסת יוניפי"ל דרומה מהקו שהוא תופס זה שמונה שנים".

הפעילות תלויה בטרור

רבין אמר עוד, כי צה"ל ממלא את תפקידו בצורה יוצאת מן הכלל. צה"ל הוכיח את עצמו ואין ספק, כי ביכולתו להמשיך ולקיים את השליטה בדרום־לבנון כפי שהדבר היה עד כה. רבין הטעים, כי מידת הפעילות הישראלית בדרום־לבנון תמשיך להיות מותנית, כפי שהדבר היה עד כה, במידת הפעילות של הטרור נגד ישראל. "כשפעילות הטרור גוברת", אמר, "הפעילות שלנו גוברת".

שר־הביטחון אמר עוד, כי לישראל יש מחוייבות לקיים את איזור הביטחון, וכתוצאה מכך גם לסייע לצד"ל. מדיניות ישראל, אמר, תהיה מכוונת לסייע לצבא דרום־לבנון לשבור התקפות נוספות של ארגוני המחבלים בצורה מוחצת.

לוי: עליות וירידות

בדברו עם עיתונאים במהלך ביקורו ביקנעם אמר הרמטכ"ל, רא"ל משה לוי, כי שהות צה"ל בדרום לבנון וההיערכות ברצועת הביטחון הוכיחו את עצמם, אך כמו בכל מצב מתמשך יש שינויים ועל צה"ל והמערכת לבדוק עצמם כל פעם מחדש.

לדבריו, צה"ל עוסק בדרום־לבנון בפעילות שוטפת ומתמדת ויש במצב עליות וירידות, אך אין שום מקום לשינוי בתפיסה וכל הצעדים נבקטים לפי החלטות שנתקבלו. צה"ל נתן וייתן גיבוי לצד"ל בהתאם לנסיבות, ולא מפעילים את חיילי צה"ל בלבנון מבלי שהנסיבות מחייבות זאת.

בהתייחסו ליוניפי"ל אמר הרמטכ"ל, כי הוא מצוי באחד ממילכודי לבנון. הוא נמצא שם על־מנת לעזור ללבנונים לשמור על השקט, והפך למטרה לגורמים קיצוניים שמעוניינים להפרו בגלל בעיות פנימיות לבנוניות ואין לזה שום קשר עם ישראל.

הצרפתים לא יוצאים

מפקד יוניפי"ל בדרום־לבנון, הגנראל השוודי גוסטב הגלון, מבקש לפרוס את כוחות האו"ם עד לגבול הבין־לאומי כתנאי לביצוע משימותיו.

במסיבת עיתונאים שהתקיימה בצור, מתח מפקד יוניפי"ל ביקורת על נוכחות צה"ל בדרום־לבנון. הגנראל השוודי ציין, שכל עוד נוכחות זו נמשכת, אין יוניפי"ל מסוגל לשמור על ביטחון תושבי דרום־לבנון, על־פי מנדט כוח האו"ם.

בהתייחסו לדיבורים על הוצאת כוחות צרפת מיוניפי"ל, הכחיש מפקד כוח האו"ם שמועות אלה וציין, שאף לא מדינה אחת מתכוונת לבצע צעד זה.

בלי ערבויות

באותו אירוע הופיע גם מפקד "אמל" בדרום־לבנון, דאוד דאוד, שמסר, כי ארגונו אינו מוכן לתת כל ערבויות לישראל גם אם צה"ל ייסוג מן האיזור. הוא הוסיף, ש"אמל" נועד לעזור לבטחונם של תושבי הדרום ולא לבטחונה של ישראל. יחד־עם־זאת ציין ראוד, שארגונו לא ייתן לדרום לבנון לחזור למצב ששרר ערב המלחמה וידאג שהפלשתינים לא יוכלו לתפוס את אותו המעמד שהיה להם [illegible].

עוד מוצב צרפתי פונה

אתמול עזבו חיילים צרפתים מכוח האו"ם מוצב נוסף באיזור עבתיה, צפון־מזרחית לצור. חיילים נפאלים תפסו את המוצב והחיילים הצרפתים הוסעו למפקדת האו"ם בנקורה. כך מגיע ל־10 מספרם של מוצבים צרפתים שחייליהם הוחלפו בחיילים אחרים מכוח האו"ם, מאז שהוחלט על־כך בין הצרפתים לאנשי "חיזבאללה".

דמויות מ"אמל"

(סוף מעמוד ראשון)

מוצבי צד"ל לפני שבוע. נודע, שאנשי צד"ל זיהו בוודאות כמה מהם כדמויות ידועות ב"אמל", בדרום לבנון.

גורמים בדרום לבנון סבורים, שרבים מאנשי "אמל" נוטים לשתף פעולה עם אנשי "חיזבאללה", הן מטעמים דתיים והן מטעמים כלכליים.

לכבוש את ירושלים

בין המסמכים שנתפסו בשטח, לאחר ההתקפות על מוצבי צד"ל, היו גם מפות כתובות בשפה הפרסית. בחלק מן המפות מצויים חיצים, המראים את הדרך מבקעת הלבנון לירושלים, ועליהן כתובה סיסמתו של מייסד הכת השיעית עלי: "על כל שיעי לשאוף להיות בירושלים".

מקורות בדרום לבנון סבורים, שבינתיים ידם של אנשי "חיזבאללה" על העליונה בנסיונם במאבקם עם אנשי "אמל" על השליטה בעדה השיעית בדרום לבנון.

נפגע בית של "חיזבאללה"

סוכנויות הידיעות מוסרות, כי לפחות 13 איש נפצעו אתמול כאשר רקיטות פגעו בבית־ספר דתי למבוגרים בכפר שיעי בקירבת צור. הפגזים, שהרסו שני חדרים וספרייה בבניין של 4 קומות בכפר סיריקין, נורו כנראה מתוך רצועת הבטחון שבשליטת אנשי צד"ל. כפריים אמרו, כי בית־הספר היה שייך ל"חיזבאללה".

מתחדש המו"מ עם האחיות

(סוף מעמוד ראשון)

אחרי שרודאי הבטיח להביא עימו הצעות חדשות.

בתשובה לשאלת כתבנו, מדוע לא זימן כבר אתמול את מליאת המו"מ, הבהיר הכרפלד, כי ההצעות שהביא האוצר לא היו מעשיות ולא היה בהן כדי לקדם את המו"מ. לפיכך, אמר הכרפלד, לא היה טעם לקיים דיון שהיה עלול להתפוצץ כבר מתחילתו.

הכרפלד הדגיש, כי תביעות האחיות עדיין רחוקות מאוד מנכונותו של האוצר לבוא לקראתן, והחוכמה תהיה לגשר על־פני העמדות. האוצר מבין זאת, אמר, ואני חי בתקווה, שכמאמץ מרוכז של מספר ימים נוספים נצליח להגיע לסיכום חיובי של המו"מ.

עוד איום

גם ראשי ההסתדרות הרפואית בישראל שלחו אתמול מברקים לחבריהם בבתי־החולים, ובהם נאמר, כי הרופאים לא יתגברו את מצבת כוח־האדם במחלקות האישפוז ולא יעסקו במטלות סיעודיות של האחיות. במברק ההסתדרות הרפואית נכתב, כי בדרך זו מקווה ההסתדרות הרפואית להביא לפתרון מהיר יותר של המשבר.

בשעה 11.30 הבוקר, אמור איפוא המו"מ עם האחיות להתחדש. האחיות הזהירו אמש, כי אם לא יוצגו עמדות חדשות של האוצר, הן ישובו וינטשו היום את מחלקות האישפוז, החל בשעה 2.30 בצהריים ועד השעה 7 בבוקר למחרת היום.

הנטישה הגדולה

בינתיים, בטרם כונס צוות המו"מ, נטשו אתמול האחיות את כל המחלקות בבתי־החולים, למעט מחלקות הפגים, היונקים והדיאליזה, למן השעה 2 בצהריים ועד 11 בלילה. לפנות ערב, הגיעו למשרד הבריאות דיווחים מבתי־חולים רבים ברחבי הארץ על קשיים בתיפעול חדרי־המיון.

כך, למשל, שלח אמש מנהל בית־החולים "שערי־צדק" בירושלים מברק בהול למנכ"ל משרד הבריאות, הפרופ' דן מיכאלי, ובו הודיע כי בשל עיצומי האחיות בחדרי־המיון, אין בית־החולים מסוגל לקיים את תורנות הקבלה, כנדרש ממנו. פרופ' מיכאלי הורה לרופא המחוזי של משרד־הבריאות, ד"ר יהושע שטרק, לצאת לבית־החולים והינחה אותו להורות לכל בתי־החולים בירושלים לקבל חולים בלי כל קשר להסדר התורנות, אם אכן יתקשה "שערי צדק" לעמוד במשימה.

בוטלו מאות ניתוחים

מאות ניתוחים בוטלו אתמול בבתי־החולים ברחבי הארץ. הרופאים העדיפו לא לנתח את החולים, כדי שלא יאלצו לשחרר אותם למחלקות הנטושות.

לא ב"סורוקה"

בניגוד לשאר בתי־החולים בארץ, לא שבתו אתמול אחיות חדרי־המיון בבית־החולים "סורוקה" בבאר־שבע. יו"ר ועד העובדים, חביב קדם, אמר אתמול, כי מטה השביתה הארצי של האחיות השובתות הכיר במצבו המיוחד של בית־החולים "סורוקה" ואישר לאחיות לא לנטוש את חדרי־המיון.

קריאת הממשלה

שר הבריאות, מרדכי גור, העלה את סכסוך האחיות בישיבת הממשלה. הוא הסביר לשרים את החומרה הרבה שבה רואה המשרד את נטישת חדרי־המיון והטיפול הנמרץ. "עיצומים וסכסוך־עבודה הם דבר לגיטימי, אך פגיעה בחיי החולים היא מעבר לכל אתיקה רפואית ציבורית" — אמר השר גור.

במהלך הישיבה, קראה הממשלה לאחיות לא לנטוש את משמרתן ואישרה מחדש את ההחלטה לסכם את המו"מ בצורה חיובית ומהר ככל האפשר.

במכתב דחוף, ששלח אתמול לשמיר, כתב שר הדתות, ד"ר יוסף בורג, כי "עזיבת חדרי־מיון ועזיבת טיפול נמרץ מתקרבת לגדר של 'לא תרצח' שבעשרת הדיברות".

אילתית בת 18 מאשימה

(סוף מעמוד ראשון)

היא נכנסה לאחת הדירות בעיר, שם נאנסה בזה אחר זה על־ידי ששה חיילים נוספים.

חוקרי המשטרה הצליחו לעצור חייל מילואים שזוהה על ידה בוודאות כאחד האנסים אך לדבריו, "היא נתנה לי מרצון".

המשטרה שפתחה בחקירה, הצליחה לעצור את חייל המילואים ובידיה שמות של שני חיילי מילואים נוספים.

מפקד משטרת אילת רב־פקד ירוחם קיים, אמר, שלחוקרי המשטרה ברור שהצעירה אכן שכבה עם החיילים אך לא ברור אם אכן נאנסה על־ידם.

זהירות בפמליית פרס

(סוף מעמוד ראשון)

מפני שאם משהו מודפס בעיתון, איך ייתכן שלא יהיה נכון?"

הוא הוסיף ואמר, שעניין יהודי ברית־המועצות הוא בראש מעיינינו, וכי נעשה כל מה שביכולתנו כדי לקדמו. לפי אומדנים של הסובייטים, אמר ראש־הממשלה, חיים אצלם 1.8 מיליון יהודים, ורק עשרה עד שנים־עשר אחוזים מהם מבקשים לעלות לישראל; גם זה לא מעט.

באשר לשיתופם של הסובייטים בתהליך השלום אמר ראש־הממשלה כי לא הסובייטים הם אויבינו. רק חד־צדדיותם היא אוייבתנו. לדעתו, ניתן להתקדם בתהליך השלום לאחר ששלוש מדינות ערביות הסכימו לעיקרון של משא־ומתן ישיר. ראש־הממשלה ביקש את סיועם של יהודי ארה"ב במשימות של פיתוח הנגב, שיקום שכונות ומעבר מיציבות כלכלית לצמיחה.

אתמול ביקרו ראש־הממשלה ומפלייתו בהצגת "אנני רפפורט" בברודוויי, ולאחר מכן נפגש עם תת שר־החוץ האמריקני לענייני המזרח־התיכון, ריצ'רד מרפי.

צלצול מהיר

צבי שרף, מאמן "מכבי" והנבחרת הלאומית:

הכדורסל מציע יותר מהכדורגל

הליגה לכדורסל נפתחת היום, כששליש מהמשחקנים הם זרים. האם אין זה מונע את התפתחותם של שחקנים ישראלים צעירים בקבוצות?

זהו מצב לא בריא, שהתחיל לפני הרבה שנים. אבל, לפני שנה עברנו לחוקה חדשה, שתמנע, במשך הזמן, את התופעה הזאת.

במשך הזמן?

כן. הבעיה היא, שהחוק החדש התקבל חמש שנים מאוחר מדי. אבל, שחקן שיבוא היום מחו"ל, גם אם התגייר או התחתן עם יהודיה, יחשב בשלוש השנים הראשונות לזר לכל דבר. יש לקוות, שבמשך הזמן יהיו לנו בליגה רק שני שחקנים זרים. אז נדמה לכל הקבוצות באירופה.

ומה באשר לתקציבי הקבוצות? האם החזקת השחקנים הזרים אינה מדלדלת אותם?

עובדה, שהקבוצות שהיו מאוזנות לפני זרים מאוזנות גם כיום, והקבוצות, שלא היו מאוזנות לפני זרים, אינן מאוזנות גם כיום. השחקנים הישראליים מקנאים, מן הסתם, בשחקנים הזרים. כמו בכל דבר אחר בשוק החופשי, יש היצע ויש ביקוש.

האין זה גורם לכך, שהישראלים נהפכים יותר ויותר לצופים פאסיביים, במקום לעסוק בעצמם בספורט?

לא, זה לא נכון. מי שמסתכל על המגרשים בארץ רואה הרבה מאוד פעילות של ילדים ונוער. הכדורסל נהפך לפופולרי והשחקנים הזרים נהפכו למוקד של הזדהות לצעירים, המנסים לחקות אותם.

איזו ליגה אתה צופה לנו השנה?

אני צופה ליגה טובה מאוד ומעניינת מאוד. הכדורסל יכול כיום להציע בסך הכל יותר מאשר הכדורגל: פחות אלימות, מגרשים טובים יותר ומשחקים אינטנסיביים ומעניינים יותר. מי שמסתכל היום על מגרשי הכדורסל בארץ, יכול לראות שרובם — בחיפה, בגליל, בירושלים, בחולון ואפילו ביד־אליהו — מלאים צופים ברוב המשחקים.

אתי רונאל

המינהל האזרחי אוסר יציאת נתשה לצרפת

מאת מנחם ענברי
כתב "על המשמר"

המושל האזרחי של חברון הודיע לראש העירייה המודח, מוסטפה נתשה, כי לא יוכל לצאת לצרפת על־פי הזמנת שר־החוץ הצרפתי להיוועץ עמו בראשית החודש הבא, משום שהעניק ראיון לשבועון "אל־חוואדת" הלבנוני ובו הביע תמיכה בטרור.

נתשה מכחיש, כי אמר את מה שמייחס לו העיתון. הוא הבהיר לכתבנו, כי הוא מתנגד לטרור והביע את דעתו בעניין זה בפעמים קודמות, ואף מושל חברון ציין באוזניו את הצהרותיו בעבר נגד מעשי טרור.

נתשה הבהיר, כי הוא דוגל בהתנגדות לכיבוש בדרכים בלתי־אלימות, וכך גם הודיע למושל האזרחי. המושל האזרחי דרש ממנו להבהיר את עמדותיו בפומבי. נתשה כתב מאמר לעיתון "אל פג'ר", אבל המאמר נפסל בצנזורה.

מהמינהל האזרחי נמסר כי ההכחשה בעיתון ישראלי אינה מספיקה ונתשה צריך להכחיש את דבריו בעיתון ערבי. למינהל האזרחי ידוע כי הצנזורה פסלה ראיון בעניין זה שהעניק נתשה לעיתון "אל פג'ר", אבל לדעת המינהל האזרחי בראיון הזה לא הכחיש נתשה את דבריו בעניין הטרור.

● הביתן הישראלי בתערוכת "אוטו מכניקה 86" בפרנקפורט עורר התעניינות וסקרנות אצל אלפי המבקרים, שביקשו לקבל פרטים נוספים על הייצור הישראלי של חלפים מקוריים חדשים לכלי רכב ושל חלקי חילוף משופצים.

ביום השלושים
למותה של חברתנו
מרים קראוסהר ז"ל
נתייחד עם זכרה
הערב, יום שני, 22.9.86, בשעה 21.00, בחדר האוכל
קיבוץ כפר־מסריק

ביום השנה
לפטירתו של חברנו
ישעיהו עריף ז"ל
נעלה לקברו להתייחד עם זכרו
ביום שלישי 23.9.86 בשעה 15.30
קיבוץ שריד

ביום השנה
לפטירתו של חברנו
עמוס ציפור ז"ל
נעלה לקברו להתייחד עם זכרו
ביום שלישי 23.9.86 בשעה 15.30
המשפחה
וקיבוץ שריד

"על המשמר"
עתון יומי
جريدة يومية
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 103—121, טל' 6—225125, המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673673, המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

סברה: צרפת עשתה עיסקה עם המושכים בחוטי הטרור

הערכה זו באה בעקבות 5 ימים ללא פצצות ■ "כחלק מהעיסקה דורשת צרפת מישראל להסתלק מרצועת הבטחון" ■ מנהיגים סוציאליסטים: הסיבה — הנטיה הבלתי מאוזנת לטובת ישראל

מאת ארנון יפה, כתב "על המשמר" בצרפת

פאריס. — חמישה ימים ללא פצצה בפאריס, לפחות רשמית. אין הצרפתים יודעים עדיין מי מנהל נגדם מסע סחטנות באמצעות טרור רצחני. הטלוויזיה פתחה אמש את מהדורות החדשות בספורט, ולא באמבולנסים צופרים.

בפאריס תוהים, אם ההפוגה פירושה הסדר חשאי עם מפעילי הסחטנות, או אולי היא מושגת הודות לאמצעי הגנה קפדניים המרתיעים את הטרוריסטים.

יוזמת צרפת, לפתוח לפתע פתאום במערכה בין־לאומית כדי לאלץ את ישראל לפנות את דרום לבנון, נתקבלה בפאריס בתמיהה. האורחים הצרפתיים חושדים, כי הממשלה יודעת בדיוק מי מטמין את הפצצות ומה רצונו להשיג. ראשי השירותים החשאיים ופקידי רשות צרפתיים בכירים יצאו באחרונה כמה פעמים לאלג'יריה, אחרי שביקר שם שר המשטרה. סבורים, כי הם מנהלים מו"מ עם מפעילי הטרור, בתיווך אלג'ירי.

היוזמה הצרפתית באו"ם צצה פתאום בעקבות מו"מ חשאי זה. פרשנים צרפתיים אמרו, כי הטרור של ה"חיזבאללה" חותר להשיג יעד דומה, כלומר, לסלק את ישראל מרצועת הבטחון, כדי להקים שם את יסודות הרפובליקה האיסלמית הלבנונית. הם הדגישו, כי היוזמה הצרפתית מרצה את סוריה ואת איראן גם יחד. אין מוציאים מכלל אפשרות, כי זהו חלק מעיסקה שנעשתה באלג'יריה.

איראן רוצה עוד

אך איראן עדיין אינה מרוצה. אירגון טרור שלה איים על חייהם של בני־הערובה הצרפתיים המוחזקים בלבנון. הוא האשים את צרפת, שהיא לא החזירה שני עיראקים שיעיים, שאותם הסגירה לבגדאד. משרד החוץ הצרפתי "כפר באשמה" באומרו, כי שני העיראקים יגיעו לפאריס עם פתיחת שנת הלימודים. אירגון "אמנסטי" מסר דיווח כוזב, כי אחד העיראקים הוצא להורג בבגדאד. על סמך האשמה זו, הוציאו חוטפי הצרפתים להורג את בן הערובה מישל סרה, שגופתו טרם נמצאה.

מידע ישראלי

בעקבות יוזמת צרפת באו"ם, שינו אתמול כלי־התקשורת הצרפתיים את הגירסה על מקור הפצצות בפאריס. רדיו "לוקסמבורג" מסר, כי עתה חושדים ב"חיזבאללה" על סמך מידע ישראלי. לדברי כתב העת "ז'ורנאל דה דימונש", מסרה ישראל לשירות הבטחון הפנימי בצרפת מידע על 20 מחבלים ערביים ופלשתיניים, שיצאו לבצע פיגועים באירופה.

השלטונות עדיין מציגים את גירסת הנקמה המשפחתית של חמולת עבדאללה מקוקאיאט, אף כי גירסה זו נתכרתה באליבי מוצק שהציגו החשודים. משערים, כי פוליטית, נוח לצרפת לדבוק בגירסת הטרור המשפחתי. זה חוסך סכסוכים עם מדינות ערביות. העיסקה החשאית עם מפעילי הטרור האמיתיים נשארת בדרך זו מעורפלת, ובזכותה ייפסק הטרור. באותה עת, יוכל שר הפנים להתיימר בהצלחת אמצעי הלחימה בטרור, כאילו בזכותם הופסק גל הפיצוצים.

תגובת המפלגות

מנהיג ימני בצרפת כבר קרא להמנע מעשיית עיסקות עם מדינות מפעילות טרור כאיראן, סוריה ולוב, ובמקום זאת לגנותן בגלוי. מנהיגים סוציאליסטיים מייחסים ביומיים האחרונים את הטרור ל"הפרת האיזון במדיניות צרפת במזה"ת, לטובת ישראל". הסוציאליסטים מדברים עתה בגלוי על תמיכה בהקמת מדינה פלשתינית. הקומוניסטים מאשימים את ישראל בהטמנת הפצצות בפאריס.

מחזה מוכר: אנשי בטחון צרפתיים עורכים בדיקה גופנית קפדנית לבאים בשערי איצטדיון ספורט בפאריס, שבו פתח הכומר בילי גראהאם, בשבת מסע־הטפה למען השיבה לדת. בדיקות כאלה נערכות בימים אלה במקומות ציבוריים רבים בבירת צרפת. (תצלום: איי. פי.)

פחות סמים ועריקים בצה"ל — הודות לנסיגה מלבנון?

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

בשנה האחרונה חלה ירידה בתופעת העריקה מן השירות בצה"ל, ובצריכת הסמים בצבא. בין השאר הודות לנסיגת צה"ל מלבנון, על כך מסר קצין משטרה צבאית ראשי תת־אלוף אמיל אלימלך, בפגישה עם כתבים צבאיים לרגל יום החיל.

תא"ל אלימלך מסר כי בבתי הכלא הצבאיים יושבים כיום 18,222 חיילים וחיילות, 72 אחוז מהם מרצים עונשי מאסר בגין העדרות מן השירות, 3 אחוז על עבירות סחר ושימוש בסמים והיתר על עבירות אחרות.

קצין משטרה צבאית ראשי אמר, כי החיל נתן דגש בשנה האחרונה לאכיפת הבטיחות בדרכים ובניגוד לסקטור האזרחי נרשמה בשנה שעברה ירידה של 17 אחוז בתאונות שבהן מעורב רכב צבאי, ושל 32 אחוז במספר הנפגעים בתאונות אלה.

בימים אלה נמצא צה"ל בעיצומו של מבצע לאכיפת חוקי התנועה. ובשבוע שחלף הוגשו 700 דו"חות על עבירות. נשפטו 200 חיילים וקצינים ונעצרו 12.

אלימות כלפי הלוכדים

בתחום העריקים מטפלת המשטרה הצבאית כיום ב־1705 עריקים. מרביתם אנשי מילואים. מידי לילה עוצרים אנשי חוליית לוכדי העריקים כ־50 איש תוך שהם מתמודדים עם תופעת אלימות מצד העריקים, חבריהם, ובני משפחתם.

תא"ל אלימלך אמר כי העריקים משתמשים בנשק חם וקר, ולא אחת נפצעו שוטרים שעסקו בלכידת עריקים. נתון נוסף שנמסר הוא, כי מתוך 358 העריקים מהצבא הסדיר 279 הינם חיילים, 27 חיילות ו־62 עריקים הינם בני העדה הדרוזית.

המשטרה הצבאית נכנסת השנה לרפורמה בבתי הכלא. נסיון שנערך בתחום זה בפלוגת כלואים בכלא 4 מסתבר כי 68 אחוז מהכלואים שבו לשירות תקין.

בתחום הלוחמה בסמים נמסר כי צה"ל מפעיל כלבים לגילוי סמים ומצ"ח (משטרה צבאית חוקרת) טיפלה בשנה שעברה ב־713 תיקי סמים. הסם הפופולרי בצבא הינו החשיש. הרואין שהינו קטלני יותר אינו נפוץ בצה"ל ולמעט הסחר בסם זה בו עסק סא"ל ליידר לא נתגלו סוחרים או משתמשים בסם זה בצבא.

גם ממשלת איטליה "נכנעה פה־אחד"

מאת אהרון ניר, כתב "על המשמר" באיטליה

רומא. — הממשלה האיטלקית נכנעה למעשה לאולטימטום של מחבלים לבנוניים לוותר על הסגרתו מצרפת של איברהים עבדאללה, תוך איום "להפוך את רומא לפאריס שניה".

החלטת "הכניעה" נתקבלה פה אחד בישיבת חירום של הממשלה, ללא הסתייגות כלשהי.

ראש הממשלה, בטינו קראקסי, חרף דימויו של "הציוניסט", ושר הבטחון ספאדוליני, חרף הצהרותיו הקומוניות על מלחמה "ללא רתע" בטרור, מתפייטים כעת במליצות מגוחכות על כניעתם. ספאדוליני טוען, כי "התעקשות" איטליה למען הסגרה עלולה להתפרש "כמולמוס" נגד צרפת, הנמצאת ברגע זה בסכנת הטרור וראויה איפוא לסולידריות מצדנו".

שר החוץ אנדריאוטי התבטא באופן בוטה וכן יותר: אל לנו להיות יותר אפיפיורים מהאפיפיור, יותר חמורים (ביחס לטרור) מהצרפתים עצמם.

שר המשפטים, רוגנוני, ושר הפנים, סקאלפארו, מנסים לשכנע את דעת־הקהל בגירסת הממשלה, הסותרת את האמת: שאיטליה מעולם לא דרשה את הסגרת איברהים עבדאללה, אלא רק ביקשה מצרפת אישור, שהוא אומנם כלוא בבית־סוהר.

כל המפלגות, מהקואליציה והאופוזיציה גם יחד, מסכימות "לוויתור".

כל העתונים מסכימים עמם, פרט ליומון ממילאנו "איל ג'ורנאלה", שעורכו הידוע כ"עתונאי ללא שיער על הלשון", אנדרו מונטאנלי, המעז לתאר, ב"פינת השיחות" היומית שלו, את פרשת איברהים עבדאללה כ"בימוי של רוכלים רמאים".

מועצת העיתונות:

"חדשות" פרסם שמות חשודים בניגוד לאתיקה

הוועד המנהל של מועצת העיתונות אישר בישיבתו מסקנות של ועדה שדנה בתלונות נגד העתון "חדשות".

ועדת הבירור בהרכב: פרופ' עמוס שפירא (יו"ר), גבריאל צפרוני ובצלאל איל, דנה בכמה תלונות כלפי עתון "חדשות", והן:

● העסקתו של מר עמירב אוזלאי ככתב ב"חדשות" בניגוד להחלטת מועצת העתונות בעניין "צינון לאחר שירות בממשלה" לפיה: תקופת צינון של שלושה חודשים לכל שנת שירות תחול על כל נושא משרה בשירות הממשלתי והציבורי העובר לעבודה בעתון.

● פירסום (10.4.86) שמו של "מורה חשוד במשכבי זכר עם תלמידים ובסחר סמים" בטרם הובא בפני שופט, וזאת בניגוד לסעיף 5 מתקנון האתיקה המקצועית של מועצת העתונות בישראל.

● פירסום (20.5.86) שמו של עצור כמי "שנתפס עם חשיש" בטרם הובא בפני שופט ואף זאת בניגוד לסעיף 5 בתקנון האתיקה.

הוועדה החליטה לאחר שעיינה בכל החומר הרלבנטי כי כל שלוש התלונות הן מבוססות.

אושרו העלאות במחירי המזוט ותעריפי המוניות

מאת חיים מרגלית ואודי נחשון, כתבי "על המשמר"
וכתבנו הכלכלי בירושלים

מחירי המזוט לחברת החשמל ולתעשייה הועלו ב־9 אחוזים — על כך מסר ראש מינהל הדלק, שמעון גלבוע. מחירי המזוט לחברת חשמל הם עתה 118.97 ש"ח לעומת 104.88 ש"ח.

בימים הקרובים יועלו תעריפי הנסיעה במוניות. על־פי החלטה שהתקבלה אתמול במשרדים הכלכליים, יועלה התעריף ההתחלתי ב־20 אחוז וכל "קפיצת" מונה תועלה ב־7 אחוזים. במשרדים הכלכליים דחו את דרישת בעלי המוניות להעלות את התעריפים ב־60 אחוז. הממשלה לא תאשר העלאות מחירים אחרי החגים.

קופת חולים הכללית פותחת
16 יחידות חדשות לריפוי שיניים בחיפה — לשרותך:
מעתה פועלות במרחב חיפה והגליל המערבי 35 יחידות, המעניקות שרות רפואת שיניים למבוגרים וילדים, כולל יישור שיניים, שיקום הפה וכירורגיית פה ולסת.
★ ציוד מתקדם ביותר. כסאות פנאומטיים וכסאות בפיקוד אלקטרוני מלא.
★ פרטיות מירבית לכל מטופל. חדרים נפרדים לילדים, וחדרים בעלי מחיצות הפרדה רחבות למבוגרים.
★ פתוח ברציפות 8:00-18:00
★ אבן סינא 8 חיפה
★ טל. 04-672291

לקידום הבריאות ולשיפור השירות
קופת חולים
ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י

גרנות שינתה גירסתה: „חוה לא דרסה הגופה בכוונה"

אתמול מסרה גרנות את עדותה ובה תיארה כיצד לדבריה הלמה יערי בראשה של מלבסקי, אך הצהירה שדריסת הגופה היתה תוצאה של תמרון המכונית ולא מעשה מכוון

מאת זהבה מוזס
כתבת „על המשמר"

„אני מאמינה ובטוחה שחוה לא התכוונה לדרוס (את גופת מלבסקי ז.מ.) אך פגעה בה תוך כדי תמרון לצאת" אמרה אתמול אביבה גרנות בעדותה, בהתחדש משפטן של חוה יערי ואביבה גרנות בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב. בכך למעשה, שינתה גרנות את הגירסה שמסרה קודם לכן בחקירת המשטרה, ובה טענה כי חוה דרכה בכוונה תחילה פעמיים את הגופה.

אתמול עמדה אביבה גרנות על דוכן העדים ובקול שלו ובוטח השיבה לשאלות חוזרות ונשנות של עורכי-הדין. את החקירה הראשית ניהל סנגורה עו"ד נתן קנת. אביבה גרנות, סיפרה בין היתר על הסתבכותה הכספית כתוצאה מ„חוסר ניהול נכון", כדבריה, כשעברה בהסתדרות הרוקחים. כדי להחזיר את הכסף החסר להסתדרות הרוקחים נאלצו היא ובעלה למכור את כל רכושם באותה תקופה, כולל בית-מרקחת שהיה ברשותם ומ-1982 עבדו שניהם כשכירים בבית-מרקחת.

אהוד התנגד

לדבריה, באותה תקופה היה קיים קשר בינה לבין חוה, למרות שאהוד בעלה של חוה התנגד לחברותן על רקע הסתבכותה. גרנות טענה כי כפי שנהוג בין חברות הילוו כספים האחת לרעותה, בסכומים שהגיעו עד 200 דולר והיא דאגה להחזיר. ב-1984 קיבלה מחוה, לדבריה, הלוואה בסכום 2500 דולר, שגם אותה החזירה ברובה אך נשארה, חייבת עד היום 600 דולר. גרנות המשיכה ותיארה את עליותיה וירידותיה של חוה חברתה ביחסיה עמם ועם בעלה אהוד וכן את עבודתה של חוה כיועצת לניירות ערך זרים בבנק. גרנות הוסיפה שככל הידוע לה, לא הצליחה חוה בהשקעותיה בבורסה והפסידה דירה ששוויה 160 אלף דולר. לדברי אביבה גרנות, סיפרה לה חוה ב-1983, כי עומדים לפטרה מהבנק, וכי היא רוצה להשתמש בחשבון של הדודה שלה, מלה מלבסקי. „הזהרתי אותה, אומרת אביבה, לא להשתמש בחשבון. אמרתי לה „חוה תזהרי, אני נשארתי רק עם השטיח". גרנות סיפרה על צ'קים שחוה נתנה לה, ועל נסיעתן המשותפת לארה"ב, וכי חוה הסתירה אצלה מסמכים רבים כיוון שפחדה שבעלה בודק את מכתביה. בעדותה שיחזרה גרנות את שקרים למה שהמשטרה חושבת שהיה רצח ואת הרצח עצמו.

כ-6.05„, אומרת אביבה, היא ירדה מהדירה ונכנסה לסובארו הלבנה של אהוד. בה נהגה חוה. בחוץ היה כבר חושך. „חוה נהגה לכיוון תל ברוך. „כשמקדימה ישבה גברת נמוכה מאד מאחור ולא ראיתי אותה בכלל גובה הכסא. חוה ביקשה שלא אדבר אנגלית. לא דיברתי מלה. הבנתי שזאת מלה מלבסקי".

„דם עד השמים"

כעבור מספר דקות הגיעו הנ"ל ליד מלון מנדרין. מאחורי המלון שם עצרה את הרכב ואמרה שהיא רוצה לנקות את השמשות מאחור. על המושב האחורי היו שתי כריות דקורטיביות מסרתי לה אחת מהן. פתאום עברה חוה לצד השני של האוטו, פתחה הדלת עד הסוף וביקשה באנגלית ממלבסקי שתתכופף. מלבסקי התכופפה, הורידה את הראש קדימה לכיוון הפרונט. ואז חוה, עם יד שמאל שלה הכניסה את הכרית מתחת לראשה של מלבסקי משכה את ראשה, ובמערוך שהיה ביד ימין נתנה שתי מכות על הראש בחלק האחורי. דם הותז עד התקרה. הכוונה שלי, למעלה, לכיוון השמים.

אביבה הוסיפה כי כשנכנסה לרכב מצד הנהג למושב שאחריו ראתה את הגופה המכוסה כמו חבילה המונחת בצד ימין של הרכב. „חוה נסעה מהר אחורה ואחר-כך קדימה ושמעתי כום וחבטה, עוד פעם קדימה אחורה. שמעתי חבטה ובפעם השלישית הצליחה להסתובב. כשנשאלה לאחר-מכן על-ידי סניגורה של חוה יערי, עו"ד דרור מקרין, מדוע הסכימה לבצע זאת ולשתף פעולה עם חוה, ענתה „עשיתי זאת בגלל ידידות ואני באמת מצטערת על-כך".

מרגע זה טענה גרנות כי לקתה בהלם ופעלה כאוטומט. לא דיברה יותר עם חוה ומשכשה לביתה נטלה כדורי אסיוול והלכה לישון, אחר-כך כרתה מחלת שפעת ושכבה חולה במיטתה.

סתירות רבות

עם גמר מסירת העדות הראשית חקר אותה סניגורה של חוה יערי, עו"ד דרור מקרין, חקירת שתי וערב כשהוא מגלה סתירות רבות בדבריה, כפי שנאמרו בבית-המשפט וכפי שנאמרו בעת חקירתה במשטרה. כן הקריא בפניה תמלילי שיחות טלפון שהוקלטו בעת שצותתו לשיחותיה בלא ידיעתה. עו"ד מקרין הצליח לקעקע מספר פעמים את עדותה אך גרנות נשארה שלווה, לא „התבלבלה" ותודתה כי שיקרה במשטרה. „חשבתי שאני חפה מפשע ולא רציתי להיות מעורבת בתמונה." עו"ד מקרין מנסה להוכיח לבית-המשפט כי מצבם הכלכלי של בני-הזוג גרנות היה כבר רע וכי הם נזקקו לכספים רבים. כן הוא מנסה להראות. כי הדמות הדומיננטית ביחסים בין השתים היתה אביבה גרנות.

למרות שבעדותה של אביבה גרנות התגלו סתירות רבות, ולמרות שהודתה כי שיקרה בחקירתה הראשונה, לא יצאה משלוותה ולא הרימה את קולה. היא חזרה שוב ושוב על גירסתה בעקשנות. לעומתה ישבה חוה על ספסל בצד, בין שני שוטרים, האזינה לעדות חברתה לשעבר וכבתה חרש. כשלא יכלה יותר להאזין בשקט יצרה קשר עין עם אחותה ומלמלה לה „היא משקרת, היא משקרת".

באולם הורגשה עויינות רבה לאביבה גרנות, וכאשר הצליח הסניגור במספר מקרים לקעקע את עדותה ולהציגה כשקרנית, עבר רחש של שביעות רצון באולם. לעומת זאת הורגשו אהדה וחמלה רבה ביחס הקהל לחוה, ואחת הצופות אף אמרה „מסכנה, היא כמו ציפור, כל הזמן רק בוכה".

בשעת ההפסקה פנתה אחותה של מלה מלבסקי לעו"ד מקרין וטענה בפניו על-כך שחוה יערי „סיפחה" את מלה מלבסקי למשפחתה. „אף פעם לא הכרנו את משפחת יערי. הם לא משפחה שלנו ואני לא מבינה מה פתאום היא אומרת שאנחנו משפחה — זה לא נכון". היום ישובו הצופים ויצפו במהלך משפט השנה.

(תצלום: י.ס.ב.א.)

זהבה מוזס

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
50
מנהל מוסיקלי: זובין מהטה

5 קונצרטים לנוער
עונת היובל תשמ"ז — 1986/7

קונצרט 1 20.1.1987	„אורחיו הצעירים של מאסטרו מהטה" זובין מהטה, מנצח בהשתתפות התזמורת הפילהרמונית הצעירה
קונצרט 2 2.2.1987	„סיפורה של התזמורת הפילהרמונית הישראלית" שלום רונלי-ריקליס, מנצח
קונצרט 3 22.3.1987	„מצעדים" אריה ורדי, מנצח
קונצרט 4 27.4.1987	התזמורת מארחת את: „תזמורת הנוער מנקר-אינגלנד" בנג'מין זאנדר, מנצח
קונצרט 5 21.6.1987	„הקלרנית" אריה ורדי, מנצח

כרטיסים ל-5 הקונצרטים ניתן לרכוש בקופת התזמורת (היכל התרבות), בכל יום בשעות 10-1.
מחירי הכרטיסים: כרטיס אחד: 50 שקל. כל הרוכש 2 כרטיסים — מחיר כל כרטיס 45 ש"ח. כל הרוכש 3 כרטיסים ומעלה — מחיר כל כרטיס 40 ש"ח.

אנשים ואירועים

מתה בת-עמי, „האמא של השחקנים" בהבימה

השחקנית בת עמי, לשעבר חברת הנהלת התיאטרון „הבימה" מתה בתל אביב ואתמול הובאה למנוחת עולמים בבית העלמין בחולון.

בת-עמי אלישיב נולדה בוורשה וספגה חינוך ציוני עברי „בחדר המתוקן" שניהל אביה, שניאור זלמן פוגצוב, מראשוני המחנכים העבריים. ביתם שימש מרכז למשכילים ולאנשי התנועה הציונית.

בת-עמי מילאה תפקידים ב„תיאטרון ארץ-ישראלי" שהוקם בברלין, בתקופת מלחמ"ע הראשונה, ובין היתר בהצגת „הדיבוק". גם שמעון פינקל, בעלה לשעבר של בת עמי, הצטרף באותה תקופה לתא"י. בת עמי עלתה ארצה והצטרפה עם שמעון פינקל ל„הבימה" כשחקנית קבועה בשנת 1934.

בין היתר מילאה שורת תפקידים: מאחלה במירלה אפרת, האם ב„כוכב השחר" ובהצגות „לא אמות כי אחיה", „שש כנפיים לאחד" ו„ג'יג'י". בת עמי כיהנה בוועד של הבימה בתקופה שהיתה קולקטיב והיתה אחראית על יחסי החוץ והגזברות של התיאטרון. היא פרשה לגמלאות לאחר שהתיאטרון הפך לעירוני ובעקבות פרשיית אי הסדרים הכספיים בתיאטרון.

השחקן שלמה בר-שביט אמר לכתב עתי"ם, כי בת עמי היתה „האמא של התיאטרון והשחקנים". היא טיפלה במסירות בכל בעייה אישית של שחקן, בענייני כלכלה ומחלה. גם דור החמשון של התיאטרון זוכר אותה כאמא, ולשחקנים היא היתה כתובת. השחקן שמואל רודנסקי אמר: „לבת עמי זכות ראשונים בתיאטרון והיא תפסה בו מקום גדול במיוחד בענייני האדמיניסטרציה".

(עתי"ם)

עצמותיה של „מפלצת" בת 60 מיליון שנה מוצגות בחצבה

חוליה ועצם של זוחל ימי ענק שחי לפני כ-60 מיליון שנה באזור הנגב, מוצגים בימים אלה לראשונה בתצוגה מיוחדת של מרכז מידע על זוחלים של החברה להגנת הטבע בבית ספר שדה חצבה. העצמות המאובנות נמצאו בשולי הערבה באזור הר-עומר, הם היו טמונים בקרקעית הים שכיסה את האזור לפני למעלה מ-60 מיליון שנה, ונמצאו על ידי הגיאולוג איוי בר. הממצאים הוגדרו על ידי פרופ' ה. האו ז"ל כשייכות לזוחל ענק מקבוצת הפלסיוסאורוס, מין שנכחד לפני עשרות מיליוני שנים.

חלק מן המימצאים נתרם לתצוגה במרכז המידע, ושאר העצמות שמורות במחלקה לגיאולוגיה של האוניברסיטה העברית בירושלים.

מין זה היה מהמרשימים שבזוחלי הים, אורך גופם הגיע ל-12 מטר, ראש קטן, מחובר לגוף בצוואר ארוך. זוחל ענק זה נע במים באמצעות רגליים דמויי סנפירים, והוא ניזון מדגים. משקל החוליה שנמצאת בתצוגה 610 גר' וקוטרה 8 ס"מ.

שיפוט במהירות שיא לאופנוען פרוע שנמלט מהשוטרים ב-125 קמ"ש

מאת שלמה גלזר
כתב „על המשמר"

רב סמל יחזקאל ליבוביץ ממשטרת התנועה הבחין אתמול בבוקר ברוכב אופנוע הדוהר במהירות של 125 קמ"ש על כביש יקנעם—פרדיס. הנ"ל לא ציית לאיתותי המשטרה לעצור ופתח במנוסה. במרדף נוסח „סרטי פעולה" שהתפתח, בהשתתפות ניידות נוספות, נעצר האופנוען הפרוע מיכה אברמוביץ, מטבריה לד קיבוץ רמות מנשה.

הוא הועמד לשיפוט מהיר באותו יום בנצרת, ונידון ל-15 יום מאסר בפועל, שלילת רשיון ל-6 חודשים, שלילת רשיון ל-6 חודשים על תנאי ל-3 שנים על כל עבירה, 165 יום מאסר על תנאי לשנה ו-500 ש"ח קנס.

חברת החשמל לישראל
אגף האספקה והאחסנה – מח' חקר שווקים ומכרזים, ת.ד. 10, חיפה 31000

מכרזים

החברה מזמינה בזה הצעות לייצור / אספקה / שרות כמפורט להלן:

מס' המכרז	הנושא
13522	התקשרות שנתית לאספקת צינורות פלסטיים קשיחים
13577	ברזל תעלה
13583	זיזי צינור
13585	מגיני כבל
13590	מרכזת דאר למשרד חב' החשמל באשדוד
13593	כבל נחושת עם תיל נושא
13592	מהדק נושא קונצנטרי
13594	כבל נחושת עם תיל נושא
13595	פסי צבירה
13596	התקשרות שנתית לאספקת מוצרי פרזול
13598	משענות למבדדי 33 ק"ו

המועד האחרון להגשת החצעות למכרזים הנ"ל הינו: 6.11.86

לקבלת טפסי המכרז ופרטים נוספים יש לפנות החל מהיום בשעות 09.00–13.00 למח' חקר שווקים ומכרזים בתחנת הכח חיפה, או בכתב לפי המען הרשום לעיל.
להצעה יש לצרף אישור על ניהול פנקסי חשבונות ורשומות מפקיד השומה או מרואה חשבון וכן אישור שנתי לעוסק מאגף המכס. – הצעה ללא אישורים ברי תוקף – לא תובא לדיון.
על החצעות למכרזים הנ"ל להגיע עד למועדים המצוינים לעיל, שעה 13.30 למשרדנו בחותמה.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

„היום" — לבנון, חזרנו אלייך שנית?

בוחרים ב„מפלגת האל"

המבנה הישן של העדה השיעית מתמוטט ומתחסלת למעשה ההפרדה האירגונית בין חיזבאללה (מפלגת האל) לבין אמל ■ „הרפובליקה האיסלאמית" נוסח איראן, קוסמת לצעירי אמל והם נוטים לשתף פעולה נגד ישראל וצד"ל

מאת יהודה צור

חודש אוגוסט ייזכר בתולדותיה של רצועת הבטחון כמועד בו פתחו המשמרות המזויינים של חיזבאללה את מתקפת הקיץ שלהם, שנועדה למוטט את המבנה הבטחוני ברמות צד"ל, שנבנה בסיועו של צה"ל. כבר בסוף יולי החלו להגיח מתוככי לבנון גופים מזוינים המזוהים עם חיזבאללה ופתחו בשורה ארוכה של פיגועים נגד מטרות צד"ל בדרום-לבנון. שיאה של המתקפה היה בשבועיים האחרונים, כאשר במקום חוליות בודדות בנות שלושה עד ארבעה לוחמים, הסתערו מאות לוחמי חיזבאללה על מוצבי צד"ל לאורך רצועת הבטחון, בכוונה לכובשם.

שוב אין מדובר בהתקפות של מגע-וברח נגד סיורים של צד"ל, או הנחת מטעני-צד שאין בהם סיכון רב, אלא בהתקפות מתואמות, בהן נטלו חלק עשרות רבות, ובפעם האחרונה מאות לוחמי חיזבאללה. המטרות היו מוצבי צד"ל, בעיקר בגזרה בינת ג'ביל, שם מצויים מוצבים שנבנו רק לאחר נסיגת צה"ל מדרום לבנון.

מאות לוחמים שיעים השתתפו לפני שבוע בהתקפות על כמה מוצבי צד"ל באיזור, כלפחות שניים מהם נעזבו, גם אם למספר שעות בלבד. אולם כעבור שעות שבו חיילי צד"ל בסיוע ארטילרי וכבשו את שני המקומות שנעזבו. נגמ"ש של צד"ל שנתפס כשלל הוסע ברוב פאר בחוצות צור על-ידי שוביו, אנשי חיזבאללה. זהו היה, למעשה, ההישג הגדול ביותר של אנשי חיזבאללה ובעלי בריתם, אנשי השורה מארגון אמל, שהסתפחו אליהם בהתקפות בשלושה השבועות האחרונים.

אולם מחיר הדמים שגבו צד"ל מלוחמי חיזבאללה היה גבוה. גורמים בצבא דרום-לבנון מעריכים שמדובר לפחות ב-200 נפגעים, הרוגים או פצועים. צד"ל שילם גם הוא מחיר לא מבוטל — שבעה עשר מאנשיו נהרגו ועשרות אחרים נפצעו במהלך הקרבות, שהתנהלו בעוצמה שלא היתה כדוגמתה. אנשי חיזבאללה התנפלו על המוצבים לאחר הפגזה ארטילרית מתואמת היטב, בסיוע מרגמות וטילי קאטיושה. בכמה מן המקומות התנהלו הקרבות מטווחים קצרים וגם קציני צה"ל המתמידים יודעים לספר השבוע שהתוצאה היתה משביעת-רצון. צד"ל עמד במבחנו הקשה ביותר מאז נערך צה"ל מחדש בגבולה הצפוני של ישראל. בשטח נותרו נפגעים רבים מאנשי חיזבאללה, גם אם רבים מן הנפגעים, הרוגים ופצועים מקרב הארגון השיעי, פונו על-ידי חבריהם. 8 גוויות נמצאות עתה בידי צד"ל וחלקן של דמויות שהיו ידועות בעבר כמשתפות-פעולה עם אמל ואף נמנו עם שורותיו.

חיזבאללה ואמל

הדבר המתיע רבים בדרום-לבנון, שציפו כי הארגוניות של התאפקות הדדית בין אמל לצה"ל תביא לתוצאות חיוביות יותר. אולם גם אם ישראל ודובריה הרשמיים ממשיכים להבדיל כמומבני בין שני הארגונים השיעיים היריבים זה לזה, העובדות מדברות בעד עצמן.

חיזבאללה (מפלגת האל) היא מסגרת-על, הכוללת מספר אירגונים של שיעים קיצוניים, בעלי תפיסה אידיאולוגית חומייניסטית. הארגון הוקם עוד בשלביה הראשונים של מלחמת לבנון, אותה עת, כהתגברות ההשפעה האיראנית בלבנון, כדמותם של משמרות המהפיכה האיראנית בבעל-בק שבבקעת הלבנון, נודעו הזרעים הראשונים של כירסום בארגון אמל, אשר היה עד כה הדומיננטי בקרב העדה השיעית בלבנון. בשנים האחרונות חרגו אנשי חיזבאללה מתחום הבקעה וחדרו למערב ביירות ואף הרחיקו לכת עד לדרום הרחוק.

על פי המקורות הרבים, מונים אנשי חיזבאללה בלבנון כ-5000 לוחמים ופעילים ובדרום לבנון לפחות 2000 איש. החדירה האיראנית ללבנון היתה חלק ממאמצי השלטון האיראני לייצא את המהפיכה האיראנית אל מחוץ לארצו, ומבחינה זאת לבנון היתה טרף קל. היא היתה ליעד מועדף בגלל אוכלוסייתה השיעית הגדולה והחלשתה. הרבה, חיזבאללה הוקמה כדי לשמש מסגרת ארגונית של שיעים, הרואים את הפתרון הפוליטי של לבנון באימוץ ההשקפה האיראנית מבית-מדרשו של חומייני.

הנחיות מן האיראנים

עבור חיזבאללה, הפתרון למשבר הלבנוני טמון בכינונה של „הרפובליקה האיסלאמית". בניגוד לאירגון אמל, הממודר ומאורגן כתאים ובהיררכיה אירגונית, חיזבאללה שואבת את כל ההנחיות, ההדרכה מן האיראנים, המשפיעים על פעילותה באמצעות נציגיה ושליחים בלבנון.

בשנה האחרונה נהפכה חיזבאללה מגורם שולי בעדה השיעית לגורם בעל יכולת השפעה הולכת וגדלה. המכרסם באופן הדרגתי בכוחו של אירגון אמל וכמימסד הפוליטי והדתי של העדה השיעית, ומציג אתגר הולך ומחריף לכל סדריה הפוליטיים של לבנון. חיזבאללה מהווה מוקד משיכה עבור צעירי העדה השיעית גם בקרב אלפי אנשי השורה של ארגון אמל. חיזבאללה מציגה פתרונות רוחניים-דתיים וחומריים קלים לקליטה. רעיונות כמו שלטון האיסלאם כדוגמת ההצלחה השיעית באיראן, לצד קריאת קרב ושותפות של כלל השיעים במאבק באוייבי האיסלאם, קוסמים לראדיקאלים מקרב השיעים יותר מאשר הפתרונות המדיניים, שביצועם דורש סבלנות רבה, שמציעה תנועת אמל.

המשבר הכלכלי בלבנון, החריף עוד יותר בדרומה, מקל הרבה על חדירתם של אנשי חיזבאללה לדרום-לבנון, לצד מאות לוחמי חיזבאללה, אשר נעו בשבועות האחרונים מבקעת לבנון לדרומה. באו גם נציגי איראן, המדריכים את חיזבאללה וממנים את כל פעולותיה.

מפה של ישראל

בדרום העני, הסכומים האדירים שמשקיעים אנשי חומייני נושאים פרי בחודשים האחרונים. אנשי תנועת אמל, שמספרם מוערך בדרום-לבנון ב-20,000, חשים בשולי האירגון את לחצם של אנשי השורה, הדורשים יותר ויותר ליטול חלק פעיל במאבק נגד ישראל ובחיסולם של הנוצרים המאוגדים בצד"ל.

גורמים בדרום לבנון מסרו, שלפי הערכתם אלפים מאנשי אמל החלו לשתף פעולה עם

(המשך בעמוד 6)

גיבוי ל„שכפ"ץ של המדינה"

מאת אבי בניחו

אירועי הימים האחרונים בדרום-לבנון, המתקפות על צבא דרום לבנון ועל קווי „יוניפי"ל", מביאים למעשה את צה"ל אל פרשת דרכים. יש להכריע בהתישות ומהר בין ההתמכות על כוחו ושליטתו של צבא דרום לבנון בכל מחיר, תוך מתן גיבוי ותמיכה, לבין החזרת כוחות גדולים יותר של צה"ל לאזור הבטחון.

ארבעים וחמישה טילי קטיושה, שנותו תוך כחודשיים באזור הבטחון ובשטח ישראל, בישרו גם הם את תחילתו של מצב חדש בדרום-לבנון. תפיסת הבטחון שהציגו פרס ורבין לפני שנה וחצי בפני ממשלת האחדות הלאומית כדרך לסיום המעורבות הצבאית בלבנון, גרסה החזקתו של שטח בו ישלוט צבא דרום-לבנון כאשר צה"ל מעניק לו גיבוי מתוגבר, צמודה, בהכשרת לוחמים, באספקת אמצעי לחימה תחמושת וכו'. תפיסה זו, למעט תקלות פה ושם, הוכיחה עצמה כיעילה וכמסכלת כל נסיון של חדירת חוליות מחבלים לשטח ישראל.

מרבית החוליות, שהיו בדרכם לביצוע פיגועים בישראל, נלכדו על-ידי כוחות צד"ל או צה"ל בדרום-לבנון. התמוטטות צבאו של אנטואן לחאד, צבא המהווה למעשה את ה„שכפ"ץ" של מדינת ישראל" כדברי אחד הקצינים הבכירים, תעמיד בפני צה"ל אלטרנטיבה שמבחינתנו תהיה חמורה, אולי קטלנית, ותביא לישראל נזק בינלאומי.

אנו עדים בימים אלה להכרזות של קברניטי המדינה, כי ישראל מחויבת לשלמותו ולביסוסו מחדש של צד"ל. שר הבטחון, בעצה אחת עם הרמטכ"ל, החליט בסוף השבוע שעבר על הגברת הסיוע שמעניק צה"ל לצד"ל, הן בצד החומרי והן בצד המוראלי. יש לצפות עתה, כי צה"ל יגיב ויתערב בכל מקרה בו יותקפו בסיסים ומוצבים של צד"ל ולא יניח למצב הקיים להימשך. מצב בו נהרגים 13 מחיילי צד"ל תוך עשרה ימים.

מאחורי המיתקפה על צד"ל וכוח יוניפי"ל בדרום-לבנון עומד הארגון השיעי חיזבאללה. ארגון זה, המונע באידיאולוגיה דתית-קיצונית מבית מדרשו של חומייני והנהנה מתמיכה איראנית מאסיבית, הגיע כפי הנראה, למסקנה כי נוכחות צד"ל ויוניפי"ל מחזקים את ארגון אמל. גורמים בטחוניים טוענים, כי מאחורי הנסיון לקעקע את אזור הבטחון עומד מאבק בין חיזבאללה לאמל.

יש להניח, כי קברניטי הבטחון במדינה אכן יבחרו בדרך של גיבוי מאסיבי לצד"ל והצבת ערובה לקיומו על פני האפשרות השנייה (והמוכרת). גם הצהרות של יצחק שמיר, כי אין כל צורך בהרחבתו של אזור הבטחון וכי ממשלתו העתידית לא תרדוש צעד שכזה — מרגיעות.

צה"ל יודע היטב כיצד לתת תשובה ולהציב פתרונות לבעיות מקומיות, ובנקיטת צעדים נכונים הוא יוכל לעבור בשלום גם את החורף הקרוב.

כשמדברים על דרום-לבנון, על הטרור ועל „השיעיה", שהיא למעשה הבעיה האקטואלית, אסור לשכוח את מאות, ואולי אלפי המחבלים הפלשתינים (פת"ח-ערפאת ופת"ח אבו-מוסה), שחזרו לדרום-לבנון ונערכים במחנות הפליטים באזור צור-צידון ובירות במסגרות צבאיות. כדאי לזכור גם את הצבא הסורי, ש„חולש" דרומה לכיוון בקעת הלבנון, כל צעד שאינו מחושב היטב ועומד בפרופורציה מדויקת להיקף הבעיה עשוי לגרום להתלקחות שאין לצפות את היקפה.

מלחמת שחרור בדרום-לבנון

השיעים – אומר ראש אמ"ן לשעבר, אלוף (מיל.) יהושע שגיא – אינם יכולים לסבול עוד את הייצוג הדל בממשלת לבנון ובפרלמנט והם מוליכים את ההתקפה נגד ישראל, הנחשבת בעיני העם הלבנוני לפולש זר

מאת חיים מרגלית

מה שקורה עתה בדרום-לבנון, במה שמכונה בפינו „רצועת הבטחון", הוא מלחמת שחרור של השיעים בלבנון – קובע אלוף (מיל.) יהושע שגיא, ראש אמ"ן לשעבר. לדעתו, אך מקרה הוא שהתוקפים את מוצבי צד"ל, באו משורות חיזבאללה, ארגון שיעי קיצוני הנתמך ישירות על-ידי איראן. „אם אלה לא היו תוקפים", הוא אומר, „היו חיילי „אמל" הנחשב לארגון מתון, מסתערים על קווי צד"ל".

„אין הבנה לעובדה – אומר שגיא – שהשיעים הם העדה הגדולה ביותר בלבנון ולה הייצוג הקטן ביותר בממשלת לבנון ובפרלמנט. זה מקור זעם שלהם; נשבר להם מהמצב והם מוליכים את ההתקפה בדרום נגד ישראל, הנחשבת בעיני הלבנונים לפולש זר.

— והסורים אינם פולש זר?

„נניח רגע לסורים, משיב שגיא ומצטט „עוד נשוב אליהם". בינתיים, הוא מוכרח לשחרר את הכעס שיש לו בלב על לבנון. לפני יותר משנתיים, לפני הנסיגה הסופית של צה"ל מלבנון, פירסם מספר רשימות בהן צפה את שיתרחש בשטח. הוא מזכיר כי מסוף שנות ה-70 עד המלחמה בלבנון, חיזק צה"ל את צבאו של חדאד המנוח. לולא צה"ל היה חדאד מפסיד אפילו את מעוזו שלו, מארג' עיון, רצועת הביטחון כפי שהיא נתפסת על-ידי קובעי המדיניות, היא לדעתו, משענת קנה רצוץ, היא פתוחה לכל עובר ושב ואינה יכולה להתקיים. ממשלת ישראל השקיעה ברצועת הביטחון לא רק אמצעי ביטחון. הממשלה דאגה לכל האוכלוסיה מבחינה כלכלית, לא חסרה עבודה ויש ברצועה מוסדות רפואה ורווחה. אך כל אלה אינם משחקים בלבנון המפולגת לעשרות עדות יריבות, המוכנות לטרוף זו את זו.

יהושע שגיא
האחדות לא תביא לשינוי

שגיא מזכיר כי לבנון נשלטה תמיד על-ידי זרים. פעם היו אלה צרפתים. הם שנתנו עצמאות ללבנון ולא עבר זמן ופרצה בה מלחמת אזרחים, נכון יותר, מלחמת-כל-בכל, עד שהנוצרים המארונים הזמינו את הסורים לעשות סדר ולרסן את הפלשתינים שעמדו בראש המלחמות הפנימיות. הסורים ריסנו באש ובדם את הפלשתינים, ולאחר זמן שמו עינם על המארונים והחלו להכות בהם. לאחר זמן ניסו הישראלים לעשות סדר בלבנון, ומה שיצא מהתסדר — זאת כולנו יודעים. עכשיו שוב הסורים בוחשים בקלחת, ולדעת שגיא הם הדוחפים כוחות דרומה כדי לפגוע ברצועת הביטחון, כלומר, בישראל, עד שתיסוג. וכך, אם תוציא ישראל את כוחותיה יתחיל סיבוב חדש, שאיש אינו יודע כיצד יתפתח.

שגיא מצביע על הבעיה המרכזית בצפון, לדבריו, אלה הם ישובי הצפון השוכנים ממש על הגבול. יען כי 28 שנים היתה האיזור הכי שקט, לכן, כל צעד מכאיב מאוד.

„מה לעשות? מאחר מרי, על סך היום צריך לחשוב בעת הנסיגה הכללית מלבנון לפני שנתיים. אז היו צריכים לייצב קו מדרום לליטאני ולהפוך אותו לסגור. מוגן על-ידי גדר מערכת כדי לאפשר ביטחון לישובי הצפון." „סגור", לדבריו, „פירושו יצירת מערכת כלכלית וביטחונית שאינה קשורה ללבנון. גם אז היו התקפות, אך הן היו יותר קשות לתוקפים. היום התקפה, מטען-צד, חבלה וכל הכרוך בכך הם קלים מאוד. בהתקפות משתתפים כולם. שיעים בעיקר, אך גם סונים, נוצרים פרו-סוריים ויש כאלה, ופלשתינים, כל אלה רואים בישראל אויב מספר 1. ולפי תפיסתם, ישראל היא אויב ראשון במעלה, בעוד שהסורים הם חלק מהמשחק. הוא מזכיר כי לבנון עצמאית משנת 1943, ככל שניתן לקרוא למצב בלבנון „עצמאות", קודם-לכן היתה חלק מסוריה".

מצרים, טוען שגיא, ראתה במלחמה עם ישראל צעד לפתרון פוליטי של המזרח התיכון, ואילו סוריה אינה מחפשת פתרונות. היא אינה רוצה לראות מדינה יהודית על המפה, ולכן גם אם יתנו לה את רמת-הגולן — לא תתרצה. הוא סבור שכך צריך לראות גם את חוסיין מלך ירדן. יש לו אולי רצון טוב אך הוא אינו יכול לבצעו בשל עמדת סוריה.

את הסורים, אומר שגיא, ניתן לבלום רק אם ישראל תאשר את עוברת שליטתם בלבנון. „לעצור" – פירושו רק לדחות את המלחמה, בגלל השאיפה לחסל את ישראל. שגיא טוען, כי במצב שנוצר אי-אפשר לישראל לחזור לגבול הבינלאומי, שפירושו הצתת אש בגבול הצפון ובישובים. מה שנשאר הוא מעורבות גוברת והולכת של צה"ל בדרום-לבנון ונכונות לספוג מכות.

שגיא ער לעובדה, שספיגת מכות קשה היום מאשר בעבר. המוכנות לסבל של הציבור נמוכה מאוד. כל אחד דואג לעצמו ואין לו יותר רגישות לצרכי המדינה והחברה, כך התגלגלו הדברים בעשר השנים האחרונות וממשלת האחדות לא הביאה לשינוי.

„המצב קשה ומסובך — מסכם שגיא — ואי-אפשר לדעת לאן יתפתחו הדברים".

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

מכתבים לידיד

לא לדעת, לא להסמיך

נפתלי היקר,

כאשר הכל דיברו בימים אלה על רפי סוויסה, אני נזכרתי בקודמו בתפקיד, נציב שירות בתי הסוהר, ד"ר ורטהיימר. אני בטוח, כי ורטהיימר היה מאוד מסודר בניירת. הדו"חות שלו היו כתובים ללא פגמים נוהליים ואפילו תיארו את המצב בממלכת האסירים שעליה היה ממונה בצבעים ורודים. הוא בוודאי נזהר שלא לבסס זאת על נתונים בלתי מדוייקים. נזדמן לי לבקר בכלא רמלה לפני שנים אחדות כאורחו של ד"ר ורטהיימר. לא צריך להזכיר, כי לקראת סיור כזה של עורכי העיתונים דאגו כרגיל לנקיון, לפגישות שתוכננו מראש וכו', שמתי לב במיוחד לעובדה אחת – להתעניינותו המופלגת של הנציב דאז באסירים חובשי כיפה. אשר התברר כי לא היו „סתם דתיים שנכלאו בבתי הסוהר". לא, אלה היו פושעים ש„חזרו בתשובה", ביניהם נידונים לתקופת מאסר ארוכות. ד"ר ורטהיימר נעצר במיוחד ליד תאיהם והתעניין, האם הם עדיין מקיימים תפילות שלוש פעמים ביום, ופניו התרחבו בחיוך כאשר שמע שהם מדקדקים במצוות. אפשר היה להתרשם, כאילו „תורה בתשובה" היא המירשם של ורטהיימר לשיקומם של האסירים.

באותה תקופה פורסם דו"ח של ועדת קנט על המצב בבתי הסוהר, דו"ח אשר תיאר תמונה מזעזעת של תת־תנאים וצפיפות איומה. היה זה כתב אישום שאין שיעור לחומרתו כלפי האחראים לקיום „מוסדות" מחפירים כאלה, אך גם האשמת החברה, שלא איכפת לה, כי בתי־סוהר משפילים את היושבים בהם והופכים לאוניברסיטאות של פשע חוור. אך הדו"ח תוייק כנראה בצורה מסודרת בנציבות בתי הסוהר ובמשרדי המשטרה והמשפטים, ואילו הציבור ידע משהו מקוטע וחד־פעמי – מכותרת בעיתונים.

זהו רק צירוף מקרים, שבימי פרשת סוויסה הופיע סיפרו של דוד פרי „יומן רמלה", רשימות של מפקד כלא רמלה. איני יודע כיצד להגדיר את „היומן" הזה. זו בוודאי אינה יצירה ספרותית. למחבר לא היו כלל יומרות בתחום זה. דווקא משום שמדובר בספר תעודי, בתיאור עובדות וברישום שיחות עם האסירים בסיגנונם המחוספס, לעתים בשפה וולגארית של העולם התחתון, ודווקא האותנטיות היבשה והאכזרית גרמה לי להלם בעת הקריאה.

את דוד פרי הכרתי באותו סיור בכלא רמלה שהוזכרתיו. החלפתי עמו דברים קצרים ומקוטעים, תוך כדי הסיור במסדרונות הצרים של הכלא ולא הבנתי כיצד אדם כמוהו, בעל השכלה בתחום הקרימינולוגיה וחבר קיבוץ, החליט ליטול פיקוד על כמה מאות פושעים ועבריינים, שכתנאי הכלא מאבדים את צלם האנוש. אולי רצה להתנסות – כך חשבתי – בניסוי נועז, אולי הישלה את עצמו שהמימסד השמרני והקמצני בהקצאת משאבים יתן לו לפחות אשנב של תקווה לאנשים אבודים אלה. אני מניח, כי לא חשב לכתוב ספר, ולא לצורך כתיבה הלך למפגש הזה עם קבוצת אנשים בשפל החברה. אם כעבור שנים הניב מיפגש זה ספר כמו „יומן כלא רמלה", הרי רק בשביל פירסום תעודה זו היה כדאי שיקדיש חמש שנים לפיקוד על הכלואים מאחורי החומות של כלא רמלה.

זהו ספר קשה לקריאה. הוא מרתק, אך גם מרתיע. אמר לי חבר: „כמה אפשר כבר לקרוא על הזוועות הללו". הערה זאת מאפיינת את אי־רצונה של החברה לדעת על הנעשה שם. כמה טוב לנו לא לדעת, ולא להסמיק מבושה. אנו מעדיפים למחות ולהתרגש מן הנעשה בבתי כלא של כל מיני ארצות מרוחקות ותת־מפותחות. לא, אין זאת קריאה „מבדרת ומהנה", אך זו קריאת חובה לכל אדם בעל מצפון.

דוד פרי דיבר הרבה עם האסירים, שמע והקשיב, ולעתים רשם או הקליט אותם. פעם עשה מעשה, שהאסירים לא יכלו להבין את פשרו. הוא נכנס לתא של 12 אסירים והצהיר שהוא רוצה „להתארח אצלם כמה שעות". הם בוודאי חשבו לרגע שהאיש מתבודד או מופרע. להתארח בתא המסריח הזה? לשבת שם בפנים ללא כפייה? משהו מהם אמר: „הוא עובד עלינו היום".

כותב פרי ב„יומנו": להחליף משרד מרווח ומאוורר, ולו לפרק זמן קצר, בתא כליאה מצחין, צר מידות, עורר תדהמה..." האסירים ענו על האתגר והחלו לדבר. אסתפק בשניים שלושה קטעים קצרים, כדי שנבין מה מתחולל בנפשם של אסירים. דווקא אחד הנחשב כ„מנהיג", אמר זאת בגילוי־לב מפתיע: „מה יהיה הסוף. נשבר לכולם כאן הזין, אין עבודה, אין חיים, אין לאף אחד עתיד, כל הימים מזיינים לנו את השכל, ומתייחסים אלינו כמו לסמרטוטים. צריך לעשות משהו בשביל הבחורים האלה. אלה בחורים טובים, קרה להם אסון בחיים, או מה? נגמר להם כל העתיד?".

ואחר הוסיף: „קר בחדר, קר בלב, אנחנו אנשים צעירים והימים הולכים ונגמרים לנו. הימים אבודים. מה נעשה? אין תקווה. אין אור, אין כלום בחיים המחורבנים האלה. אנחנו לומדים לשנוא, וכשאנחנו שונאים, אנחנו יודעים איך לשנוא". הקורא האיסטניס אולי יעקם את אפו, אך עליו לקרוא את האמת בכיעורה ובביטוי המתאים לכיעור הזה. אסיר אחר מרגים את ההכללות של קודמיו בתיאור ריאליסטי מאוד: אחד מחרבן – כולם איתו. כולם שומעים, כולם מרגישים, כולם שותפים. אין לבן־אדם פרטיות. הוא רוצה לחרבן חופשי חופשי, לא יכול, כולם יודעים מתי יש לו שלשול ומתי יש לו עצירות. לא מגיע לנו בית־שימוש מחוץ לתא? מה אנחנו, לא בני־אדם? אנחנו ברפת?..."

באחד מעיתוני חו"ל קראתי על אזרח אמריקני, ג'רום פייפר, המרצה שבע שנות מאסר על גניבה באחד מבתי הסוהר באריזונה. האיש הגיש תביעה נגד בית־הסוהר „שלו", אשר סירב להעביר אותו לתא מיוחד לבלתי מעשנים, שלדעתו חובה להנהיג בכל כלא. „אני נידונתי למאסר, אך לא לייסורים – הצהיר האסיר – והרי לכל ידוע, כי עשן הנפלט מסיגריות של המעשנים הוא רצחני גם בשביל בלתי־מעשנים".

ומה צריך לומר אותו אסיר (אחד מיני רבים) בספרו של פרי, המוגדר כ„זונה" של התא. אותו אסיר צעיר חדש, שעליו לעבור את האינוס הקולקטיבי, האכזרי והמשפיל מכל? האין זכותו לבקש „תא שאין אונסים בו?"

רפי סוויסה הולך משום שלא היה ביורוקראט מושלם כקודמו בתפקיד. הוא לא שינה הרבה בבתי־הסוהר, לא הפך אותם ל„פנסיונים", וגם לא התגבר על הצפיפות הבלתי־אנושית. אך הוא הצליח אולי לעורר אצל האסירים את התקווה שיש מי שרואה בהם בני־אדם, נותן בהם אמון, אפילו יש בכך משום סיכון והימור. איני יודע אם אי־פעם אירע בארץ שאסירים ישבתו במחאה על הסתלקותו של נציב שירות בתי הסוהר. הפעם הם עשו זאת בלי להתייחס לממצאים של ועדת ארנון (מה זה בשביל נידונים על פשעים או עבירות חמורות „התנהגות חריגה והיוות כזוב", המיוחסים לסוויסה...), משום שהאיש הצטייר בעיניהם כאחד העומד לצידם של „הדפוקים", כפי שהם רואים את עצמם.

יותר מכל אני נגעל מן הצביעות. אני שומע את הארונים שילנסקי ווירשובסקי מוועדת הפנים של הכנסת, שעליהם לכאורה האחריות הפרלמנטארית על המצב בבתי־הסוהר, אך הם מתחרים בהוקעת סוויסה, מנסים להרוויח רווחים פוליטיים משלהם, אך אין להם עניין באותם דפוקים, המתגוננים במכלאות המכונות תאי־בית־הסוהר. אילו היתה דאגתם נתונה לאסירים, אולי היו מוציאים נקודות זכות גם כלפי רפי סוויסה, שאף אם חטא לנוהלים, לפחות ניסה להחזיר לאסירים צלם אנוש.

בידידות
מארק גפן

רק שש־בש חסר כאן

מאת אבשלום קווה

משבר האחיות יגיע, כנראה, לסיומו כשדברים אלה יראו אור, אך גם אם תצליח „קבוצת המאבק" לשפר את תנאי העבודה והשכר, לא יהיה בכך כדי לקדם את פיתרון המשבר האירגוני אליו נקלעה הסתדרות האחיות

הסתדרות האחיות נוטרלה מהמשא ומתן המתקיים, או שבכר התקיים, בין משרדי האוצר, הבריאות, ההסתדרות ונציגות מטה המאבק. מזכירת הסתדרות האחיות ברם יהיפרן התפטרה. המוסדות חדלו לפעול. נותק הקשר עם השטח. מה שהיה עד כה איגוד מקצועי שוקק חיים הפך לאיגוד משותק.

המשנה לפרן, צבי סייג, אשר אליו הועברו כל סמכויותיה, אינו מגלה את המרץ והמעורבות שאיפיינו אותו עד כה. בחדרי הארגון אומרים: רק שש־בש חסר כאן. יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הבירפלד הוא למעשה יו"ר ההסתדרות.

סכנת שלטון הליכוד

ניתן, כמובן, לכנס את מרכז הסתדרות האחיות ולבחור במזכירות ובמזכירה חדשים. אולם, הוועדים של בתי־החולים ינטרלו את הנבחרים החדשים. הם לא ישתפו פעולה עם מזכירה חדשה. והיא לא תוכל לבצע ולו את הצעדים הדרושים כדי לערוך רפורמה יסודית בארגון זה.

מטה המאבק של האחיות והקבוצה המנהלת מטעמה את המשא ומתן, הזניקה לכותרות מספר אחיות כגון בלה סופרין ואילנה כהן. אולם, ספק אם שתי אלו ואפילו מרי פינטו מקופת־החולים, המתונה יותר, יכולות לפשוט את מדי המאבק ולהתחיל בשיקום הארגון החבול והמוכה הזה. שתיהן גם לא מקובלות על מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, אשר תחילה התלהב מהן ועתה, על פי מקורביו, יש לו הסתייגות.

עריכת בחירות חדשות עשויה להגביר את כוחו של הליכוד בתוך ההסתדרות זו עד־כדי תפיסת השלטון בידי אחת מנציגות הסיעה. הטיפול האומלל בפרשת השביתה והאנדרלמוסיה הפנימית בתוך סיעת המערך הם חומר תעמולתי מעולה בידי הליכוד. בחירות חדשות יש בהן כדי להוביל למהפך, ראשון מסוגו, באיגודים המקצועיים, דבר שהוא בגדר חלום רע לקברניטי ההסתדרות.

קיימת אפשרות נוספת, של קביעת ממונה מטעם האגף לאיגוד מקצועי. אולם, ממונה הוא בדרך כלל על תנאי ולא יהיה בכוחו להוציא את האיגוד מהשבר העמוק בו הוא שרוי. אם המשבר הנוכחי של אחיות בתי החולים יבוא על פתרונו, עם או בלי נטישה, העתיד יאלץ את כל הנוגעים בדבר, בתוך ההסתדרות הכללית, לזרז מתן פתרון הולם ולהחזיר את העטרת ליושנה.

המשא ומתן המכריע

לצד אלה קיימת בעיה נוספת והיא בעייתן של אחיות הקהילה המקיפה 11 אלף עובדים במרפאות, בבריאות הציבור ובחינוך. קבוצה זאת מחכה לראות כיצד יסתיים המו"מ של אחיות בתי־החולים ואז הן תגשנה, על־פי מה שיושג, את התביעות היחודיות שלהן. אחיות הקהילה זו קבוצה גדולה, רדומה למדי לפי שעה. אך היכולת שלה לפגוע בבטן הרכה של הרפואה הציבורית לא פחות תכאב מזו של חברותיהן בבתי־החולים.

בזמן כתיבת שורות אלה מתקיים המשא ומתן המכריע. האחיות, אמנם, ויתרו על איום נטישת בתי־החולים. נטישה לא באה בחשבון. ההסתדרות גם מוכנה ללכת לקראת האחיות עד גבולות מסויימים, אך לא תיתן את ידה לדרישות מופרזות, כפי שהוצגו על־ידי האחיות בפתיחת המשא ומתן המחודש.

הרחיות במשא ומתן ומתיחותו על־פני שבועות רבים הוציאה קצת את הרוח מ[...] האחיות. ספק אם כיום יש למטה המ[...] שליטה על מקומות העבודה השונים. [...] מה שנציגות המטה יצליחו להשיג [...] לתקופת־מה את השטח והעניינים יהיו [...] להסתדרות אחיות חדשה או להקמת [...] חוץ הסתדרותי, שיפעל בשיטתיות, [...] יחד עם הסתדרות האחיות, לשינוי המצב. [...] ההסתדרות הכללית יש סיכוי [...] הרפואה הציבורית ההולכת ומידלדלת [...] הסתדרות הרופאים וזאת הקבוצה [...] שלה.

שיקום —
תנאי להצלת הרפואה הציבורית

סלע המחלוקת בין הצדדים המגע[ים] [...] כתיבת שורות אלה, חתימה על הסכם [...] תביעות השכר של האחיות. בשעתו [...]

תוספת של 100 אחוזים. היום כבר [...] האחוזים אך קיימת ציפייה [...] משמעותית. תביעתן לקיצור שבוע [...] ל־32 שעות הוא בלתי סביר במצב [...] בתי־החולים ויתקל בסירוב [...] פריסת 1300 התקנים המוסכמים לא [...] מכשול בדרך להסכמה.

אם יביאו המגעים לפיתרון תוספת [...] והסעיפים הנלווים. יעמדו האחיות [...] הצורך בפיתרון אירגוני. רק הסתדרות [...] משוקמת תוכל לשפר את תנאי העבודה [...] גם להציל את הרפואה הציבורית [...] לקראת התמוטטות גמורה. ■

משמרות בטיחות או מפגע בטיחותי?

ילדים בני 11 עומדים יום־יום ב„חזית הקריזות" של הנהג הישראלי ומסכנים את חייהם וחיי אלפי ילדים הנשמעים להוראותיהם

מאת רונית מורגנשטרן

שתי תלמידות מחולון, בנות 11, נפגעו בשבוע שעבר ממכונית נוסעת בעת שמילאו את תפקידן בחבורות משמרות הזה"ב (זהירות בדרכים). אחת מהן נפצעה קשה. מעניין שעד לפני זמן לא רב כונו אלה משמרות־הבטיחות, אבל מישהו כנראה שם לב לסימני השאלה המרחף מעל עניין הבטיחות ושינה את השם.

אמירה צינית, שדבר כזה היה חייב לקרות, איננה אמירה צינית, אלא פנייה רצינית אל הגורמים המתאימים להפסיק לשחק בחיי ילדינו. אני מקווה, שהתאונה הזאת תפקח לאותם גורמים את העיניים, כי בארצנו נפקחות העיניים רק בעקבות אסונות. אני מקווה שיסלקו את המפגע הבטיחותי הזה ששמו „משמרות הזה"ב", או לפחות לבצע תיקונים גורשים, כדי לשפר את רמת־הבטיחות של הנושאים בעולה, ושל מאות אלפי הילדים הזוקקים לשירותיו.

בחזית הקריזות

בראש ובראשונה צריכים לפעול ההורים, שילדיהם — אם הם בכיתה ו' — הם אלה שצריכים מדי יום לעמוד בחזית הקריזות של הנהג הישראלי ולסכן את חייהם ואת חיי אלפי הילדים הנשמעים להוראותיהם. כל יציאה למשמרת של אותם ילדים היא יציאה למשימה, שאין לדעת אם יחזור ממנה בשלום.

קיצוני מדיי? בוודאי שלא. די לראות את אותן חוליות של „משמרות הזה"ב" בפעולה: שלושה ילדים, כבני 11־12, ואחד מהם הוא מפקד החוליה. המפקד הוא זה שמורה על פתיחה או סגירת מעבר־החצייה להולכי־הרגל. מישהו חשב על הלחץ בו נתון ילד/ה רך בשנים זה, שצריך להחליט באיזו שלב לעצור את נהגי המכוניות, שלהם בגיל הוריו, ופתאום הוא מורה להם מה לעשות? אין לשכוח שלנהג הישראלי יש תמיד מה להעיר, גם הערות מעליבות, ולפעמים הם צופרים בחוסר־סבלנות ומלחיצים את חברי־החוליה הקטנים. חלקם אף פורק עול ומתפרץ קדימה, שניות ספורות לפני שהמחסום מורם. מה כל אלה עושים לבטחון העצמי של אותו ילד בן 11?

מישהו נתן דעתו ללחץ החברתי בו נתון מפקד־החוליה, שחייב להוכיח עצמו בפני חבריו, ואמור להפעיל שיקול־דעת מורכב (מהו שיקול־דעת של ילד בן 11, לכך איני רוצה להיכנס). ישנם גם לחצים מסוג אחר, נוצר מצב בו אחד הילדים הוא המפקד המורה לאחרים מה לעשות, וילדים לא מרוצים מהנחיותיו. לפעמים הוא ילד בלתי־אהוד, ואז מתקנים לו, מעירים לו שהוא אינו מבצע את תפקידו כראוי. כבר ראיתי מקרים בהם עושים „דווקא" למפקד־החולייה ולא נשמעים להוראות, מתיישבים על המדרכה כי הם „ברוגז" עם מפקד־החולייה.

הקטנים, הם חוצים לפי ראות־עיניהם, וגם אם זה מבלבל ומערער את בטחונם של חברי החולייה הקטנים. לעתים, נדרשים חברי משמרות הזה"ב לעמוד על הכביש ולעצור בגופם את מעבר־החצייה בפני המכוניות, משום שאת שלטי־העצירה [...] במחסן, והוא והמפתח עדיין לא הגיעו לשטח בית־הספר.

מי הוא זה שקבע כי דווקא כיתות ו' הן שצריכות לשאת בעול המסוכן הזה? למה לא כיתות ח'? ילדים בני 14 אמורים להיות בעלי כושר החלטה ובטחון עצמי רב יותר מאלה של ילדים בני 11־12.

אם משטרת־ישראל אינה יכולה להקצות כוחות, שלפחות יפקחו באופן שוטף על פעילות משמרות־הזה"ב. כדאי להטיל את המשימה על ילדים בוגרים יותר. כדאי שלפחות מפקדי־החוליות יהיו תלמידי כיתה ח', ואפילו תיכון — גם אותם אפשר לשתף בעניין. הרי מדובר בחייהם של מאות אלפי תלמידים, ואפשר להתייחס אל הנושא הזה באופן רציני ואחראי יותר.

מחסום גוף

תלמידי תיכון והולכי־רגל בוגרים אחרים אינם נשמעים תמיד להוראות „השוטרים"...

בוחרים ב„מפלגת האל"

(המשך מעמוד 5)

חיזבאללה בשבועות האחרונים. לדעתם, בכפרים השיעים הקירבה המשפחתית, הדתית והכלכלית מעורבות יחד ויוצרות מציאות חדשה, אשר ממטטת את המבנה הישן של העדה השיעית ומחסלת למעשה את ההפרדה הארגונית בין חיזבאללה ואמל. לדעת אותם הגורמים בדרום־לבנון, דאוד דאוד ממשיך להיות נציגה של תנועת אמל בדרום־לבנון ולצידו כל האירגון הפוליטי והצבאי של הרום המרכזי באמל. אולם ייתכן שמחצית מאנשי האירגון נוטים לשתף פעולה, הן ממניעים כלכליים והן מסיבות דתיות ואולי בגלל שתיהן גם יחד, עם אנשי חיזבאללה.

ישראל לא נפקדת מבין מטרותיה הראשיות של חיזבאללה. לצד ההתקפות נגד צרפת ביוניפי"ל, במסגרת סילוקם של הזרים מלבנון כולה, תופסת ישראל מקום נכבד ב[...] יעדי חיזבאללה. אתמול סיפר לי גורם בכיר בדרום־לבנון, שבין המסמכים הרבים שנמצאו לצד גופותיהם של הרוגי המתקפות נגד צד"ל וישראל, [...] נמצאה גם מפה גדולה של לבנון וישראל. חץ גדול מראה תנועה אפשרית של אנשי חיזבאללה מבקעת הלבנון לירושלים. [...] המפה מתנוססת סיסמתו של מייסד [...] השיעית, בן־דודו של הנביא מוחמד [...] „שיעי צריך לשאוף להגיע לירושלים". [...] ספק, שרק פעולה ישראלית רחבה [...] תוכל להחזיר לדרום־לבנון, לצד"ל ולתושבי[ה] הבטחון את שיווי המשקל, שהופר בשבועות האחרונים.

הירדנים – משקיעים בהשכלה

המצרים – משתפרים בהתמדה

הסורים – האיכות עולה

העיראקים – לומדים מהניסיון

הדור שאחרי התבוסה

הצבאות ששנים נהננו לספר איך השאירו את הנעליים, ערימות ערימות, ונמלטו כל עוד נפשם בם — הצבאות הללו לא קפאו על השמרים. איכות הקצינים עולה בהתמדה — בירדן, במצרים, בסוריה, בעיראק. אל תגידו שלא אמרנו

בארבע השנים מאז מלחמת לבנון, נמשך תהליך ההחלשות של השדרה הקרבית של קצונת הקבע בצה"ל. הכוונה בעיקר לקצונה שבין דרגות הרב־סרן עד אלוף־משנה. כלומר, בשלב שבו המ"פ המצטיין הקודם בבריגה הטבעית את חבריו וקיבל את הפיקוד על הפלוגה, מחליט להשתחרר מצה"ל ולפתוח במסלול חדש של חיים אזרחיים.

אותו מ"פ מצטיין שהגיע לפלוגה, השתחרר מצה"ל והותיר את מאבק הפיקוד על הגדוד לדרג שני של איכות, שעל אף שאינו בהכרח גרוע, אינו הטוב ביותר שיש. התופעה רווחת בעיקר בפלוגות השריון ופוגעת בצורה מצומצמת יותר בפלוגות החי"ר המובחר. שם הטובים מאוד נשארים, בדרך־כלל, בקבע אך גם שם העלית שבעלית הולכת הביתה.

התופעה סינכרונית, ושאר תחלואי החברה הישראלית הן נתון שמעט מאוד חולקים עליו. איכות הקצונה הלא־קרבית נמדדת באמות־מידה אחרות, יש בה הרבה מהדמיון לבעיות הקצונה הקרבית, אך באותה מידה גם שוני: עיסוק באיכות הקצונה בצה"ל בנשימה אחת – מוטעה. לא דין מניעי טייס בחיל־האוויר להמשיך בשירות־קבע כמניעי איש מחשבים או מג"ד בצנחנים.

ויהפוך קצין מקצועי מדרגה ראשונה. בשנים האחרונות היו מספר מקרים שקצינים ישראלים וירדנים נפגשו בקורסים באירופה. במפגשים אלה מסתבר, שהקצין הישראלי הוא, כמובן, בעל ניסיון קרבי רב יותר, אך הירדני משכיל יותר, שולט בשפה האנגלית על בוריה שלא כמו הישראלי, וככל שידיעתי מגעת, הזמנים בהם הקצינים הישראלים היו מסיימים בקלות רבה כחניכים מצטיינים את הקורסים הצבאיים באירופה – חלפו.

הקצין הירדני מפעיל כיום מערכות נשק מודרניות, דומות מאוד למערכות בצה"ל. נשק מעולה באיכות משתפרת של קצינים בירדן – זה שילוב שיש לקוות שלא נצטרך לבחון את יעילותו בשדה־הקרב.

■ **שקועים עד צוואר**

מה קורה אצל העיראקים? אלה, כידוע, שקועים עד צוואר במלחמה עם הצבא האיראני, שהופכת בימים אלה להיות הארוכה ביותר בהיסטוריה המודרנית. אם הקצין הירדני הפך לקצין איכותי יותר, כיוון שרמתו האישית והשכלתו השתנו מקצה לקצה, הרי שהקצין העיראקי הפך לטוב יותר, משום שהצליח ב־6 השנים האחרונות להישאר בחיים ולהרוג את האיראני, בטרם זה הרג אותו.

הצבא העיראקי גדל ב־6 שנות מלחמה לממדים עצומים. כיום פזורות בהגנה על בגדד קרוב ל־40 דיוויזיות, בדיוויזיות אלו משרתים אלפי קצינים, הצוברים בשנים האחרונות ניסיון קרבי רב. לקצינים העיראקים יש כיום יותר ניסיון קרבי מאשר לקציני צה"ל. טייסי חיל האוויר העיראקי ביצעו באחרונה תקיפה אווירית ארוכת־טווח על מסוף הנפט האיראני באי „סירי". תקיפה אווירית על מטרה מרוחקת 1500 ק"מ מבסיס היציאה, כולל תידלוק אווירי בדרך. זו הפגנה של רמה מקצועית לעילא, שלא היתה מביישת שום חיל־אוויר בעולם. המרובה, יש לזכור, באותו חיל־אוויר שבתחילת המלחמה לא מצאו טייסיו כלל את המטרות וזרקו את פצצותיהם במדבר. בעת שלום, השחיתות, הקשרים, המגנא השבטי – כל אלה הם המפתח לקידום בצבא העיראקי. במלחמה, יכול הקצין העיראקי להיות אפילו בן־דודו של סדאם חוסיין: אם הוא לא היה מספיק טוב – הוא היה מופל על־ידי האיראנים, נופל בקרב עם השריון האיראני הפולש או סתם מסכן את עצמו ונהרג. קצין צה"ל בכיר שהכיר את העיראקים בעבר, אמר לי פעם: „לא צריך להיות מודאגים מהעיראקים. הם אריוטים ואין מה לחשוש מהם". כיום ניתן להטיל ספק בדברים אלה. טייס מסוף תקיפה עיראקי שלו מאות אם לא אלפי שעות טיסה בתקיפה מבצעית – אפילו אם לא גדל על הכננות של צובא ועל ברכי האמא היהודיה – בוודאי אינו גרוע. כשתסתיים המלחמה – ויש החוזים את סיומה בשנה הקרובה – תעמוד בפני צה"ל בעיה לא פשוטה בדמות קצינים עיראקים, חלקם מעולים ולכולם ניסיון קרבי רב. זו סכנה שאין לזלזל בה ומולה כדאי להציב את המעולים שבינינו.

■ **הבעיה של אסד**

גם הצבא המצרי, למרות השלום, לא שוקט על שמריו. המצרים גם מסיבות פוליטיות, דואגים כל העת שקציניהם יהיו מרוצים. להיות מרוצה, פרושו לקבל משכורת גבוהה מעל הממוצע, להתלבש היטב ובעיקר למצוא קורת־גג לך ולמשפחתך. ובמצרים של סוף 1986 אין זו משימה קלה. לקציני הצבא המצרי יש בית.

הנסיבות הכלכליות הותירו קצינים אקדמאים רבים בצבא, בהיותו חממה מעולה המגינה על קציניו. להיות קצין צבא במצרים זה כבוד הנובע מ„תנאי שירות" נוחים ביותר.

במצרים בעלת התשתית ההשכלתית הוותיקה ביותר בעולם הערבי, איכות קצינים מעולם לא היתה בעיה מרכזית של הצבא. האליטא המשכילה של המדינה סיפקה ועדיין מספקת אקדמאים די הצורך לצבא. הבעיה היתה להשאיר את האיכות בצבא ולא לתת לה להתפזר בין מיליוני אזרחי מצרים. המצב הכלכלי מאפשר למובארק להחזיק בצבא קצינים טובים וזה מרכיב חשוב באיכותו של הצבא המצרי.

ומה אשר לסורים? לצבא הסורי יש בעיה. לנשיא אסד, השומר בכל כוחו על עליונות הכת העלאווית, יש שיטה מעניינת. הוא משבץ זה שנים את הקצינים העלאווים בראש היחידות המבצעיות, ואילו לקצינים הסונים, הדרוזים והנוצרים, הוא מעניק הרבה כבוד אך מעט כוח. הוא משבץ אותם בתפקידי מטה בכירים אך נעדרי סמכות מבצעית. מפקדי הדיוויזיות, הטייסות והקצינים, הם עלאווים נאמני הנשיא. השיטה של אסד, הטובה לכת העלאווית, לא כל־כך טובה לצבא. נוצר מצב שהקצינים, מפקדי היחידות הקרביות, הם לא תמיד המעולים והמתאימים ביותר.

רמת ההשכלה של הקצין הסורי אף היא בעלייה מתמדת, וכיום מתקבלים לבתי־הספר לקצינים רק בוגרי תיכון בעלי „בקלוריה" – תעודת בגרות.

הקצונה במדינות ערב היא כיום בעלת איכות גבוהה הרבה יותר מהדור הקודם של מפלות „ששת הימים" ו„יום כיפור", על אף שהצעיר שמגיע ללשכת הגיוס בתל־השומר עדיין טוב בכמה רמות מזה המגיע ללשכת הגיוס בבית־עמון, הפער, בעיקר בקצונת הקבע, הולך ומצטמצם ויש לתת את הדעת לכך.

רשות הקורא

בואו למחות איתנו

ראש המועצה המקומית ג'ת, חברי המועצה ותושבי הכפר ג'ת מוחים כוה על התנהגותם הבלתי־חוקית והבלתי־אחראית של עובדי נציבות המים, הסיירת הירוקה ומשמר הגבול ביום שני 15.9.86.

מורה מאד התנהגותם של פקידי ממשלה בכירים ואנשי חוק, אשר נכנסו ללא רשות של גוף שיפוטי או של הרשות האחראית לשטחו של נחל חדרה. גרמו נזקים, שקשה לשערם, לנחל חדרה, אשר בשטח שיפוטה של המועצה המקומית ג'ת. וחיבלו בניקוז התת־קרקעי של החקלאים המקומיים. המעשה הבלתי אחראי והבלתי חוקי כאחד גרם נזקים של מאות אלפי דולרים.

אנו מצפים משר החקלאות שימנה ועדת חקירה אשר תחקור את המקרה הנורא ותגרום לכך שהאחראים למעשה יתנו את הדין, ואנו פונים בזה לדעת הקהל בארץ למחות איתנו על כך שמשמר הגבול ואנשי הסיירת הירוקה חיפו על מעשה פרטיזני ובלתי חוקי זה. אנו מבקשים את שר המשטרה שיבדוק את תיפקודם של אנשיו בשטח. כאשר הם עוזרים להפיכת חוק במקום לשמירה על החוק.

אחמר אבו עסבה,
יו"ר המועצה המקומית ג'ת

סיסמה בלי כיסוי

עם התחלת המו"מ על הסכם המסגרת במיגזר הציבורי, דובר הרבה על השחיקה הקשה בשכר העובדים בדרגות הנמוכות, ועל הצורך לקדם ולפצות אותם.

עתה, עם חתימת ההסכם, התברר שגם הפעם הוא מגדיל את הפער בין השכר שמקבלים העובדים בדרגות הנמוכות לבין השכר שמקבלים העובדים בדרגות הבכירות.

הסיסמה לקדם כל עובד בדרגה אחת יכולה אולי לעשות רושם, אבל במציאות הדרגות הנמוכות יקבלו תוספת של 8־6 אחוז בלבד, בעוד שההפרשים בדרגות הבכירות יתבטאו בתוספת של 13־12 אחוז. אם ניקח בחשבון שלעובדים בדרגות הבכירות משלמים תוספות של שעות גלובליות ועוד רכיבים צמודים לדרגה, הרי התוספות בשכר הברוטו יכולות להגיע עד 20 אחוז. ואם לכל אלה נוסיף את איוש הדרגות הבכירות 12 ו־13 (שאותן הוסיפו לטבלת השכר בהסכם הקודם, מבלי לבטל שתי דרגות בתחתית הסולם), הרי כל זה רק מוסיף על גידול הפער הקיים.

חבל שהמחלקה לאיגוד מקצועי והתסדרויות המייצגות את העובדים בדרגות הנמוכות, שוב נתנו יד להנצחת מצב הזועק לשינוי.

מנחם סולומון, חיפה

בראש ובראשונה חבר קיבוץ

לאחר הלווייתו של דב זכין ז"ל התפרסמה בעיתון „על־המשמר" כתבה קצרה על מהלך ההלווייה ובעיקר על אלה שהספידו אותו. ניתן מקום לדברים שאמרה ח"כ חייקה גרוסמן ונשיא ההסתדרות הציונית מר אריה דולצין. משום מה, לא הוזכר ולו במילה אחת מי שהספיד את דב זכין, חבר קיבוצו להבות הבשן, דויד זית. זית גולל בפני מאות הבאים, שבאו לחלוק כבוד אחרון ליקירנו דב זכין ז"ל, את תולדות חייו, פעילותו וחייו בתוך הקיבוץ והמשפחה.

אתם שוכחים, כי דב זכין היה בראש ובראשונה חבר קיבוץ. שם חי ושם נטמן. הדברים הנאמרים על־ידי נציג הקיבוץ מקומם לפחות שווה לדברים שנאמרים על־ידי חברים או נציגים של מוסדות.

משה ציזיק

מה? תפוח־אדמה

אמש, 15.9, בשעה שבע בערב, הודיעו בחדשות שיתכן שיהיה מחסור בתפוחי־אדמה וגזר, בגלל דרישת היצרנים להעלות מחירים. הבוקר, 16.9, בשעה 7.30 לא נמכרו (לאן נעלמו?) תפוחי־האדמה בסופרמרקט נהריה. פירושים מיותרים. לתשומת לב הרשויות המוסמכות.

דוד בנימין, נהריה

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים, בשל חוסר מקום. קוראים הפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה, בכתב יד ברור, בצד אחד בלבד וברווחים מספיקים בין השורות.
המערכת

מאת יצחק שור

שמואלי חזר בתשובה שושני יחזיר בשאלה

חוזרו האחרון של מנכ"ל משרד החינוך היוצא, אליעזר שמואלי, ביטל את ההגבלות שהטיל הוא עצמו על פעולות של "החזרה בתשובה". שבועיים לאחר מכן הורה השר יצחק נבון למנכ"ל החדש לבדוק את ההוראות הסותרות של שמואלי ולפרסם חדשות.

בחוזר הראשון בנושא זה, מיום 1.6.86, כותב שמואלי, בהסתמכו על מסקנות ועדת החינוך בנושא החזרה בתשובה: "בתי-הספר מתבקשים לא לאפשר שום פעולה שיש בה משום הטפה למה שקרוי 'חזרה בתשובה'. לא בשיעורי יהדות ולא במסגרות אחרות. יש להקפיד כי מורה או מרצה אורח המוזמן לבית-הספר לא יטיף ל'חזרה בתשובה'."

בחוזר הפרידה שלו מיום 1.9.86 מבטל שמואלי את האמור לעיל ומוסיף: "כל מה שנאמר בחוזר הנ"ל וכל מה שייאמר בחוזר זה אינו חל על בתי-הספר הדתיים. בעקבות המלצות של ועדת החינוך והתרבות יש להקפיד, שכל פעולה העשויה להתפרש כהטפה ל'חזרה בתשובה' תיערך רק בהסכמת הורי התלמידים".

יו"ר ועדת החינוך והתרבות, נחמן רז, לא קיבל את גירסת שמואלי, לפיה פעל בעקבות המלצת ועדת החינוך. ההיפך הוא הנכון, טען רז, ואף שר החינוך פנה לאחר פרסום המלצות הוועדה, ב-1.4.86, לנחמן רז בכתב והבהיר: "אנו מפרסמים הוראה לפיה לא רשאים המנהלים לאפשר שום פעולה שיש עימה משום הטפה למה שקרוי 'חזרה בתשובה', לא בשיעורי יהדות ולא במסגרות אחרות". מסקנות הוועדה, אמר נחמן רז בעקבות ביטול ההגבלות מצד שמואלי, חלות הן על הממלכתי והן על הממלכתי-דתי".

מהו הרקע לקבלת המלצותיה של ועדת החינוך בידי השר נבון? בארבע ישיבות שקיימה הוועדה השנה התברר לה ששוררת אי-סימטריה ביחסים שבין בתי-ספר דתיים וחילוניים: "בחלק מבתי-הספר הממלכתיים-דתיים וכן בכל בתי-הספר החרדיים, שבמסגרת הזרם העצמאי, אין מקיימים פתיחות לגבי מפגש התלמידים עם אוכלוסיות שאינן חיות בדרך אידיאולוגית המקובלת עליהן. הוועדה למדה כי בעוד שמורים דתיים מלמדים בבתי-ספר חילוניים, אין בכלל בנמצא מורים חילוניים בבתי-הספר הדתיים ובוודאי שלא בחרדים. בפני הוועדה הובאו עדויות על מקרים של פתיחות בתי-ספר כלליים גם בפני מרצים, שהשקפת עולמם נוגדת את הציונות ואת עקרונות מגילת העצמאות".

"כן שמעה הוועדה מפי הורים כי ילדיהם נחשפו במסגרת בית-הספר הממלכתי להטפה ולחזרה בתשובה, ולקיום מנהגים פולחניים יהודיים לא מקובלים על הורים אלה". (הקדמה למסקנות הוועדה מיום 1.4.86).

במהלך דיוני הוועדה הציג שמואלי עמדה ברורה. בפני המשרד, הוא אמר, ניצבת בעייה עקרונית. מה דינה של מורה חוזרת בתשובה העובדת בממלכתי. המשרד פנה לאגף לחינוך דתי והציע שהיא תעבור למסגרת הזרם הממלכתי דתי. אבל, לצערו של שמואלי, האגף לחינוך דתי לא היה מוכן לקבל אותה מורה. מנהל מחוז הדרום הזמין אותה והודיע לה שלא תעסוק ב"חזרה בתשובה". ומה קורה בינתיים? שאל אחד הח"כים. "בינתיים", אמר שמואלי, "יש בהחלט בעייה ואנחנו מנסים לפתור אותה".

כיצד פתר אותה שמואלי? אין בכוחו לפטר אותה מורה, או להעבירה לזרם החרדי, משום שבזרם זה יש עודף מורות. לפיכך הוא השאיר אותה ואת חברותיה באותו בית-ספר בבאר שבע.

עתה הכדור נמצא בידי המחוקק: חברי כנסת החרדים לאמת בפרסום חייבים להבטיח, על פי חוק, כי בית-ספר ממלכתי יהיה חילוני כשם שבית-ספר ממלכתי-דתי הוא דתי. לשון אחר: כשם שהאגף לחינוך דתי רשאי לפטר מורה שנתפקרה או שבעלה איננו שומר קלה כחמורה, כך גם יש להעניק למפקחים בזרם הממלכתי את הזכות והחובה לפטר מורה שחזרה בתשובה, והיא הופכת למיסיונרית. אינני בא לפסול אדם להורות בזרם הממלכתי בשל השקפותיו ואורח חייו, כל עוד כיפתו כיפה פרטית היא, ואין הוא עוסק בהטפה לאורח חיים המנוגד לאורח חיי ההורים והתלמידים. אבל בעיקרו של דבר הגיע הזמן שח"כים חילוניים ייאבקו על חקיקת חוק שיבטיח "אמת בפרסום". אם מישהו רוצה להתפלל כל בוקר, כשם שרוצים, למשל, אנשי תל"י (תגבור לימודי היהדות), הוא רשאי לרשום את ילדיו לזרם הממלכתי-דתי. אם מורה רוצה לחזור בתשובה – יכושם לו. יקום ויתפטר, או יפוטר מן החינוך הממלכתי וימצא או לא ימצא את מקומו בזרם אחר. מה שנכון ביחס למורה דתית, שהתפקרה בזמן שעבדה בבית-ספר דתי, נכון גם ביחס למורה חילונית שחזרה בתשובה בזמן שעבדה בבית ספר ממלכתי.

יחסים חבריים

הסתדרות המורים היא איגוד מקצועי ואילו רשת "עמל" היא גוף חינוכי. שני הגופים שייכים להסתדרות הכללית. המורים, חברי הסתדרות המורים, עובדים ברשת "עמל" ההסתדרותית. מותר לצפות כי בין שני הגופים ישררו יחסים חבריים ועניינים.

השבוע התקשר אתי דב רונן, יו"ר חטיבת המורים העל-יסודיים בהסתדרות המורים, והודיע לי שארגונו הכריז על סכסוך עבודה עם "עמל". לאנשי "עמל" נודע דבר קיום הסכסוך מ"על המשמר". לדבריהם, לא טרחה הסתדרות המורים לדווח לאנשי "עמל" על הסכסוך.

בין שני הארגונים מתנהל ויכוח על תקנים של כיתות ומורים, פיטורין והעברת כספים לקרן חיסכון. האם אין בהסתדרות הכללית גורם אשר מסוגל ליישב מחלוקת פנימית בין חברים? האם כל ויכוח לגיטימי חייב ליהפך לסכסוך עבודה? האמנם סכסוך העבודה לא הוכרז בשל נימוקים זרים, שאינם מעניין העניין?

לדני אין חברים

לקראת פתיחת שנת-הלימודים תשמ"ז הבטיח שר החינוך והתרבות יצחק נבון, כי שום ילד שאובחן ונמצא זקוק לחינוך מיוחד לא יישאר מחוץ למסגרת הכיתה המתאימה

דברי השר נבון התייחסו, כמובן, לתחום אחריותו הפורמאלית. הם לא התייחסו להעדר סטנדארטים ממלכתיים בכל הנוגע לחובות החברה כלפי חריגים בתחומי החינוך, הבריאות והרווחה. וכתוצאה מהעדר סטנדארטים אלה נאלץ משרד החינוך "לתרגם" שעות הוראה לשעות עבודה של פיסיותראפיסטים ומרפאים בדיבור. משרד החינוך מכיר בשעות הוראה. אין הוא מכיר בשנת לימודים מוארכת. את זאת תעשה בירושלים קרן ירושלים. בכספיה ובכספי העירייה תוארך שנת הלימודים של ילדי החינוך המיוחד בחופשת הפסח והקיץ.

מנהל מחוז ירושלים, ד"ר יוסף יונאי, הודיע עוד לפני חודשים אחדים לעירייה כי ידיו ריקות מתקנים נוספים כדי לענות על צרכי הגידול הטבעי בחינוך המיוחד. העירייה פנתה למשרד הראשי והתמקחה על כל כיתה נוספת. הכיתות הדרושות הושגו, אומר מנהל מחלקת החינוך העירונית, מיכאל גל, אבל קיים פער במספר הסייעות שמשרד החינוך מוכן להעמיד לרשות ילדים הסובלים משיתוק מוחין, למשל. את ההפרש בין מספר הסייעות שמשרד החינוך מוכן לתת לבין מספר הסייעות שהעירייה רואה כמינימום הכרחי, יממן משלם המסים העירוני. במשרד החינוך נחשבת ירושלים כמובילה בתחום הטיפול בחריגים. ואילו אחת האימהות הפעילות בתחום זה, רבקה סנה, טוענת שהחברה הישראלית מנציחה את הפערים בין הילד הרגיל לחריג ומעניקה לחריג הרבה פחות משהיא מעניקה לרגיל.

רבקה סנה מובילה אותי לאורך יום אחד בחייהם של שני אחים: יוסי, בן 11, הוא ילד רגיל, דני בן ה-13 נפגע בתאונה. מאז הוא סובל מפגיעה מוטורית ופגיעה מוחית.

יוסי — הילד הרגיל	דני — הילד החריג
קימה והליכה לבית-הספר	
יוסי קם ב-7, אוכל ויוצא לבית-ספרו ב-7.45. בית-הספר נמצא בשכונה.	דני קם ב-6, כיוון שהוא איטי, ועליו להיות בפינת הרחוב כדי להגיע למיניבוס המסיע אותו ואת חבריו לבית-הספר. אין הוא מגיע רענן כמו אחיו.
בבית הספר	
יוסי מתחיל ללמוד ב-8. הוא נהנה משפע ספרים, חוברות ושיטות חדשות בכל נושא.	דני מתחיל ללמוד לאחר שתמו כל ההסעות, ב-8.15. לרשותו לא עומדת שום מקראה שחוברה עבורו, חוברת העבודה היחידה שלו היא זאת שמורתו חיברה ושיכפלה.
מחשבים	
יוסי לומד במעבדת מחשבים, הנמצאת בבית-ספר סמוך.	בבית-ספרו של דני אין מחשבים. יש מחשב אחד לארבעה בתי-ספר לחינוך מיוחד.
שיעורי בית	
מוריו של יוסי "ממלאים" אותו בשיעורי בית. לדעתם הוא צריך להספיק הרבה.	מוריו של דני אינם עובדים על-פי תוכנית מחייבת, ולכן אין הם נותנים שיעורי בית. חסרות חוברות ודפי עבודה מותאמים ליכולתו.
תוכניות לימודים	
יוסי חייב לעמוד בתוכנית לימודים ובבחינות. המורה לוקחת הביתה מחברות לתיקון. המפקח והמנהל דורשים מן המורה שהילדים "יגיעו", "ישיגו" ולא יפגרו.	כמה מחבריו של דני מתקשים בקריאה. אחד מהם אשם משום "שאינו מסוגל". אחר אשם משום "שיש לו בעיות". אחר למד לקרוא במוסר פרטי. אין בודקים מה למדו משום שלא נקבעו תוכניות לימודים.
שעת סיום	
יוסי מסיים ב-13.30, ולעיתים ב-14.00.	דני גומר ב-12.30, חרף מגבלת השעות, בבית-הספר לחרשים מלמדים עד 14.00. זהו המוסד היחיד בעיר שבו מחזיקים את הילדים עד שעה כה "מאוחרת".
בית תלמיד	
אחר-הצהריים הולך יוסי לבית-התלמיד כדי להכין שיעורים בחבורה, להחליף ספר ולשחק.	דני נשאר בבית, באפס מעשה. חסרה לו מסגרת של חינוך בלתי-פורמאלי כלשהו.
חוגים	
יוסי צריך לבחור בין חוגים במתנ"ס, מוסיקה, ריקוד-עם, באלט, ספורט, כדור-עף, שחייה, קאראטה, דראמה יוצרת ועוד.	לדני אין מציעים מאומה. רק 10 אחוזים מן הילדים החריגים זוכים לפעילות במתנ"סים.
שירות פסיכולוגי	
יוסי אינו זקוק לשירות הפסיכולוגי, אבל אם מישהו מבית-ספרו זקוק – עומד לרשותו פסיכולוג בבית-הספר.	דני זקוק לעזרה נפשית. בעירייה נאמר להורים שאין הם יכולים לתת עזרה זאת.
לילה	
יוסי חוזר לביתו בערב גדוש רשמים. הוא היה בבית-הספר, בבית-התלמיד, בתנועה, בחוגים.	דני עבר מחדר אל חדר. התכונן בטלוויזיה. לא הכל הבין. דיבר אל עצמו, ושב צפה בטלוויזיה. למיטתו הלך מתוסכל, בהעדר חברים וחברה, רשמים והעשרה. עצוב נורא.

ירידה חריפה בתוצר המקומי ובהכנסות בשטחים

התוצר המקומי הגלמי בגדה המערבית במחירים קבועים, עלה בשנים 1984 ו-1985 באחוז אחד בממוצע לשנה — לאחר עליות דומות בשנים 1983 ו-1984. התוצר לנפש ירד בממוצע בכשני אחוזים לשנה.

בעזה גדל התוצר המקומי ב-1984 ו-1985 ב-5% לשנה, בהמשך לגידול של 2% לשנה ב-1983 ו-1984.

לעומת העלייה בתוצר המקומי, הצטמצם כוח הקנייה של הכנסות מעבודה בישראל, מאחר שהעלייה בהכנסות ליום עבודה היתה נמוכה מהעלייה במדד המחירים לצרכן. כתוצאה מכך ירדה ההכנסה הלאומית הפנויה (הכוללת, נוסף לתוצר מקומי, הכנסות מעבודה והעברות נטו מחו"ל) הן ביהודה ושומרון והן בחבל עזה באחוז אחד בממוצע לשנה ב-1984 ו-1985.

על כך מסר דובר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בהסתמך על אומדנים שנערכו בלשכה.

עוד נמסר, שעל אף הצמצום בהכנסה הלאומית הפנויה נרשמה עלייה בצריכה הפרטית ב-1984 ו-1985 כדי אחוז אחד לשנה בגדה המערבית (ירידה של 2 אחוזים בממוצע לנפש) ועלייה של 3% בממוצע לשנה בחבל עזה (יציבות בחישוב ממוצע לנפש).

עודף היבוא על יצוא הסחורות והשירותים, כולל שירותי עבודה, עלה בשני האזורים. ביהודה ושומרון עלה היבוא ב-25% על היצוא, ובחבל עזה ב-11%. הגידול בעודף היבוא משקף בעיקר גידול בעודף היבוא בסחר עם ישראל. כ-80% מהיבוא לשני האזורים, הוא יבוא מישראל, וכ-75% מהיצוא מיועד לישראל.

יש לציין, כי ניתוח ההתפתחות הכלכלית ביו"ש ובעזה נערך על בסיס שינויים דו-שנתיים נעים. השימוש בשינויים אלה מתחשב במחזוריות הקיימת בתפוקת הזיתים בגדה המערבית (יבולים גבוהים בשנה אחת ונמוכים בשנה אחריה, לסירוגין), "מחליק" תנודות מקריות ומקטין טעויות רגימה בסעיפים כמו יבוא ויצוא סחורות לישראל.

העלייה המצומצמת בתוצר המקומי ב-1984 ו-1985 הושפעה מהירידה החדה בתוצר ענף הזיתים וייצור שמן הזית. התוצר המקומי, למעט התוצר הנובע מענף הזיתים, עלה ב-4% בממוצע לשנה ב-1984 ו-1985 לאחר עלייה ממוצעת של 3% בשנים 1983 ו-1984.

נתונים על התפתחות התוצר הגלמי [illegible] המשק מראים שתוצר ענף החקלאות [illegible] מתוצר כלל הענפים המקומיים) ירד [illegible] בממוצע לשנה ב-1984 ו-1985, בהמשך לירידה של 5% לשנה ב-1983 ו-1984. ירידות אלה הושפעו בעיקר מירידות חדות בתפוקת הזיתים — ירידה של 35% בממוצע לשנה ב-1984 ו-1985 וירידה של [illegible] בממוצע ב-1983 ו-1984.

התוצר התעשייתי עלה ב-11% לשנה

תוצר ענף התעשייה ביהודה ושומרון עלה ב-11% בממוצע לשנה ב-1984 ו-1985 לאחר עלייה של 5% בממוצע ב-1983 ו-1984. העלייה הקיפה את כל ענפי התעשייה פרט לענף המזון ובתי הבד.

תוצר ענף הבינוי (בניינים, כבישים ועבודות בנייה אחרות) עלה ב-4% בממוצע לשנה ב-1984 ו-1985. עלייה זאת משקפת עלייה בבנייה הפרטית והן בעבודות בנייה של המינהל האזרחי והרשויות המקומיות באזורים אלה.

הכנסות מעבודה מחוץ ליו"ש (בישראל, בארצות ערב וכו') במחירים קבועים, ירדו [illegible] בממוצע לשנה ב-1984 ו-1985, לאחר שב-1981 היתה לסירוגין עלייה או ירידה בהכנסות אלה. הירידה בהכנסות [illegible] משתקפת בכוח הקנייה של שכר העובדים בישראל (ההכנסה ליום עבודה בישראל עלתה ב-11% פחות מאשר העלייה במדד המחירים לצרכן) ומירידה במספר של עובדים שיצאו לעבודה בישראל ובארצות אחרות.

פירוט השימושים במקורות שעמדו לרשות המשק ביו"ש מראה שבשנים 1984 ו-1985 היתה עלייה שנתית ממוצעת של כאחוז אחד בצריכה הפרטית, דהיינו, ירידה של 2% בצריכה הפרטית לנפש. ההוצאה על צריכה ציבורית (הכוללת את ערך השירותים הניתנים על-ידי המינהל האזרחי והרשויות המקומיות) עלתה ב-3% לשנה — (ללא שינוי בחישוב ממוצע לנפש). בהשקעה הגלמית בנכסים קבועים היתה יציבות ב-1984 ו-1985 לאחר צימצום של 7% לשנה ב-1983 ו-1984.

יצוא סחורות ושירותים הצטמצם [illegible] בממוצע לשנה ב-1984 ו-1985, בהמשך לצמצום של 3% ב-1983 ו-1984. צמצום זה הושפע מירידה ביצוא לישראל ולירדן. ביבוא סחורות ושירותים נרשמה ירידה של [illegible] ב-1984 ו-1985, בעיקר בהשפעת הירידה בהוצאות העובדים מחוץ לאזור.

[illegible] מגדרים את הסכם אופ"ק

הספקות החולכים וגוברים בתעשיית הנפט בעניין תוכנית אופ"ק לצמצם את תפוקת הנפט — תוכנית שגרמה לעליית המחירים ב-60 אחוז בחודש האחרון — מניעים משקיפים לחזות ירידה מחודשת במחירי הנפט.

הספקות גברו באחרונה בעקבות הידיעה, אשר לפיה ערב הסעודית, אחד האדריכלים של הסכם אופ"ק, שאבה בחמשת הימים הראשונים של ספטמבר 5.1 מיליוני חביות ביום, שהם 17 אחוז מעל למיכסה של 4.85 מיליוני חביות ביום, שהוקצתה לה.

צמצום התפוקה של אופ"ק ב-20 אחוז, שהתחיל ב-1 בספטמבר, אמור להימשך חודשיים. לדברי המשקיפים בתעשיית הנפט, שביניהם ערכו כתבי "רויטר" את תסקית, הבעיה היא בכך שאין סיכוי רב להפוך את הצמצום הנוכחי של הקארטל להסכם קבוע.

13 שרי הנפט של ארגון המדינות המפיקות נפט (אופ"ק) קיבלו את ההחלטה ההיסטורית ב-5 באוגוסט, אחרי 8 חודשי ירידה במחירי הנפט, שהידרדרו מ-30 דולר לחבית בסוף נובמבר עד 10 דולר לחבית ביולי.

"אינני סבור כי ההסכם הזמני יאריך ימים מעבר לחודש אוקטובר. מעורבות בדבר יותר מדי מדינות ריבוניות ויש יותר מדי חילוקי דעות", אמר דניאל ירגין, מנהל המכון לחקר האנרגיה בקיימברידג', מסצ'וסטס.

אף כי ייתכן — לדברי סוחרי הנפט של המפרץ הפרסי — שהתפוקה היתרה של ערב הסעודית בחמשת הימים הראשונים של ספטמבר נגרמה על-ידי גורמים טכניים ולא דווקא בשל החלטה לעבור על המיכסה, הרי הידיעה על כך תרמה להיפוך המגמה בשינוי מחירי הנפט. לאחר עלייה מתמדת למדי בחודש האחרון, ירדו המחירים ירידה תלולה ביומיים שלאחר קבלת הידיעה, והנפט ש"ווסט טקסאס אינטרמדייט", המשמשת אמת מידה למצב שוק הנפט בארה"ב, ירד באותם יומיים ב-1.30 דולרים, עד 15.30 דולר לחבית, בבורסה המסחרית של ניו-יורק.

"משקיפים רבים תמימי-דעים, כי ההסכם הזה לא יוכל להחזיק מעמד, וכי המחירים שוב ירדו עד לרמה של 5-8 דולר לחבית", אמר מומחה בוושינגטון שביקש להישאר בעילום שם.

[illegible]

האם היציבות יציבה?

כלכלני המחלקה הכלכלית של בנק הפועלים קבעו שאנחנו חיים בימים אלה בקצב אינפלציה של 15 אחוז, במונחים שנתיים. בניתוח שביצעו לפי סעיפי המדד השונים, לא גילו סימנים ל"אינפלציה כבושה".

רון גילרמן, נשיא איגוד לשכות המסחר, הציע לתקשורת להפסיק לטפל במדד. בעקבות פרסום מדד חודש אוגוסט (עליה של 1.1%), והתגובות השיגרתיות הצפויות מצד התעשיינים, ההסתדרות והאוצר, בא נשיא האיגוד ברעיון מקורי: לא לטפל. לא לנחש לפני, לא לבקש תגובות בזמן, ולא לפרש אחרי. משרד האוצר, הפעם בקולו של ממלא מקום השר גרעון פת, התברך מיד על היציבות.

עובדת היציבות נראית כרגע כבלתי ניתנת לעירעור. אין "אינפלציה כבושה". איש ציבור מציע להפסיק "להתעסק" עם המדד (סימן שהוא כבר לא חשוב), וגם התעשיינים וההסתדרות משתכנעים באינפלציה הנמוכה בשכל אחד בטוח כי הריסון הושג בכוחם של אלה שהוא מייצג, כמובן. יותר ויותר מצרכים ושירותים יוצאים מן הפיקוח. משרד התעשייה והמסחר אף מאשר העלאות מחירים לשורה ארוכה של מצרכים ומוצרים.

שקט, שלווה ועננים

לכאורה, שקט ושלווה. שר האוצר משוחח בוושינגטון, וראש הממשלה – היכן הוא היום? תחילה נשאל, איזה יום היום? יום שני, סימן שחזרנו מקורה לניו-יורק. הסיבה היחידה לדאגה היא שיצחק מודעי, כך קראנו, מכין תכנית כלכלית(?) יחד עם שני כלכלנים אנונימיים, אבל קשה להאמין שיצחק שמיר יחליט להחזיר את מודעי דווקא למשרד האוצר.

שקט בחזית הכלכלה. השאלה הגדולה היא, האם השקט הזה הוא אמיתי ויתמשך או שיש כאן בעיקר טעות אופטית. אולי אנו יושבים בליבה של הסערה, ואין מבחינים בסערה עצמה?

נכון, אין גרעון תקציבי, וההזרמה מתוכננת, כדי לפנות את שוק ההון. הדולר הולך ונחלש ביחס למטבעות האירופיים, וכמעט כל הדברים הטובים נמשכים. אמנם לא נקבל בשנה הבאה סיוע חירום מיוחד מוושינגטון, אבל נקבל (יש לקוות) החלפת הלוואות שנלקחו בריבית של 13% להלוואות בריבית של 8%. הרווח הצפוי: 250 מיליון דולר חסכון למשק.

השמיים בהירים וצחים, ורק באופק עולה לה עב קטנה. ענן קטן ואפור מרמז על איזו בעייה קיימת. הבעיה היא, שמאז שהופעלה "התכנית הכלכלית", לא חל שום שינוי של ממש במבנה המשק. היצוא הריאלי לא גדל וההשקעות ירדו, במונחים שוטפים, בחצי. אמנם בסקטור הציבורי הושג הסכם שכר, שהתוספת הטמונה בו מבחינת ההוצאה התקציבית היא שולית, אבל המו"מ בסקטור העיסקי מתפתח לסיפור שונה. במפעלים רבים נתנו במשך השנה תוספות שכר (כפיצוי על שחיקת השכר), שנעו בין חמישה לעשרים אחוזים. במגזר זה אי אפשר להסתפק בתוספת דרגה מקוונת, אך תוספת שכר משמעותית במסגרת הסכם המסגרת בין ההסתדרות ללשכת התיאום של הארגונים הכלכליים עלולה להביא את האוצר לעמוד לפיתותו של פיתוי קשה-מנשוא לחדש את הפיחותים.

לא לפתוח מעגל מחודש

אחד מעקרונות המפתח של "התכנית הכלכלית" היה בכך ש"שער החליפין צמוד לשכר". כלומר, כל תוספת שכר בלתי-מתוכננת תישחק מיד על ידי פיחות השקל ביחס לדולר, או, כיום, ביחס לסל המטבעות (60% דולר אמריקני), כך שעלות העבודה הריאלית לא תגדל. מבחינתו של האוצר יש כאן דילמה קשה. תוספת שכר רצינית בסקטור העיסקי עלולה לחדש את הלחצים לתוספות שכר אצלו בבית, אצל המעסיק הציבורי. פיחות, צעד מתחייב מן הפילוסופיה של התכנית הכלכלית, עלול לגרום לחידוש המעגל האינפלציוני: עליית שכר, פיחותים, עליית מחירים, תוספת יוקר, עליית שכר וחוזר חלילה. התעשיינים והיצואנים תובעים כבר עכשיו אם לא את חידוש הפיחותים, הרי לפחות ביטוח שער, או כל אמצעי אחר כדי לקזז את תוספות השכר.

כלומר, אם עקרון היציבות שימש בידי הממשלה כמכשיר יעיל לניטרול תביעות השכר בסקטור הציבורי, אין יעילותו מוצלחת גם ביחס לסקטור פרטי. כללי המשחק כאן שונים. אם להתבטא בצורה ציורית, נאמר ש"היציבות" איננה ממלאת כאן את הפונקציה של "להחזיק באשכים" של השכירים. גם האיום בחידוש הפיחותים מפחיד כאן פחות, ואולי אינו איום כלל. העלאת האיום לחדש את הפיחותים, כשהוא מושמע מפי פקידות בכירה, דומה למישהו שאומר לחברו, אם תוציא לעצמך עין, אוציא לעצמי שתיים.

גם בתנאי המשק החיצוניים מצטברות התפתחויות מאיימות. הנפט כבר לא כחינם: מחירי הדלק עלו מ-5-6 דולר לחבית ל-12 עד 14 דולר והם מהווים איום אינפלציוני בלתי מבוטל.

מכה, ולו זמנית וחלקית, של עליית מחירי תשומות הייצור בעולם, – התייקרות של מספוא וגרעינים, אנרגיה ודלקים, מתכות וחומרי-גלם – עלולה להתגלגל למכת-מחירים כבדה אצלנו. המכנה המיוחד של היציבות הלא כל-כך יציבה מתוצרת ישראל חושף אותה לעירעור מבחוץ, לא פחות מעירעור מבפנים.

הצמיחה תשריין יציבות

לכן, גם אם אין אינפלציה כבושה וגם אם האינפלציה האמיתית היא אכן בשיעור של 15% בשנה – ואצלנו רואים אותה כאילו הגיעו ימות המשיח – עדיין אין כל בטחון שמדובר בתופעה ארוכת-טווח. אינני שייך למי שמאמינים כאילו די בתקציב ממשלתי מאוזן, כדי למנוע התחדשות האינפלציה. האמת היא קצת יותר מורכבת: אלמלא התנאים החיצוניים הנוחים, היינו כנראה חיים היום בקצב אינפלציה חודשי גבוה יותר. של 3% ומעלה.

הדרך היחידה להתמודד עם סכנת חידושה של האינפלציה היא בחידוש הצמיחה, צמיחה משקית של ממש, ולא פעולות הצלה מאולצות נוסח העזרה לסולל-בונה, "אלסינט", קופת-חולים, קבלנים פרטיים ותנועת המושבים. אני מתכוון לצמיחה תעשייתית המיועדת ליצוא ולהחלפת היבוא, להגדלת ההשקעות במשק בקצב מוגבר, למפעלים חדשים, להחלפת טכנולוגיות, לפיתוח התשתית התחבורתית והתקשורתית. לכל אותו מכלול שבא לידי ביטוי, בסופו של דבר, בגידול התוצר הלאומי.

לכאורה, זאת תרופה מוזרה לאינפלציה, כי לכאורה גידול בהשקעות ובביקוש לכוח אדם מיומן ומקצועי מגדיל את הביקושים. אך טיעון זה תופס רק לטווח הקצר. בטווח הבינוני והארוך, קצב צמיחה מואץ, כמו בימים הטובים של פנחס ספיר (גידול ממוצע של 7% בתוצר הריאלי בשנה), שיהיה מהיר יותר מהעלייה בצריכה הפרטית והציבורית, רק הוא יכול להבטיח שמירה על היציבות במחירים, ולהגן על המשק מפני השפעות מערערות מבחוץ. /

לוי מורב

טור החדשות

תחזיות לשיפור בשוק המניות

למרות הנטייה לירידות שערים בשוק המניות בשבוע שעבר, מעריכים כלכלני אחד הבנקים הגדולים, כי עדיין קיימים גורמים חיוביים המבטיחים מגמה חיובית בשוק המניות.

בין הגורמים החיוביים הם מונים את ההצהרות בדבר ביצוע רפורמות במיסוי ובשוק ההון, היציבות בתחום המחירים והשיפור המסוים שחל בנתוני מאזן התשלומים מאז תחילת השנה.

לאור זאת, מעריכים, כי בחברות שהציגו דו"חות כספיים משופרים תישמר המגמה החיובית — עליות שערים המלוות במחזורי עסקות גדולים. את שוק אגרות החוב אפיינה בשבוע שעבר אווירה מתונה, תוך מחזורי מסחר מצומצמים. מעריכים כי רמת התשואות הנוכחית לפדיון — הן באגרות החוב הצמודות למדד והן בצמודות לדולר — תביא ליציבות בשוק זה.

אודי נחשון

הבנקים מתחרים על הסיוע לסטודנטים

לקראת פתיחת שנת הלימודים במוסדות להשכלה גבוהה חידשו הבנקים את המאבק על כ-65 אלף הסטודנטים, והם מציעים להם הטבות במסגרת מסלולים מיוחדים. עם זאת, לאור האפשרויות לקבל אשראי במסגרות של לקוחות פרטיים רגילים, כדאי לכל סטודנט לברר את כל האפשרויות לפני הצטרפותו לתוכנית המיועדת אך ורק לסטודנטים.

אתמול הודיע בנק דיסקונט על עדכון ההטבות לסטודנטים במסגרת תוכנית "מעולה". מעתה מעמיד הבנק "הלוואה לכל מטרה" בסך של עד 2,000 שקל. החזר הלוואה זו יהיה ב-10 תשלומים חודשיים בריבית של "פריים" + 1.5 אחוז, כיום – 2.75 אחוז לחודש. בנק הפועלים מציע לסטודנטים הלוואה בפריסת תשלומים זהה, אך בריבית נמוכה יותר – "פריים" + 1.25 אחוז (2.5 אחוז). בנק לאומי מצמצם את קבוצת הזכאים להלוואות לתלמידי שנה ג' ומעלה או לבני זוגם. סכום ההלוואה המקסימלי – 750 או 1,500 שקל, בהתאם לסוג הלקוח. הריבית "פריים" + אחוז אחד (2.25 אחוז). הטבה ייחודית לבנק לאומי – מענק בסך 150 שקל לסיוע במימון הפקת עבודת מאסטר ודוקטורט. את תלמידי שנה ג' מנסים למשוך בבנק הפועלים על-ידי הלוואה עד 3,000 שקל בריבית זהה לזו שמשלמים בבנק לאומי (2.25 אחוז), עם אפשרות להתחיל להחזיר אותה לאחר 12 חודש.

שלושת הבנקים הגדולים מציעים הטבות נוספות, אבל לסטודנט שמעוניין רק באשראי כדאי לברר מהו היקף האשראי שיקבל כבעל חשבון פרטי רגיל. בבנק הבינלאומי הראשון, למשל, שאינו מציע תוכנית ייחודית לסטודנטים, סטודנט בעל חשבון פרטי (לאו דווקא בעל חשבון משכורת) יכול לקבל אשראי עד 1,500 שקל בריבית של "פריים" + אחוז אחד (2.25 אחוז) במסגרת חשבון "עו"ש משופר". גם הבנקים האחרים מעניקים אשראי בתנאים דומים לבעלי חשבונות פרטיים עם זכות למשיכה מועדפת. בנק לאומי, במסגרת "זכות יתר", מציע אשראי עד 1,500 שקל בריבית של 2.25 אחוז. דיסקונט ופועלים נותנים אשראי עד 2,000 שקל בריבית של 2.25-3.25 אחוזים.

מהשוואת הנתונים שצויינו כאן מתברר, כאמור, שלעיתים סטודנט יכול לקבל אשראי בריבית נמוכה יותר (2.25% במקום 2.5% או 2.75% לחודש) במסגרת חשבונות עו"ש מועדפים, וכדאי לבדוק זאת לפני הצטרפות לתוכניות ייחודיות לסטודנטים.

אודי נחשון

חרם מוזר:

המחרימים ינאמו בטקס

ביום ראשון הבא יוענק במשכן הכנסת פרס קפלן, הפרס הממלכתי הגבוה בתחומי התפוקה והיעילות. ההסתדרות הכללית והתאחדות התעשיינים ישלחו את נציגיהם – המזכ"ל ישראל קיסר ויו"ר הוועד המנהל של התאחדות התעשיינים עוזי נתנאל – לברך את מקבלי הפרס, למרות שהחרימו את ועדת הפרס.

חתני הפרס נבחרו על-ידי ועדה ממלכתית-ציבורית בראשות מנכ"ל המכון לפריון העבודה והייצור, יוסף דוריאל. להסתדרות ולהתאחדות התעשיינים יש סכסוכים עם דוריאל מיום היבחרו לתפקיד, ולכן לא שלחו נציגים לוועדה שבחרה את מקבלי הפרס. עם זאת, את הברכות בטקס החגיגי הם אינם מחרימים.

דובר התאחדות התעשיינים מסר בתגובה: "ההתאחדות אינה מחרימה את המכון לפריון העבודה; ההתאחדות החליטה שלא להשתתף בפעילות המכון, משום שנוצר מצב שבו לא יכולנו להמשיך בשיתוף הפעולה. איננו מחרימים את טקס חלוקת פרס קפלן. זהו פרס ממלכתי, והזוכים בפרס יקרים לנו".

בפרס זוכים השנה צוות לדוגמה במסגרת מפעל שיקום השכונות, שני צוותי מחקר ויישום בחקלאות, חמישה צוותי פיתוח וייצור בתעשיית המתכת, האלקטרוניקה והצבא, צוות בכפר נוער ושני יחידים – רופאה צעירה ומהנדס ממציא שפיתח מכונות משוכללות מקנה-מידה בינלאומי.

אודי נחשון

גידול ברווחי בנק אוצר החייל

הרווח הנקי המתואם של בנק אוצר החייל למחצית הראשונה של 86' הסתכם ב-888 אלף שקל — גידול של 35 אחוז לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

במחצית הראשונה של 86' נמשכה ההתרחבות בהיקף פעילותו של הבנק, וגדל באופן משמעותי מספר לקוחותיו. סך הכל המאזן המאוחד במתואם ליום 30 ביוני 86' הסתכם בכ-229 מיליון שקל. ההון העצמי של הבנק הסתכם כ-8.9 מיליון שקל וגדל בכ-8 אחוזים לעומת סוף דצמבר 85'. התשואה נטו על ההון העצמי המתואם, על בסיס שנתי, הסתכמה ב-16 אחוז.

בנק אוצר החייל, הנמצא בבעלות משותפת של אנשי הצבא, עובדי מערכת הביטחון ובנק הפועלים, מתמחה במתן שירותים ייחודיים לאנשי צבא קבע ולעובדי מערכת הביטחון. 17 סניפים, מתוך 27 הסניפים שמפעיל הבנק, נמצאים בבסיסי צה"ל.

א.ג.

קולות בוושינגטון

נגד חלוקה בלתי-צודקת של הסיוע

הקונגרס בוושינגטון נדרש בימים אלו להקדיש תשומת לב מיוחדת לחוסר האיזון שבחלוקת סיוע החוץ של ארה"ב. מחקר שנעשה לפני חודשים מתריע על מגמה זו. השאלה החשובה עבור ישראל, היא מה משמעות הממצאים הללו בשביל חברי הקונגרס, כשהם באים להצביע בעד סיוע לישראל.

המחקר מתבסס על החלטת ועדת ההקצבות של הקונגרס מה-31 ביולי השנה, שמשמעותה: קיצוץ של שליש עד מחצית בסיוע הכלכלי והבטחוני שתעניק ארה"ב למדינות רבות בשנת 1987 (המתחילה ב-1 באוקטובר 1986). זאת, לעומת ההבטחה התגינית לשמור על רמת סיוע יציבה לארבע מדינות ידידותיות - ובראשן - ישראל, הנהנית מ-32 אחוז מסך כל הסיוע הבטחוני, ומ-29 אחוז מהסיוע האזרחי האמריקני.

התנק בסיוע החוץ

חברי הוועדה קובעים, כי לאחר הקיצוץ המאושר, תהיה רמת הסיוע הניתן למרבית הארצות בלתי-מספקת לכיסוי ההתחייבויות האמריקניות כלפיהן. אך הם גם טוענים, שלא היתה בידם אלטרנטיבה: חוק גראהם-רודמן-הולינגס לקיצוץ אוטומטי של הגרעון, הנתמך על-ידי הממשל, והצעת התקציב לשנת 1987, המשקפת את שאיפותיו של אותו החוק, יצרו את התנק בסיוע החוץ – אומרים הסנאטורים.

הסכום שהקציבה ועדת הסנאט לסיוע-חוץ ב-1987 – כ-20 מיליארד דולר – נמוך ב-4.7 אחוז מרמת סיוע החוץ השנה, וב-16.1 אחוז מהמלצת הממשל. בהחלטה מיוחדת שוריין הסיוע הניתן לישראל, מצרים, פקיסטן ופיליפינים, המהווה 47 אחוז מסך-כל עוגת סיוע-החוץ האמריקני. כתוצאה מכך, יקוצצו הסכומים המוענקים למדינות אחרות, בממוצע, ב-27.9 אחוז ביחס לשנה השוטפת, וב-43.4 אחוז ביחס להצעת הממשל לשנה התקציבית.

הנפגעות, הזועקות והמשוועות לסיוע אזרחי ובטחוני, צועקות חמס. רשימתן ארוכה וכוללת את תורכיה, יוון, ספרד, פורטוגל, טוניסיה, תוניס, עומאן, ירדן, תאילנד, אל-סלבדור, הונדורס, קוסטה-ריקה, האיטי, ג'מאיקה, הרפובליקה הדומיניקנית, פרו, בוליביה, ליבריה, קניה, סומאליה, מרוקו, הפיליפינים ועוד ארצות באסיה ובאפריקה, המקבלות עזרה כלכלית וטכנית מצומצמת בנושאי הפיתוח.

רשימה ארוכה זו אכן מכסה אזורי-מצוקה, עוני ורעב על פני חלקים נרחבים בעולם, והיחס של איפה ואיפה דוקר עיניים.

בארה"ב, ובמיוחד בוושינגטון, החלו נשמעים אפוא קולות של המתנגדים לחלוקה הבלתי-שווה – ולדעתם גם בלתי-צודקת – של נתח הסיוע. השבוע התכנסו בבירת אמריקה נציגים של כ-50 קבוצות ושדולות, שלהן עניין במדינות העולם השלישי, כדי למחות על הקיצוץ המתוכנן בסיוע. חריף במיוחד בדבריו היה לסטר בראון, נשיא הארגון היוקרתי – WORLDWATCH INSTITUTE, העוקב אחר התפתחות האוכלוסיה, התזונה ואוצרות הטבע בעולם.

לשירות מדיניות החוץ

פקידים בממשל מסבירים, בתגובה, כי החלק הגדול-יחסית בסיוע החוץ האמריקני מוקדש למטרות המשרתות מדיניות-חוץ גלובאלית, ולאו דווקא מיועד לפיתוח כלכלי. לשם כך פועלים מוסדות מימון בינלאומיים, כמו הבנק העולמי והבנק לפיתוח אמריקה הלאטינית. באזורי-מפתח מסוימים, כמו המזרח התיכון, צריכה ארה"ב לטפל, באמצעות ידידותיה, באיום הבטחוני הנשקף לאינטרסים האמריקניים שם.

מתנגדי הקיצוצים בסיוע טוענים מנגד, שהאיום הגדול ביותר על בטחון ארה"ב נובע מאי-היציבות השוררת בעולם השלישי, המידרדר אל רעב ועוני. התעלמות ממועקות אלו היום היא הזמנת צרות למחר – אומרים כלכלנים ואנשי מדע המדינה. "איננו יכולים לקוות, באופן ריאליסטי, לבטחון ויציבות בעולם, שיותר מחצי מיליארד נפשות בו חיות בעוני וברעב", הצהיר חבר הקונגרס מיקי לילנד (דמוקרט מטקסס), יו"ר ועדת הקונגרס לנושאי רעב בעולם. אך קינאת זרים איננה הסכנה היחידה לסיוע לישראל! גם מבפנים גדלה ההתנגדות בארה"ב למתן סיוע חוץ שמן וקבוע למדינות מסוימות, בעוד הציבור נדרש השכם והערב להדק את החגורה ולהשלים עם צמצומים (אחרי נפילת הבורסה, אף יילך הכבי ויתמשט).

דן הלפרין: בעתיד צפויות בעיות

השאלה המטרידה אותנו היא, האם כתוצאה מכל הלכי הרוח האלו יתערער מעמדה המיוחד של ישראל, והסכומים המוענקים לה ייפגעו גם הם. התשובה תלויה בגורמים רבים. כבר השנה "התנדבה" ישראל להחזיר לארה"ב כ-51 מיליון דולר מכספי הסיוע, וזה הסכום שהיה מקוצץ מהסיוע, עם התקבל חוק גראהם-רודמן, לולא ניתן לישראל מלוא הסכום כבר בראשית השנה. כלומר: הקפדנו להופיע כמי שאינם מעוניינים לסדר את האמריקנים, וזה העניק לישראל אשראי יוצא-דופן בדעת הקהל בארה"ב.

"ביחס לשנת 1987, נראה שמצבנו מובטח", השיב לשאלתי דן הלפרין, הציר הכלכלי בוושינגטון, המסיים תפקידו כאן בימים אלה. אולם בעתיד "צפויות בעיות". "אם לא ישתנו מרכיבים בסיסיים במצב הכלכלי בארה"ב", הוא מסביר, "כלומר, אם מצד אחד לא יבוטל חוק גראהם-רודמן ומאידך לא יועלו המיסים – יווצרו לחצים תקציביים, שעלולים להשפיע גם על הסיוע לישראל".

להערכתו, מעתה "יהיה על ישראל לעמול קשה על מנת להבטיח את רמת הסיוע הנוכחית מעבר לשנת 1987". הסתיימה התקופה שבה ענו האמריקנים אמן אחר כל תביעותינו.

דליה רפאל, וושינגטון

בעריכת עלינא תורי

מחול ראשון

הפתעה הונגרית

בלט גיור עם המנהל האמנותי והכוריאוגרף איוואן מרקו

מאת רונית לנד

הפנינית האמנותית הראשונה שהגיעה אלינו מהונגריה, לאחר הגל הפולני שידענו בשנתיים האחרונות, היתה מפתיעה. האמת היא, שציפיתי מהופעת באלט גיור בארץ לחוויה שמרנית ונטולת עוז הרבה יותר. עבודתו המושכת של מנהלה האמנותי והכוריאוגרף של הלהקה, איוואן מרקו, במערב נתנה את אותותיה ביצירותיו, שהוצגו לפנינו במסגרת ביקורו הראשון של הבאלט בארץ.

מרקו היה במשך שנים רקדן סולן בלהקתו של מוריס בז'אר, „באלט המאה העשרים", ואין ספק כי בשובו להונגריה לנהל את באלט גיור יישם את מיטב הנסיון - ששאב ממורו.

יצירותיו של מרקו נעה בין מחול מופשט, לעתים חושני ולעתים יפה בצורניותו בלבד, לבין הכרזות פסבדו־פילוסופיות, המלוות חלק מעבודתו. הגבול בין השניים הוא דק מאד, אולי מן הקשים באתגרים הכוריאוגרפיים של זמננו. למרקו תפיסה מרחבית יפה. הוא בונה אנסאמבל של רקדנים תמונה אחר תמונה, באופן המתמיה לקבוצה ומחציא לסולן או לפרטים הנובעים ממנה. את בניית השורות, הקבוצות והצירופים השונים, במקרים רבים תוך הפרדה בין שני המינים, הפרדה לצורך מפגש מחודש, למד ממורו בז'אר.

שלוש עבודות בערב הרפרטוארי של הלהקה, שהוצג בארץ. „הנפשות העליונות" למוסיקה של גוסטב מאהלר הוא מחול הכנוי יפה במתכונת הניאו־קלאסיציזם האירופי. הסולנים, אריקה הודוואת ואוטו דמצ'ק, הם רקדנים צעירים ומאוזנים, והלהקה סביבם ממצה את המבנים והצירופים בחלל באופן מעניין ואפילו מרתק. בחירת המוסיקה מזכירה שוב את בחירותיו המוסיקליות של המורה בז'אר, אך יש הפעם תחושה פה ושם שהמחול משמש אילוסטרציה למוסיקה, ויחסי־הגומלין בין השניים לא די תוקים והדוקים. הצהרות הכוונות על גורלו של האדם היתה מיותרת ולא הוסיפה להנאה מן המחול. לא הוסיפה להנאה מן המחול גם הופעת הילדה בסופו והמשמעויות שהיו טמונות בהופעה זו.

את המחול השני, „הגן המכאני" למוסיקת ג'אז עכשווית משל יוצרים הונגרים מצאתי מעניינת הרבה פחות. כאן התגבר הצורך באמירה פשטנית על מלאכת המחשבת של הכוריאוגרפיה ולטעמי לא היתה בעבודה ולו נימה מעטה של תחכום. „הגן המכאני" מזכיר עבודות ניאו־קלאסיות ושאבלוניות, המערבות תנועה ספק רובוטית ספק מבאנית עם שפת ג'אז כדוגמת עבודותיו הפחות מעניינות של פליקס בלאסקה הצרפתי.

„הבולרו" הידוע, על־פי המוסיקה של מוריס רוול שאינה מתיישנת לעולם, כאתגר כוריאוגרפי אמור היה להיות ואף היה שיאו של הערב. התשוקה, כמרכז הכוכב למעגל המתמכר בהדרגה לפיתוייה, נפלה, לטעמי, מן הלהקה. גולת הכותרת היתה במקרה זה הלהקה ולא הסולנית. הכוריאוגרפיה שנוצרה עבור ברברה בומביץ' היתה מפוררת וחד־משמעית מדי, למרות הביצוע הטכני הגבוה והדינאמיקה הסוחפת של המבצעת. התמונות הקבוצתיות היו מרהיבות ביופיין. מיקומן הברור במסגרת התרבותית הספרדית, תוך שימוש במחיאות ידיים, רקיעות רגליים וג'סטות של מחול ספרדי מובהק, לא פגע ברמת התחכום הגבוהה. מתמונת הפתיחה היפה, שהזכירה במעט את תמונת הפתיחה של „כרמן" לאנטוניו גאדס, התפתחה עבודת אנסאמבל של גברים ונשים הלבושים שחור מכף רגל ועד ראש. כשהתנועה המאופקת הסטאטית־כמעט בתחילה מתפתחת לשיא אירוטי ודינאמי בסופה של העבודה. מספר תמונות מן המאופקות יותר יישארו בזכרוני לאורך זמן.

לכל הערב הוסיפה נופך פיוטי התאורה הנפלאה של יאנוש הני, אשר העניקה למחולות מימד חשוב של ריכוז ותמצות ושימשה כמרכיב דרמטי בהתרחשות הכללית. הופעת באלט גיור היא בהחלט תופעה חדשה בפני הקהל הישראלי, ואיוואן מרקו הוא מבין הכוריאוגרפים הניאו־קלאסיים המבטיחים יותר של ימינו. אין ספק כי הוא ראוי למעקב אחרי המשך התפתחותו.

„הגן המכאני" - ראוי למעקב

מבט ראשון

דו־משמעות מעשירה

מאת דורית קידר

צבי ליפמן מציג בגלריית הקיבוץ ביפו העתיקה. ישנן שלוש מגמות שונות במכלול המוצג. נראה שהאמן חש את הדברים בצורה עמוקה, בינונית או שטחית. תערוכה מצוינת לשקף הלכי הרוח והשתקפותם ביצירה.

ליפמן מודע בציורי העירום והדמויות לפעילות הקנבס (הבד). הוא משאיר את המצע הלבן ומתייחס אליו כצביעה לבנה שמעניקה גוונים משלה למכלול. המשיכות בגירים אינן מרוכזות מדי, אינן מאלצות את הבד, אינן נרחקות בכוח. ההתרשמות היא שנעשתה כאן עבודה משוחררת, קלילה. בעיקר אמורים הדברים לגבי שתי יצירות מצויינות. האחת גדולת ממדים ותלויה משמאל לכניסה הראשית, מעל לשלחן. האשה העירומה עשויה משוקים סכמטיים מאוד. הגוף הפורץ מגושי השוקיים הוא חלק ממשיך וזורם בטבעיות, כדיונה של חול, והשערות, מצד ימין, הן משיכות של ירוק ספונטני. הדמויות נתונות מטיסול של מסות נוטיות והתוצאות נעות בין דימוי לאדם לבין אזכור לטבע.

יצירה מעולה נוספת ממוקמת מימין למדרגות, היא קטנה מאוד. הצביעה פסטלית רכה אבל ההבעה לא נעימה וגלגלתית. במקרה זה כמו במקרה הדמויות ישנה איזו דו־משמעות מעשירה.

הנופים עצמם מאולצים יותר. האמן בדרך כלל לא נותן לבד לנשום. (בעיקר אמורים הדברים לגבי העבודות המוצגות בחדר האחורי). יוצאת מכלל זה היא יצירה ירקרקה הממוקמת על העמוד לפני הכניסה. כאן לא חש ליפמן שהוא „מוכרח" להכניס בפלטה של צביעה מגוונת והסתפק בשטחים ירוקים נהדרה.

המגמה השלישית נעה בין ההצגה הישירה להשראה של הנופים הפתוח... היא בעצם רוצה לשלב הלך. רוח פואטי... הכרת אופיים של הצבעים. סיפורם של... גזעי האדם הוא סיפורם של... הבסיסיים וצאצאיהם המשלימים... כשלעצמו, חביב, וכך גם מערך... חסר בסידרה החווק שבדמויות... הענקיות והחושניות הללו.

התערוכה תינעל במחצית חודש אוקטו...

*

בגלריית הכיכר מציגים עתה... באקריליק ומדיה מעורבים ושטיחים... קורט היינברג. העבודות על נייר... ציר המופשט. אין כאן רצון להפגין... כלשהי, אבל ניכר שהאמן מתענג על... הצבעים שלו. הוא מחדירם ומשלבם... אורגנית, גאומטרית יותר. משתמש... פסטליים, בצבעים נוגדים וחזקים או... שחור־לבן. הוא גם מעמת את המשטחים... ידי קולג' של נייר מקומט או חומר... בעצם הוא עובד עם הצבעים כאילו... משטחי צבע נתונים מראש אותם הוא... ליחידה אחת, עשייה שבהחלט תואמת לתפיסה אמנותית של שטיחים והתרבות... מונחות על רצפת הגלריה. שטיחים... קלילים, מזמנים. תערוכה נעימה... הננעלת בסוף השבוע.

קולנוע

כשאבא ואמא מתגרשים

„יחסים פשוטים", קולנוע „דקל" בת"א

„יחסים פשוטים" – כבד את אביך . בתמונה: טום הנקס וג'קי גילסן (האנג)

מאת משה צימרמן ונירית בן יוסף

„יחסים פשוטים", סירטו של הבימאי גרי מרשל, הוא סרט שבא לחנך צעירים בכל אמריקה לשמור את הדיברה „כבד את אביך ואת אמך", גם אם הדבר יעלה לך בעיסקת חייך. סרט שממשיך מגמה בקולנוע ובחיים האמריקניים של חזרה אל המשפחה הגדולה, שהיא התשובה לחיים המודרניים המנוכרים.

הסרט מספר את סיפורו של דיויד בסנר, בגילומו של טום הנקס, „ילד טוב ירושלים" של הקולנוע האמריקני, הזכור לטוב מ„ספלאש" ו„זהירות הבית מתפרק", מנהל צעיר ומצליח בחברת פירסום גדולה בשיקאגו. חייו מתנהלים בקצב מטורף ומתפרשים על משרדי החברה, האולפן בו הוא מצלם את סרטי הפירסומת שמפיקה החברה, מכון הבריאות אליו הוא הולך ודירתו, בה הוא מתמחה בבילוי עם נשים ללילה אחד.

במהלך הסרט אנו עוקבים אחר מאמציו של בסנר להשגת חוזה פירסום עם אחת מחברות התעופה הגדולות באמריקה. חוזה שיהפוך אותו לשותף בחברה בה הוא עובד. מאמץ זה, הכרוך ברומן מסעיר עם בתו של בעל חברת התעופה, נקטע באופן פתאומי על־ידי החלטתה של אמו לעזוב את אביו אחרי 40 שנות נישואים לא מאושרות.

ההורים, המתמודדים עם סיטואציה חדשה וזרה, פונים אל בנם בכל בעיה קטנה בה הם נתקלים ומתחילים לתפוס יותר ויותר מזמן ותשומת לב בחייו ולהגביל ביכולתו להתמסר לעבודה. רק לאחר שאביו נכנס לניתוח מסוכן מבין דיויד את המשמעות העמוקה שיש ליחסים בין בני משפחה, ולמען השגת האיזון הנכון בין עבודה וחיים מנוכרים למשפחתיות וחיים של שותפות, הוא כמעט ומאבד את החוזה עם חברת התעופה. לבסוף הכל בא על תיקונו, וגם העולם העסקי מסיר את כובעו לנוכח שיקום חיי המשפחה.

תיאטרון

כלב גוסס בגליל

על הבמה קבוצת רופאים המשמשים גם דמויות של סוכני־חרש ● במרכז שחקן היושב בכלוב והוא נושא הניסויים של הרופאים ● זהו וויצק או ביכנר או איציק ● „לשרוק עד מחר בבוקר" מחזהו של יורם פורת יועלה לראשונה השבוע בכפר בלום

מאת ציפי שוחט

כדי לעשות תיאטרון, כפי שהוא מאמין שצריך להיות, הוא מוכן לנדוד עד „למדבריות הגליל העליון". יורם פורת, יוצר „אהבתו הראשונה של המורה לטבע", מביים עתה הצגה בשם (צריך לקחת נשימה ארוכה): „אתה יכול לשרוק עד מחר בבוקר / כלב גוסס / קין המורינה / ביכנר מסופר." חזרות אחרונות נערכות בימים אלה בקיבוץ תל־יוסף והצגה ראשונה תועלה ביום 25.9 בקיבוץ כפר־בלום.

יוזם הרעיון הוא טיבי פורת (לא, אין שום קשרי משפחה) שבין פעולות כמו „ימי המוסיקה בגליל העליון" והקמת אולפני ההסרטה בקיבוץ דן, החליט גם להביא תיאטרון מקצועי. משוחרר מלחצים של תוצאות בידוריות, היועצות של יורם פורת היתה טבעית. זה התחיל בשנה האחרונה במסגרת סדנה של מכללת תל־חי והתפתח להצגה המשתתפת שחקנים, רובם בוגרי בתי־ספר למשחק, מקיבוצי האיזור: כפר הנשיא, אמיר, מנרה, דפנה, שמיר וכפר־בלום.

פורת, שכתב וביים את המחזה, קיבל את השראתו מהמחזאי גיאורג ביכנר. ביכנר הוא יוצר „וויצק", גאון מבודד, שחי בתקופתו של גיתה (כשהוא נולד היה גיתה בן 67) ומת בגיל 24. למרות גילו הצעיר הצליח להשאיר את רישומו גם אל התיאטרון המודרני וגם על הקולנוע הגרמני החדש. היו שראו בו רומנטיקן מאוחר, אחרים ראו בו אחד ממבשרי הנטורליזם, האקספרסיוניזם, התיאטרון האפי והתיאטרון האבסורד. גיבור המחזה וויצק של ביכנר, שממנו יצא פורת אל המסע, הוא שפן־ניסיונות אנושי המפוטם בעדשים, כדי לבדוק את השפעת הדיאטה הרצחנית הזאת על הרופא שלו, על שרירי פניו, יציבות גופו וסטייתו השכלית. וויצק מפקיר עצמו לניסויו המדעיים של רופא כדי לשלשל מעט פרוטות לידיה של מאריה, אהובתו הבוגדנית. הרצח שלה בסוף והתאבדותו הם סמל לאדם התלוש, זה שאיבד את המשמעות לחייו, החי בחברה ריקנית, מנצלת, מסואבת, המשלמת מס שפתיים לפילוסופיה אידיאליסטית ומתעלמת מהאדם הקטן.

על הבמה של פורת קבוצות שחקנים שהם רופאים המשמשים גם דמויות של סוכני־חרש. במרכז שחקן היושב בכלוב והוא נושא הניסויים של הרופאים — זהו וויצק או ביכנר או איציק. נוכל גם לראות את האשה האידיפאית, הזמרת שעושה תרגילי קול וילדה שיושבת, קוראת ספר ובוכה.

פורת: „הילדה מספרת את הגירסה של וויצק — אבל מה שאנו רואים זה משהו אחר. אנו רואים סצינות שבורות, שאין להם שום הגיון סיפורי מקובל — הכל עובד על תבנית של קומפוזיציה מוסיקלית. נוצרות שלוש פרספקטיבות שונות: של הילדה, של הזמרת וההתרחשות עצמה."

כמו ב„מורה לטבע", יוצר פורת לשון תיאטרלית מיסודם של ריצ'רד פורמן, יאן פאבר ובוב ווילסון — זהו תיאטרון מאוד ויזואלי, תיאטרון של אימאז', הבורח מהמלל הורבלי של הבמה ופונה אל החושים של הצופה.

פורת: „הייתי אומר שאני עובד על הדימיון הישראלי. איבדנו את היכולת לחלום. עכשיו אני חושב שזה תפקיד התיאטרון, שלי לפתוח, לשחרר את הדימיון, כדי להבין מה קורה לנו עכשיו. מבחינה תיאטרלית, העניין בנוי כמו משחק שחמט שיש לו כללי משחק, אבל האסטרטגיה שלו שואפת כל הזמן להפתיע. אם אתה מנסה להיות כן עם מה שאתה עושה, אי־אפשר להשתמש בתיאטרון מילולי עמוס טקסט, הכוונה לנסות להגיע למפלסים אחרים של תחושות והכרה".

בתיאטרון הזה משתתפים כל המרכיבים: מס הקול, החפצים, התפאורה, התלבושות והשחקנים כשכל אחד מהם הוא שחקן בפני עצמו ואין עדיפות לשום מרכיב. יחד הם מתלכדים לשלמות אחת היוצרת קולאז' של תמונות שהקשר ביניהן, כמו במחזה של ביכנר, הוא קשר אסוציאטיבי. החיבור הרופף בין הסצינות גלוי לעין — אין כאן ניסיון להסתיר את התפרים, כמו בתיאטרון הקונבנציונאלי, אליו אנו רגילים.

פורת: „אם השחקן לא הספיק להתלבש מאחורי הקלעים הוא יכול להמשיך לעשות זאת על הבמה. זה חלק מהעניין. הכוונה שלה היא להוציא את הצופה מהתרדמה ההיפנוטית שלו — לגלות את העולם מחדש. ניסיתי ליצור תיאטרון המציג תמונה של סמכות מתפוררת — תיאטרון שמציג שאלות ומנסה להימנע מתשובה אחת".

מה דוחף אותך, מה אתה רוצה להגיד?

פורת: „אני מנסה עקרונית לא להיות הפרשן ובוודאי לא המבקר. הכוונה לפתוח את המוח ולראות את הדברים כמו שהם — לראות את המציאות כפי שהיא. מבחינתי, ההצגה יותר ריאליסטית מארתור מילר".

הביקורת אהדה את „המורה לטבע" — הקהל לא. לאיזה קהל אתה מצפה?

פורת: „אני לא חושב על הקהל — הוא לא מעניין אותי. אין ברירה, זו האמת. זו לא הצגה לקהל של רומן זעיר — זה לא סיפור אהבה או „שושלת" או „דאלאס". מדובר בקהל ספציפי מאוד. זה גם תהליך חינוכי ארוך עם הקהל, לכן אני מוכן ללכת עד למדבריות של הגליל, כדי לעשות משהו שצריך לעשות אותו".

משתתפים: איציק גון, נגה מרקמן, כרמלה חליפ, יהודה אקונים ואמוץ אור.

קונצרט ראשון

צעיר ומבטיח

מאת אורה בן־דרור (מרגלית)

„פסטיבל מדיאסי" בתזמורת הקאמרית הישראלית — קונצ'רטו מס. 12 בלה־מז'ור לפסנתר ותזמורת, ק. 414, וסימפוניה מס. 40 בסול מינור, ק. 550. יואב תלמי — מנצח, פנינה ולצמן ואוהד בן ארי — פסנתר.

התוכנית נדדה מהקונצ'רטו מס. 18 ק. 456 למוצרט, שאינו נמנה עם הקונצ'רטו הפופולאריים שלו עד לסימפוניה מס. 40 שנוגנה, עובדה ובוצעה כבר באלפי אופנים קודמים.

יחסי־גומלין בין סולן ותזמורת בקונ־צ'רטו הם נושא מורכב החורג מבעיית העימות בין פסנתר להרכב צלילי אחר, ונוגע גם כמאבק על השליטה כאינטרפרטציה בין הנגן למנצח. בקונצ'רטו מס. 18 ק. 456, שנוגן על־ידי פנינה ולצמן, לא היתה כל השראה בין שני הגופים, והמסר היה דל תוכן. הנטיה השכיחה לשימוש מופרז בפדאל, יוצרת רק אשליה כי בזאת יטושטשו הפגמים הטכניים.

מאידך, הופעתו של הפסנתרן הצעיר (12) אוהד בן־ארי בקונצ'רטו מס. 12 ק. 414, היתה מרתקת. התגלתה נגינה בהירה, אינטליגנטית ובעלת רבדים מוסיקליים עמוקים ומבטיחים. הופעה סימפטית וכשרון אמיתי. פרשנות זו של מוצרט העלתה גם את רמת הביצוע בתזמורת. הדיאלוגים היו מעניינים ופוריים הרבה יותר, והתזמורת נתנה כאן ביטוי לפוטנציאל הגלום בה. בסימפוניה מס. 40 הפרטיטורה אכן נוגנה במדויק, אבל מי שחפש יותר מכך - לא מצא את זה שם.

פרס לאדם הפשוט

מאת פרופ' מ. עשהאל

כבוד וזכות ניתנה לי להשתתף במעמד זה בהענקת הפרס על שם אשר לב ז"ל. על הצטיינות בעבודה, הנהגת שיטות חדשות, אירגון, ייעול, הישגים ובהתנדבות למוסד המצטיינת בחגיגות, יושר אורחי, מסירות ודבקות למשימה, התמדה ואחריות.

התרומה הראשונה של מעמד זה היגה שמוציאה את הפועל מהשורה. הפועל „הפשוט" במובן החיובי של המלה, מאלמוניותו. אותו אדם שבצניעותו ובשקט בעבודת נמלים עושה את המוטל עליו, מקדם את החברה, מגיע להישגים מבלי ששמו יוזכר באמצעי התקשורת. אותו אדם שהלכה למעשה, נושא על כתפיו את עול החברה ולא זוכה למלת תודה והוקרה מהממונים עליו — המעבידים והציבור. אותו האדם שאינו עובד לשם רווחים אלא מכיוון שנושא תוך עצמו, לפי דבריו של גורדון „האידיאל של העבודה". לאלה שני החברים מקבלי הפרס כאילו גורדון הקדיש להם את המאמר „העיקר הוא האמונה בחשיבותו של האידיאל". אני מצטט: „כוחה של העבודה להגשמת האידיאל — העיקר הוא האמונה באידיאל. האידיאל נבלע אז בעצם בעבודה להגשמתו בתור כוח חיוני שאין לו צורך בכוח אחר, דוחף, מעורר או מעורר".

הציבור חייב לראות גם את הפנים האחרים של הפועל, לא רק את הפועל בהפגנות, בשביתות בוויכוחים לוהטים על זכויות ועל „תיקון השכר". זה הזמן לתקן את המצב על־ידי גישה חינוכית חדשה לעובד ולציבור, ולעובר את העבודה היוצרת והשקטה.

הפועל הצנוע הפשוט, לפעמים אפילו נשכח דווקא מכיוון שעושה את עבודתו במסירות ובהתמדה, מגיע להישגים שלעתים מנוצלים על־ידי אחרים. בשל הצטיינותו מטילים עליו יותר ויותר משימות ומטלות, ואינו זוכה לעידוד ותמריצים, וכאשר פועלים אלה תובעים את המגיע להם, נראה הדבר לא טבעי.

פרס לאופי

אנחנו רגילים להעניק פרסים על תגליות „סנסציוניות", על הישגים מהפכניים, על גילוי שמושך כספים וקרנות. הפרס על שם אשר לב מוענק יותר לתכונות אופי — ערכי מוסר, נועם הליכות, מצפון, אחריות, משמעת עבודה, כושר מנהיגות והכלת צוות.

לפרס זה יש חשיבות נוספת בתקופה של משבר חברתי שאנחנו חיים היום. החברה המתועשת והטכנולוגית אינה מעריכה את האדם ולא את העבודה. בתקופה שבה אנרגיה אנושית כה גדולה מופנית לפיתוח המחשב וכמעט סגידה לאפשרויות הרבות הטמונות בו, מוסחים ומתעלמים יותר ויותר מהאדם „האפור", וסכנה גדולה מאד אורבת לחברה האנושית בהתייחסותה לפועל הפשוט. ללא הפועלים לא יהיו המחשבים. ללא העובד מן השורה — יעמוד המחשב כאבן שאין לה הופכין, כי גם המוח המבריק ביותר לא יוכל ליישם את המצאתו ללא הפועל שיעבוד יום יום, שעה שעה, ויעזור ביישומה.

ואל לנו לשכוח, שכאשר נעמוד בפני בעיה אנושית מוסרית, שגורל האנושות יכול להיות תלוי בה, לא יוכל המחשב לקבל החלטות, ואולי דווקא אותו אדם פשוט, „אפור", הוא שיצטרך להחליט החלטה

דעה מקובלת היא, שהיצירתיות היא סגולת יחידים, והאדם הפשוט הוא בורג במערכת הטכנולוגית. לא ולאו כל אדם ואדם נולד „אמן"

גורלית. ולכן, מלבד שכר הוגן, שיאפשר לפועל לקיים את משפחתו בכבוד, יש לתכנן השתלמויות ולימודים במסגרת העבודה ולאחריה, על־מנת שאותו פועל יוכל לעקוב, להתקדם, להתפתח ולא לאבד את הקשר עם העידן החדש.

„תופעה נדירה"

אולם גם אם העבודה נקראת „פשוטה", הוא עצמו אדם, אדם מלא ולא משהו פשוט. החברה התרוקנה מערכים מוסריים מקודשים של צדק, ענוות, שכר שווה לעבודה שווה. לדאבוננו, אדם עובד בעל ערכים מוסריים, אישיים וחברתיים הוא כל כך נדיר, שכאשר הוא נמצא, מצביעים עליו כעל „תופעה נדירה" או מכנים אותו במלות לעג „פראייר", „שמורת טבע".

כדי להבין את גדולתו וערכו של הפועל היוצר, הצנוע, הנחבא אל הכלים, נראה אותו בהשוואה או בניגוד לעובד אחר של החברה שלנו שהפך להיות „אליל" נושא לחיקוי — להודהות — מצליחן, „גאון פיננסי". האדם שלא עבד — במקומו „עובדים" הכסף ואנשים אחרים לתקופה קצרה צובר הון, מגלגל כספים ו„מצמיח" חברות כמו פטריות לאחר הגשם. הופך להיות קוסמופוליט מכיוון שלכסף אין מולדת. נושא בכיסו כמה דרכונים ואין ספור חשבונות בנקים וכרטיסי אשראי. כובש את המרומים במטוס הפרטי. כדור הארץ נעשה צר למעוף שלו. מפיל קורבנות בעזרת הכישורים, הכוח הרב שהוא מייחס לעצמו בעיקר בעזרת כל אלה שסוגדים לו. עד „הטראגדיה" — המפלה, כאשר כל המערכת מתמוטטת כמשחק קלפים יחד עם הרבה קורבנות נאיביים ותמים מפשע.

העבודה, היא שיצרה את האדם מהקוף. ההגדרה של אדם היא: חיה שיוצרת כלי עבודה. היא שמבדילה את האדם מכל יתר בעלי־החיים. היא מקדמת ומצעידה התפתחות השכלית. היא, העבודה, מקשרת את הפרט את האדם הבודד עם החברה.

החברה של האדם שונה מעדר של חיות, מלהקת ציפורים, בכך לחברת האדם ערכים משותפים, מטרות משותפות וסמלים משותפים. מזה יש להקיש מסקנה חשובה, יפה לפרט ולחברה — האדם והחברה שלא עובדת נדונה להתפוררות, כלי עבודה יוצרת וללא עבודה מושכת לא יהיו עובדים, לא תהיה חברה מתוקנת, תרבותית, חברה דמוקרטית שבה האדם מגשים את עצמו ומפעיל את כל הפוטנציאלים הרוחניים והפיזיים עד תומם. עלינו לראות לא רק את הצל, אלא גם את האור. אין צל בלי אור.

אם בכל זאת זכינו למה שזכינו בכל שטחי החיים, הרי זה הודות למיזוג הנפלא בין אהבת העבודה ואהבת המולדת. האחת תומכת ומשלימה את השנייה — האחת אינה יכולה להתקיים בזכות עצמה בלבד.

נשאל את עצמנו כמה היום בחברה עובדים עבודה יוצרת ולא עבודה רוחנית ספקולטיבית? דעה מקובלת היא שהיצירתיות היא מסגולת יחידים, והאדם „הפשוט" הוא בורג בתוך המערכת הטכנולוגית, שנבלע ואיבד את יחודיותו, דוגמת „החיים המודרניים" של צ'ארלי צ'פלין. לא ולאו כל אדם ואדם נולד „אמן" ויכול לעשות מהעבודה האפורה שלו יצירה אמנותית. להפוך את העבודה לחוויה ולמקור של הנאה ולהשראה, לאו דווקא לחובה, כורח המציאות, מקור פרנסה וקיום. כל אדם יכול להיות אמן בתחום העבודה והיצירה, הן ביחסים ובתהליך העבודה, בסדרי העבודה, נוהל, יעילות, ולא פחות חשוב — ביחסיו לעמיתיו ופיקודיו. אני מצטט: הכוונה למצוא לעבודה קשר חי, קשר רוחני, להתייחס ל„אידאל של העבודה", לא בתור חובה. שוב אני מצטט את גורדון (1919): „אנחנו שותפים לעבודה של יצירה, של חיים, אשר גם את הטכניקה תהפוך ליצירה. ואם לא נדע להכניס רוח חיים, יחס נפשי, מחשבה, רעיון, יצירה, במלאכה וברכוש, נוכל להיות בטוחים כי הטכניקה תשוב להשפיע על עבודתנו וכבוש תכבוש אותה..."

דברים שנאמרו בטקס הענקת פרס על שם אשר לב ז"ל

די לבכות, עת להתייצב

מאת משה ציזיק

בשנים האחרונות חלה שחיקה חמורה בדמותו הייחודית של הקיבוץ והשומרי. אם בשנים שעברו יכולנו להצביע במפורש על דברים המאפיינים אותנו במיוחד, היום תקשה עלינו המלאכה. אין לשכוח שייחודנו זה היה גם אחד הנימוקים החשובים בהתנגדותנו לאיחוד הכולל של התנועה הקיבוצית.

השחיקה שחלה בתוך קיבוצינו נוגעת לנושאים הבאים: הלינה המשפחתית במקום הלינה המשותפת; עשיית תעודות בגרות במוסדות החינוך שלנו, דבר שהתנגדנו לו במשך שנים רבות ונקטנו שיטות חינוך אחרות; הכנסת השיטה של תקציב כולל בתחום הצריכה; אי טיפול בגילויים של רכוש פרטי; גילויים של עזיבת בנים וירידתם מהארץ, כאשר המספרים מעידים שהאחוזים אינם יותר קטנים מאשר בקיבוצי תק"ם; גידול הפריפריה בתוך הקיבוץ; היינו שותפים לכל הפאשלות הכלכליות של השנים האחרונות — ובכך לא מניתי את כל גילויי השחיקה; מעל לכל עלי להוסיף את הערעור המוחלט על עקרון הקולקטיביות הרעיונית, שהיה נחלתנו מאז היווסדו של הקיבוץ הארצי, ונהפך לנכס צאן ברזל גם לתנועות האחיות שלנו, גם אם לא השתמשו בדיוק באותו המושג. ישנם אבות לערעור הזה על הקולקטיביות הרעיונית, הם יידרשו ב„ספר הזהב" של תולדות השומר־הצעיר.

השאלה שצריכה להטריד אותנו היא: מה נשאר כדבר המאפיין את ייחודנו, כקיבוץ ארצי וכקיבוץ שומרי? אני סבור, כי יש לנו מסורת של ראדיקאליזם פוליטי ורעיוני. יש לנו דרך אידיאולוגית ההולכת עם דרכה של מפ"ם ומוצאת את ביטויה בתחומים רבים, החל בעיקרי השקפתנו הסוציאליסטית וכלה בעמדתנו הראדיקאלית בתחומים החברתיים, הגישה לרביזיוניזם, הגישה היונית שלנו לנושא בטחון ושלום וכו'.

אולם לצערנו, אם בתחומים החברתיים ישנה נסיגה כמעט טוטאלית בקו של הסתגלות ומתגלגלות לתפיסות שהיו זרות לנו, אך נהפכו לנחלת חלקים נרחבים של חברי הקיבוץ, הרי בתחום האידיאולוגי והפוליטי השחיקה מתבטאת באדישות, בהסתגרות בד' אמות הקיבוץ, בתהליך של אימוץ גישה זעיר־בורגנית. עוד בראשית דרכנו הזהיר מאיר יערי כי „לפתיחה של הקומונה רובץ תדיר חטא הנסיגה אל הרגלי העבר, והכניעה לפיתויי הסביבה."

ואמנם, למרות האפיון הזה לגבי התהליכים הרעיוניים והפוליטיים בקיבוץ ובקיבוץ הארצי, ולמרות ההתפצלות הפוליטית המסתמנת בין חברי הקיבוץ־הארצי — סבורני, כי עדיין הרשות נתונה ועדיין לא הפסדנו את המערכה נגד השחיקה הוודאית בתחומים החברתיים עליהם הצבענו.

מה שבולט הוא, כי לפחות בתחומים

הקיבוץ־הארצי זקוק למפ"ם כדי לקיים את ייעודו, ועל כן הדבר הקודם לכל הוא חיזוק הנאמנות והזיקה של חבריו לדרכה של המפלגה

החברתיים ניסינו ואנו מנסים להתמודד, ולא בהצלחה. אבל הפעלנו את עצמנו, אם מדובר בוויכוח על הלינה המשפחתית, על המדיניות הכללית, תעודות בגרות וכו'. לעומת זאת לא עשינו הרבה, ואיננו עושים, להגברת ההזדהות של חברי הקיבוץ־הארצי עם דרכה של מפ"ם, על כל גוני ההשקפות המסתודדים בתוכה. צר לי לציין, כי הסיסמה שיצאה ממועצת הקיבוץ־הארצי, שנושאה היה עניין התרבות בקיבוץ — „חברה עובדת ולומדת" — לא התגשמה במלוא התנופה, ובמלוא התוכן הרצוי לנו. במוסדות החינוך התחום הזה מוזנח, והקיבוץ, כשלעצמו אינגו שם לב, ואיננו עושה מאמץ על־מנת להתמסר לתחום זה. אין זה מספיק לקרוא מדי פעם את הקיבוצים להפגנות ולמבצעי ראווה, החשובים כשלעצמם. כאשר משאירים את כל עומס התפקיד על אדם אחד, שהוא המחלקה הרעיונית־פוליטית, ולא מגייסים את כל הקיבוץ־הארצי על המחלקות הרלבאנטיות למבצע זה, של הענקת הידע וההשכלה בכיוון של הגברת הזדהות החברים עם דרכנו הרעיונית־והפוליטית, מה נלין על אדישות והתרחקות? כאשר אני קורא בימי ששי את הכרוניקה של המחלקה להסברה של מפ"ם על פעילותה של מפ"ם בכלל ובקיבוצים בפרט, אני שואל את עצמי ואת עצמנו. „כיצד דלונו"?

הקיבוץ הארצי עוסק בהרבה דברים חשובים, אולם אין במזכירות הקיבוץ־הארצי תחושה מספקת של חומרת המצב. מכל מקום, איני רואה פעילות מרוכזת של כל מאגרי הכוח שישנם בתוכנו (ורבים מתקנאים בנו) לשם הגברת ההזדהות של חברי הקיבוץ הארצי עם הדרך הרעיונית שלנו. אנו מופקרים להסברה של הטלוויזיה והרדיו, העיתונות היומית והצהרונים — כאשר לרשותנו עיתון יומי, שבועון, הוצאת ספרים, גבעת־חביבה, סמינרים למחנכים וגם תקציבים לפעילות, הניתנים למרות כל הקיצוצים.

לא יבואו שליחים למפ"ם אם בתוך הקיבוץ תשרור אדישות פוליטית, לא נוכל להתגבר על פיתויי הסביבה ועל ההווי הזעיר־בורגני בתוך הקומונה — אם לא נראה את נקודת הכובד בפעילות עניפה ומרכזית בתחום הרעיוני והפוליטי. למרות שאני מולד מכל אלה שמטפחים בתוך מפ"ם ולאחרונה גם בקיבוץ־הארצי את התפיסה כי הקיבוץ הארצי הוא נטל על מפ"ם, למרות ידיעתי והערכתי כי חברינו בעיר אינם מגלים פעילות מספקת להגברת כוחה של מפ"ם — והם זקוקים מאוד מאוד לקיבוץ־הארצי בהרבה תחומים — הריני סבור כיום, יותר מבעבר, כי הקיבוץ־הארצי זקוק למפ"ם למען לקיים את ייעודו העצמי והמהותי, ועל כן הדבר הקודם לכל הוא חיזוק ותשתית של נאמנות וזיקה של חברי הקיבוץ־הארצי לדרכה של מפ"ם. למען מטרה זאת עלינו לגייס את כל המשאבים שיש לנו, והם לא מעטים. עלינו לקבוע יעדים לטווח קצר וארוך, ולגייס כל קורטוב של כוח מכיון כל מי שיכול לעשות משהו למען מטרה זאת. סבורני, כי מספיק ניתחנו את עצמנו, מספיק בכינו על מצבנו, והגיעה השעה להתייצב.

בעריכת דוד ארן

„הרואין דופק אותך"

פקידים בזאמביה מודאגים מן השימוש במאריחואנה ובמאנדראקס בארצם. קוקאין זול, הנקרא באזוקו, גובה מחיר כבד בין ענייי קולומביה. באיראן מרכזים מכורים לסמים, שאין להם תקנה, באי שבמפרץ הפרסי.

השימוש בסמים הוא הן כבחינת מגיפה והן מטרה להיאבק בה במדינות רבות, ולא כשורה האחרונה בארה"ב, אשר בה הגיעה צורה חדשה של קוקאין, המכונה „קראק", לממדים של אפידמיה.

הנשיא רייגן פתח בתוכנית חינוכית ראוותנית – אך עד־כה נטולת תקציב – לגמילת האוכלוסיה מן ההתמכרות החרשה לקוקאין, העולה מיליארדי דולארים רבים, ואין כמעט יום אשר בו אין העתונות מביאה סיפורי זוועה על תוצאותיו של השימוש בסמים.

ראש־ממשלת אוסטרליה, בוב הוק, שפך פעם דמעות לפני מצלמות הטלוויזיה, כדברו על התמכרות בתו להרואין, ומיכאיל גורבאצ'וב העמיד עצמו בראש מערכה נגד השיכרות בארצו. ראש־ממשלת בריטניה, מארגרט תאצ'ר, הזהירה אשתקד את מבריחי הסמים: „אנו רודפים אתכם ונפעל נגדכם ללא רחמים".

ואולם על־פי סקר, שנערך על־ידי כתבי סוכנות „רויטר", מעורבים עוד מנהיגי מדינות רבים נוספים במערכות נגד הסמים. כן מבליט הסקר הבדלים גדולים בין סוגי הסמים הבעייתיים וכן בין הדרכים שבהן הממשלות השונות פותרות את הבעיות הללו.

20 מיליונים אמריקנים „ניסו" קוקאין...

הסטאטיסטיקה האמריקנית מדברת בעד עצמה: בארה"ב מצויים 5 מיליוני בני־אדם הצורכים בקביעות קוקאין, 500,000 מכורים קשים להרואין, ואילו 20 עד 24 מיליונים מודים, ש„ניסו" קוקאין, הרעל בעל ההשפעה ההורסת המכונה בפי המתמכרים „השאמפאניה של הסמים".

השנה תוציא הממשלה הפדראלית 1.7 מיליארד דולאר על המלחמה בסמים, 85 אחוזים מהם על אכיפת החוק. כאחוז אחד מן הסכום הזה מוקדש לתוכניות חינוך. הבית הלבן מבקש להגדיל את התקציב לחינוך נגד סמים במידה ניכרת, בטענה כי 20 שנות אכיפת חוק לא השפיעו במידה רבה על בלימת השימוש בסמים.

קרובה ביותר למצב ארה"ב היא אוסטרליה, אף־כי כאן אין מדובר בקוקאין אלא בהרואין. הוק, שבתו וחתנו היו מכורים לסם, נקט, מאז ראשית כהונתו לפני שלוש שנים, אמצעים נמרצים נגד השימוש בסם ונגד הברחותו. הוא פתח באחרונה בתוכנית בסך 60 מיליוני דולארים, שתתמקד בחינוך, באכיפת החוק ובשיקום המתמכרים. חוברת נגד השימוש בסמים נשלחה לכל בית באוסטרליה, שמספר תושביה מתקרב ל־16 מיליונים.

אוסטרליה נהפכה לתחנת מעבר בסחר ההרואין מ„משולש הזהב" הידוע־לשמצה בדרום־מזרח אסיה, והדבר גרם לגידול ניכר בשימוש בו בארץ הזאת. ב־1984 מתו, לפי נתונים רשמיים, יותר מ־20,000 אוסטרלים כתוצאה משימוש בסמים.

לא רק במערב המנוון...

לעומת השימוש באלכוהול, בעיית הסמים בבריה"מ נראית מצומצמת, ואולם העיתונות הרשמית, שבעבר הציגה את השימוש בסמים כמחלה של המערב המנוון, החלה באחרונה לפרסם מאמרים המצביעים על־כך, שהשימוש הזה נהפך גם לבעיה סובייטית. על־פי סקר בעיתון הממשלה איזווסטיה, נמנים בני רופאים ומורים עם המספר הגדול של מתמכרים לסמים בבריה"מ, ובין הספקים מצויים אנשים בעלי חזות מכובדת, ואף רופאים.

מריחואנה ודבק

מאריחואנה קל להשיג ברוב חלקי אפריקה, וחלק מן המשתמשים בה מגבירים את השפעתה על־ידי תוספת סם־השינה מאנדראקס.

תפקידה של זאמביה כמרכז לסחר בגלולות מאנדראקס הובלט אשתקד, כאשר אמר הנשיא קנת קאונדה שהסם, שמוצאו בעיקר מהודו, מסכן את בטחון המדינה. המשטרה עצרה, לפי הוראות הנשיא, 24 חשודים בסחר בסם הזה, ביניהם שני שרי ממשלה, אשר שוחררו לאחר שהתנצלו בפני קאונדה.

לדברי הוועד הארצי למלחמה באלכוהוליזם ובהתמכרות לסמים בפרטוריה, רוב מקרי ההתמכרות בדרום־אפריקה קשורים באלכוהול, במאריחואנה, בהרחת־דבק ובמאנדראקס. מרווין לנגליי, מתאם המחקר של הוועד, אמר כי ממדי האלכוהוליזם בקרב האוכלוסיה השחורה הם אסטרונומיים, ושהתמכרות לסמים מהווה בעיה הולכת וגוברת. שימוש במאריחואנה והרחת־דבק רווחים בין כל הגזעים, ואלו במאנדראקס משתמשים בעיקר בני נוער לבנים.

ייצור והברחה

הבעיה הגדולה ביותר באמריקה הלאטינית היא ייצור סמים והברחתם, ופרו ובוליביה נקטו באחרונה צעדים צבאיים נגד מרכזי ייצור וסחר של סמים. קולומביה הינה כיום, כבעבר, המרכז מס' 1 בעולם לעיבוד קוקאין. נשיאה החדש, וירג'יליו בארקו, הבטיח להמשיך את המאבק נגד הסחר בסמים, אך משקיפים סבורים שהיקף הבעיה במדינה זו מונע כל פתרון. את הסכנה החמורה ביותר בתוך קולומביה עצמה מהווה ה„באזוקו", צורה מלוכלכת של קוקאין הדומה ל„קראק", המקובל בקרב העניים בשל מחירו הנמוך. לדברי מומחים גורם הבאזוקו נזק רב לגוף, בשל תכולת העופרת שבו.

עונש מוות לסוחרים

ייצור הסמים מהווה בעיה גדולה אף באסיה, אשר בה יש לתאילנד, לוויטנאם ולבורמה תוכניות לחיסולו, הזוכות לפירסום רב. לדברי פקידים בתאילנד, נעצרו בארצם אשתקד קרוב ל־35,000 בני אדם באשמת שימוש בסמים. בבתי־הכלא של תאילנד יושבים באשמה זו למעלה מ־400 זרים, ביניהם אזרחי אוסטרליה, ארה"ב, צרפת, איטליה ומאלזיה.

במאלזיה קיימים החוקים החמורים ביותר במסגרת המלחמה בסמים, לרבות עונש מוות מחייב למי שסוחר ביותר מ־15 גראם הרואין. שני אוסטרלים היו הלא־אסיינים הראשונים, אשר לגביהם בוצע החוק הזה, והם נתלו ב־6 ביולי השנה, על־אף בקשות מכל רחבי העולם להקל בעונשם.

בווייטנאם הודיעה הממשלה הקומוניסטית שהיא זקוקה לסיוע בינלאומי בתרופות ובציוד, כדי לרפא ולשקם מכורים לסמים.

בסטאטיסטיקות, שהשאירה אחריה ממשלת דרום־וייטנאם אשר הובסה ב־1975, נאמר שהיו בה למעלה ממאה אלף מכורים לסמים ויותר מאלפיים מאורות סמים. כיום יש עדיין בעיר הו צ'י־מין (לשעבר סאיגון) 3000 עד 4000 מכורים לסמים, וכמאה מאורות.

„הניאו־קולוניאליזם אחראי"

במזרח־התיכון יש מגוון של בעיות סמים אך המכנה המשותף לכל המדינות שם הוא בעונשים הכבדים.

חוק חדש במצרים מחייב הטלת עונש מוות על סוחרים בסמים קשים. במצרים רווח השימוש בחשיש ובאופיום במשך שנים רבות, ואולם הרואין וקוקאין הופיעו בה רק בשנות השמונים. לדברי מומחים יש 100,000 מכורים לסמים במצרים, מדינה אשר לה 50 מיליוני תושבים.

בעיני שלטונות אירן הסמים הם בעיה פוליטית. „שיטת הניאו־קולוניאליזם אחראית להתפשטות השימוש בסמים במדינות הלא־מערביות", אמר ראש הממשלה מיר־חוסיין מוסאווי בסמינאר, שנערך בחודש מאי בטהראן. סוחרי סמים רבים הוצאו להורג בארץ הזאת — 197 תוך חודש ימים בלבד באביב 1985 — ומכורים לסמים, שאין להם תקנה, נשלחים לאי של „תורליה קרוד" (גמילה על־ידי שלילת הסם) במפרץ הפרסי.

הסמים העיקריים, הגורמים בעיות באירופה, הם עדיין הרואין וחשיש, אף־כי ממשלת מערב־גרמניה הכריזה על הקוקאין כעל „אויב מס. 1" באומרה, כי השימוש בו יעלה ב־1986 ב־50 אחוזים.

בצרפת, אשר בה מהווה הרואין את הבעיה הראשית, שוקלת הממשלה צעד שיאלץ מכורים לסמים לשהות תקופה מסויימת במרכזי גמילה. כיום המכורים רק „מוזמנים" לקבל טיפול באחד מ־117 מרכזי הגמילה בצרפת, העולים לממשלה 87.5 מיליוני דולארים בשנה.

בבריטניה התקבל באחרונה חוק חדש שמטרתו להחרים את רכושם של סוחרי הסמים, והממשלה פתחה בחודש יולי במבצע פירסומת נגד הסמים, שהשתמשה בסיסמה השנויה במחלוקת: „הרואין דופק אתכם"...

ג'רן קרמר, „רויטר"

חיילים מקסיקנים בודקים מזוודות של סמים מוברחים, לפני שריפתן. הבעיה הגדולה באמריקה הלאטינית היא ייצור סמים והברחתם

הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת / בנית מגורים לבית על חלקה 71 בגוש 1940 רחוב עזרא מס' 61 בחדרה, מבוקשת כהקלה: עד 6% בניה, קומה אחת, 2.5 מ' מקו בניין צדדי לגבי עמודים של מרפסת פתוחה ולא מקורה, 50 ס"מ מקו בנין צדדי ל"ב קומות מגורים.

את התכנית מס' 123/86 ניתן לראות במשרדי הוועדה. התנגדויות אפשר להגיש תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי
יו"ר הועדה המקומית

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז תל-אביב
מרחב תכנון מקומי לרמת-גן
הודעה בדבר שינוי תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל-אביב החליטה [illegible]

מרדכי כהנא
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ת"א

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "הדרים"

הוד-השרון, דרך השרון טל' 052-21178

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לדיון, בקשה לבניית מבנה למגורים בין שתי יחידות דיור ברחוב האגודה 5 בהוד השרון בגוש 6445 חלקה 61 על ידי גולדמן מתי ורון מיכאלה, והמהווה חריגה, היינו הגדלת שטח הבניה בנסגרות 6%.

כל מעונין, אם כבעל ואם מבחינה אחרת, בקרקע, בבנינים או בנכסים אחרים שהתכנית משפיעה עליהם, יוכל לעיין בהעתקי התכנית במשרדי הועדה המקומית, בשעות הקבלה הרגילות, ולהגיש התנגדויות מנומקות מכתב לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

א. שמעוני
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה "הדרים"

הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון

עירית — אשקלון

בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה — 1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי חמו אלברט. מהות הבקשה: הקלה באחוזי בנייה מבוקשים, 40.47% בשתי קומות במקום 38% המותרים דהיינו: סטיה לא נכרת של 2.47% בניגוד לתכנית ג.ע.ג. מס' 46/147/03/4 בכתובת רח' השקמה מס' 3 גוש 1460 מגרש 36 אפרידר אשקלון.

נעמה ויחזקאל צוויג מהות הבקשה: תוספת קומה ע"י סגירה קומת עמודים עפ"י סעיף 9 לסטייה נכרת ובניגוד לת.ב.ע. ותוספת 2.45% מעל למותר עפ"י ת.ב.ע. מס' 6/112/03/4 בכתובת: ברנע רח' הבנים א' 311 גוש 1933.

המעונין יוכל לעיין בבקשה האמורה במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון, בשעות קבלת קהל. כל הרואה עצמו נפגע או עלול להיפגע כתוצאה מאישור ההקלה רשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים במשרדי הועדה המקומית הנ"ל, תוך 14 יום מפירסום זה.

בני וקנין — מ"מ ראש העיר
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבניה אשקלון

תאריך 22.9.1986

ועדת משנה לתכנון ולבניה חולון

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 134 בגוש 6018 רח' שופר מס' 4 חולון הכוללת מתן הקלה בו הקמת גדר בגובה 2 מ' מבלוקים עם טיח ושפריץ משני הצדדים. החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים א'.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעירית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדויות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדויות שתוגשנה חייבות להיות בכתב ומנומקות.

ת.ב. 583
עו"ד י. שרון
מ"מ ראש העיר ויו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה — חולון

עירית הרצליה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה על ידי: גיידוס טום, רח' הנשיא 157 בקשה המתייחסת לקרקע שמקומה: הרצליה פיתוח. שם הישוב הרצליה רחוב הנשיא גוש 6667 חלקה 355 ומהות ההקלה לגבי המותר באזור כו מבוקשת ההקלה האמורה, דהיינו: בקשה להעברת עד 5% מקומה א' לקומת קרקע ללא תוספת אחוזי בניה כמה"כ.

כל המעונין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרדי הועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל, וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הועדה המקומית האמור בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

אלי לנדאו,
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א יפו בקשה לשמוש חורג ממגורים למשרד לתקופה של 10 שנים ברחוב בלוך 5 גוש 6217 חלקה 5 תיק בנין 544-005.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב יפו שד' בן גוריון 68 את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת-גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת-גן (להלן — הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס.

1) בגוש 6126 חלקה 243 רח' הרצל פ' צומת לכבי מס' 45, דהיינו: הקלה 6% משטח החלקה, 10% בקו ב. במרווחים צדדיים, 5% עבור מעלית.
2) בגוש 6205 חלקה 85 רח' הגפן מס' 7 דהיינו: הקלה 5% משטח החלקה עבור התקנת מעלית.

על המעונין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדויות מנומקת לפרטיה. התנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.

אורי עמית — ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת-גן

תן טרמפ לחייל

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל-אביב
מרחב תכנון מקומי רמת-גן
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל-אביב [illegible]

מרדכי כהנא
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל-אביב

טלוויזיה

08.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות מקול ישראל 08.03 שעת כושר 08.40 כלי סורות — ל 09.00 אנגלית ה' 09.20 חשבון פשוט ו' — מדוע אסור לחלק באפס 10.00 שעת כושר 10.10 אנגלית ו' 10.30 הגיל הרך — רגע עם דודלי — מים מים 11.00 ערבית מדוברת (ו'-ה') — אוהלן ושהלן 11.15 אנגלית ו' 11.30 ארץ מולדת — בין הזמנים 12.00 אנגלית ח' 12.25 תלמוד — שניים אוחזין — מאי טעמא 13.00 מדעי הטבע ו'-ז'ב — פינגווינים פינגווינים 13.30 צרפתית העשרה 13.45 בטיחות בשימוש בחשמל 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל 14.03 שעת כושר 14.15 מאה ציורים מפורסמים — ריוקן עצמי — ואן גוך 14.25 קסים קסם — חלל 14.50 רכבת ההפתעות — סרט אנימציה 15.10 שעת משפחה — מרד כיסא הגלגלים — ...

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר 07.07 בוקר טוב 07.30 שחרית מוסיקלית 09.30 קונצרט בוקר 11.57 מגישים שיר 12.05 מאוצר הסרטיה 13.00 קונצרט צהרים — ...

רשת א'

07.80 הוו שירים — פזמונים ישנים ואהובים 08.05 רגע — עם בני הגדול 09.05 השיר לא תם — שירים עבריים 09.30 ממגש — מגוון לבעיות משפחה והכרה 10.30 רדיו קל — תכנית יומית בעברית קלה 11.10 השידור היומי לכתה"ס — ספור אני שומע — ...

הסחבנים: גן ספור השבוע — לא מספרים לי שום דבר 15.00 לילדים הגדולים — חי, צומח, דומם 15.25 הכדור עגול — ספורט לנוער 15.55 מאוצר הספרים — סקירה על ספר חדש 16.05 רדירדרמה — הערה של יום א' אחה"צ — מאת פרנץ קארינתי 17.12 מגישים שיר 17.20 האוניברסיטה הפתוחה — התמוטטות משטרים ומוקרטיים — סיבויים וסיכונים הסברים חלופיים חלק שני — ד"ר ברוך ויסר 18.08 מנחת ערב 19.05 עיונים בפרשת השבוע 19.30 שירורים לעולים 22.05 אותות ומופתים — סדרה תעודית במלאת 50 שנה לרדיו העברי והפעם: ארץ חדשה אתה בונה לך — על משדרי התערה בדריו 1968 — 1948 (ש.ח.)

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה 08.05 כוכב הבוקר — עם קתרינה ואלנטה 09.05 ביקור בית — עם רבקה מיכאלי 10.05 כל צבעי הרשת — מגוון יומי 12.10 אלף-אלף ביבית — עם אהוד מנור 13.00 בחצי היום — חדשות ופזמונים 14.05 בת צחוק — הווי והומור 15.05 רגעי קסם 15.51 לוח מורעסון 16.05 שירים ושעורים 17.10 יומן בלכלה 17.30 על מספרים ואנשים — מגוון המשק והחברה 18.06 שעה חופשית — מגוון שבועי לעניני חנוך 18.45 היום בספורט 19.00 היום הזה 19.35 דין ודברים — מגוון לעניני חוק ומשפט 20.05 סולם המזירות 22.05 פינת הג'אז 23.05 מחפשים את המטמון — מנחה: משה טימור

גלי צה"ל

06.30 פוקחים עין — החדשות הראשונות של היום 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית 09.05 אילה בוקר — עם אלי ישראלי 10.05 הפסקת 10 — עם מיכל ניב 11.05 נכון לעכשיו — עם רפי רשף 13.05 קשר רדיו — עם אברי גלעד 14.05 דו רה יומי עם דובי לנץ ודני קרפל 15.05 פגישה יומית — עם אורלי יניב 16.05 ארבע אחר הצהריים — שעה של שירים עבריים 16.54 באוסן מילולי — פינתו של אבשלום קור 17.00 ערב טוב ישראל — עם דן שילון ויעל דן 18.05 ראיון מיוחד עם האלוף מתן וילנאי" אגף כח-אדם במטכ"ל. מראיין נחמן שי 18.45 משולש — עימות יומי בענייני השעה, בני קצובר-דירי צופר מנחה: יוסי עוזרד 18.57 הודעות לחיילים 19.05 פזמונים לכולכם 20.05 מוסיקה נטו — שעה של בלוז 21.00 מבט לחדשות 21.30 לילה לא שקט — שירים עבריים 22.05 על הדבש ועל הביפאק — שירים שהחברה אוהבים 23.05 לילה לילה — עם יואב קוטנר 23.55 שיחות חצות — עם אורי גורדון, יו"ר עליית הנוער 00.05 ציפורי לילה עם גילת טואב תוכנית מוסיקלית בנימה אישית 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה 05.05 צלילי בוקר — שירים עבריים

רשת ג'

06.05 בחורה לאושר — להיטים ותיקים 07.05 שיר בכוקר בבוקר 09.05 מה, כבר תשעו עם אבי אתגר 10.05 רק מוסיקה

11.05 שעה תמימה עם מלאכי חוקיה 12.05 שבעים מי יודע 13.05 רק בימי חול עם מנחם פרי 14.05 פזמון חוזר 15.05 חדש, חריש ומחודש, עם שוש עטרי 16.05 הצגה יומית 18.05 היה היו... — מצעד פזמוני העבר 20.05 לי ולך — שיר וברכה 21.05 קצת אחרת — פום מתקרם עם אורלי מורג 23.05 הלילה הוא שירים.

קולנוע

תל-אביב

9.30 .7.15 .4.30

אסתר: הטרמפיסט	9.40 .7.30 .5
אורלי: כפפות	9.30 .7.15 .5
בית לסין: אבודים באמריקה	23.15
בן-יהודה: אהבה בשחקים	9.30 .7.15 .5
גת: הצבע ארגמן	9 .6 .3
גורדון: שתי אנגליות	9.30 .7.00
דקל: יחסים משוטים	
דרייב אין:	
גבידתי המאמן	7.30
אועקת אמת	9.30
סקס	12.00
הוד: תעלול קטלני	9.30 .7.30 .5
מוזיאון תל-אביב: "שואה"	
לימור חדש: מקרוני	
מאר: שתי אצבעות מצירון	9.30 .7.30
סינמה 1: מופע קולנוע של רוקי	
	9.30 .7.15 .5
סינמה 2: זכרונות מאמריקה	9.15 .5.45
סאריס: עוברת אורח	9.30 .7.15 .2 .12
פני צלקת	23.30
רב-חן:	
חן 1: היחפן מבורולי הילס	9.50 .7.30 .5
חן 2: דונה פלור נשואה לשניים	
	9.45 .7.40 .5
חן 3: הרומן של אתמול בלילה	
	9.45 .7.40 .5
חן 4: בי"ס לשוטרים מתקדמים	
	9.45 .7.40 .5.10 .2 .11
חן 5: שגעון של לילה	
	9.45 .7.40 .5 .2 .11
שחף: זכרונות מאמריקה	9.15 .5.45
תל-אביב: קור הרעם	
תכלת: החברים של אלכס	9.30 .7.15 .5
צוותא: (בחופשה)	

רמת-גן

אואזיס: הטרמפיסט	9.30 .7.30 .5
לילי: אהבה על הזולגה	9.30 .7.15
ארמון: היחפן מבורולי הילס	9.30 .7.15 .5
רב-גן:	
גן 1: צבע ארגמן	9 .6
גן 2: כהוס הגוף	9.30 .7.30 .5
גן 3: מקרוני	9.40 .7.30
גן 4: אהבות משתנות	9.40 .7.30 .5

ירושלים

אריסון: אהבה בשחקים	9.30 .7.30 .4.30
אורנע: תלמידה מחשמלת	
	9.00 .7.00 .4.30
בית אגרון:	
מרי פופינס	16.00

בשם כל בני ביתי
ספיניאל טאפ
רולרבול
עמנואל
בנייני האומה: יפה בוורוד
כפיר: זכרונות אהבה מפירנצה

חיפה

אורגיל: היחפן מבורולי הילס 9.30 .7.00 .4.30
מיטשל: תעלול קטלני 9.00 .5
סמדר: זרים 7.30
הבירה: שתי אצבעות מצירון 9.15 .7.15
אוריון
אור 1: הצבע ארגמן 8.30 .4.30
אור 2: סיפורה של אגנס
עדן: קור הרעם 9.30 .7.30 .4.30

ח י פ ה

ארמון: קור הרעם 9.30 .7.15 .4.30
אורה: זכרונות אהבה מפירנצה
חן: הכבוד של פריצי 9.15 .7.00 .4.30
עצמון: אהבה בשחקים 9.15 .7 .4.30
פאר: היחפן מבורולי הילס 9.15 .7.00 .4.30
קרן אור ומחורים: שאה 4.1
רון: ורטיגו 9.15 .7.15 .4.30
אמפי: תעלול קטלני 9.15 .7.00 .4.30
אורלי: 3 רווקים ותינוק 9.15 .7 .4.30

נתניה

שרון: נאדיה + היחפן מבורולי הילס 9.15 .7 .5
סטודיו: הצבע ארגמן 9.15 .6.30

חולון

סבוי: אהבה בשחקים 9.30 .7.15 .5
מגדל: שגעון של לילה 9.30 .7.30
ארמון: הסיפור האמיתי 9.30 .7.15

בת-ים

עצמאות: רכבת אל החופש 9.30 .7.15 .5

הרצליה

היכל: המורים בזין זג 9.30 .7.15 .5
מלון דניאל: שנת הדרקון 21.30 .18.30

באר-שבע

חן: מחנה שבויים 9.30 .7.30 .4.30

ע כ ו

אוריטוריום: רכבת אל החופש 9.00 .7.00

פתח-תקוה

היכל 1: אהבה בשחקים 9.30 .7.15 .5
היכל 2: הטרמפיסט 9.30 .7.30 .5
היכל 3: יפה בוורוד 9.30 .7.30 .5

עפולה

מוסחרון: מקרוני 8.00

רעננה

אורות: רמו 9 .7 .4.30

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ב', 22.9
תשקועת: 20.30
פירוד זמני: 20.30

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי-מרקחת

בת-ים
קופ"ח — עין יהב, חולון.
חולון
אהרון — הנפיין 52.
קופ"ח — עין יהב.
ירושלים
קופ"ח מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28.
נתניה
קופ"ח כללית — ברודצקי 31.
פתח-תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר.
רמת-גן
הוסה — כצנלסון 151.
תל-אביב
הבימה — דיזנגוף 17.
ארלוזורוב — ארלוזורוב 76.
חיפה
יבנה — אבן סינא 7.

משטרה

ירושלים, תל-אביב, חיפה, רמת-גן, בני-ברק, חולון, פתח-תקוה — טל' 100. באר-שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני-ברק וחיפה:
בימים א'-ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני-ברק וירושלים
א'-ו': 7.00
מתל-אביב לחיפה:
בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00

תורנות בתי-חולים

תל-אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל-השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח-תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל-אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל-אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
● הדסה ע"כ - פנימית, כירורגית, ארטופדית, עיניים.
● ביקור חולים - ילדים, א.א.ג.
● משגב לדך - נשים.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה' בין 08.00-20.00, בימי ו' בין 08.00-15.00 טלפונים: 03-433500, 03-433500.

יד ביד - ארגון קשבת טלפון: לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה ת"א - 226027 (24 שעות)
חיפה - 04-229488 (11.00-20.00)
נהריה - 04-920014 (11.00-20.00)
קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו-ד - טל. 222732.
קו פתוח" - ארגון קשבת לילדים ובני-נוער 03-221680 (24 שעות)

10.30,	12.00,	13.00,	14.00,	15.00,	16.00	
17.00,	18.30,	20.00				
כימי ו' וערבי חג:	6.00,	7.00,	8.00,	9.00		
10.30,	12.00,	13.00,	14.00,	15.00		

מתל-אביב לנהריה:
בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
כימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00
מחוסה, בת-גלים, לתל-אביב:
בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשינויים שליד ההסתי' לרפואת שיניים בישראל
בתל-אביב — בימים א'-ה' בין השעות: 21.00—23.00, בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 24.00—18.00, בשבתות וחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' ברנוכבא 49, טל' 284469.
בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל' 523566. פתוחה מדי יום בימים, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ-20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00-9.00, אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 וליד המשביר קומה א' טל: 03-285822, 294869.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052-32452 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171
ער"ן תל-אביב — טל' 03-261111
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן באר-שבע — טל' 057-418111
ער"ן נתניה — טל' 053-35316

סילוק מוטורים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101; רמת-גן, בני-ברק, גבעתיים — טל' 781111; רמלה — 101, טל' 08-221032; עפולה, טלפון 065-93334; טבעון — 101; מלכה 04-931401; נהריה — 04-823333; אילת — 101; באר-שבע — טל' 057-74767

חליגה הלאומית בכדורסל תיפתח במאבקים מסקרנים

הפועל חולון והפועל ת"א בדו-קרב מסקרן כבר הערב

משחקי הליגה הלאומית בכדורסל ייפתחו הערב בדו-קרב מסקרן בחולון (8), בין קבוצות צמרת בעונה שעברה, הפועל חולון והפועל תל-אביב.

שתי הקבוצות לא הלהיבו במשחקי-ההרצה, בעיקר לא הפועל ת"א, שהתכוננה בצורה צולעת. שחקן-התיגבור שלה, ג'קי רובינזון, ייכחן למעשה לראשונה הערב. וקיים גם ספק בהופעתו של חיים זלוטיקמן הפצוע. חולון נראית טוב יותר ונוסף לכך היא ביתית. חולון מועמדת לנצחון.

● מאבק מסקרן ייערך הערב ב-8 בהיכל-הספורט ברוממה. כשקבוצת הפועל חיפה תארח את הפועל הגליל-העליון, שתי הקבוצות התחזקו בצורה משמעותית. בגמר גביע בנרל הפתיעה הפועל חיפה בנצחון על הגליל (79:82). הפעם תסייע גם הביתיות לחיפנים. אין להוציא מכלל אפשרות התעלות של הגליל, שגילתה במשחקי-ההרצה יכולת מעולה, הגם שלא תמיד היתה יציבה.

● משחק מעניין בירושלים (8) בין העולה ללאומית, הפועל ירושלים, והקבוצה השאפתנית של מכבי חיפה. השתיים התכוננו כהלכה לעונה החדשה, ובשורותיהן שחקני-רכש יעילים. מכבי חיפה אף זכתה בטורניר באתונה. ירושלים לא תקל על יריבתה. מאבק פתוח.

● קבוצת אליצור נתניה, על ששת האמריקנים שלה, תשחק ב-8 בספורי-המכביה מול מכבי רמת-גן, שאיכרה ערב העונה שלושה מכוכביה: גרג קורנליוס, שעבר בעקבות דורון ג'מצ'י למכבי ת"א; יאיר בן-עטר הצטרף להפועל הגליל-העליון וניר רכליס נסע לארה"ב. אליצור נתניה חזקה יותר. נצחון מכבי רמת-גן, כמו בעונה שעברה, יהיה הפתעה גדולה.

בהיכל-הספורט ביד-אליהו ייערכו שני משחקים:

● בראשון, ב-6.45, יפתחו את העונה קבוצות בית"ר ת"א והפועל איתן גבת, העולה ללאומית. בועז ינאי, בן ה-34, מבכירי שחקני ישראל בעבר, יחזור לירי-אליהו, עם חבריו השאפתנים, ביניהם שני שחקני-חיזוק אמריקנים. אך ספק אם כוחה של קבוצת העמק יספיק לה מול בית"ר ת"א.

● המשחק השני, ב-8.30, יהיה חד-צדדי: מכבי ת"א, האלופה, תארח את קבוצת-הטלאים של הפועל רמת-גן, שכמעט שלא התכוננה. השאלה, באיזה הפרש — והוא יהיה כוראי גדול — תנצח מכבי ת"א.

כל תיזי השחקנים אושרו אתמול ע"י הנאמן. רואה החשבון יאיר שגיא.

זהו אחד מ-28 הכדורים החוזרים שקלט אמש ארל ויליאמס בהופעת הבכורה שלו באליצור נוה דוד רמלה מהליגה הארצית. עדיין חסר לו כושר, אבל הוא בהחלט בלט בנצחון 97:98 על אליצור קרית-אונו (צילם: אריה קנפר)

ויליאמס חזר לנצח

...אבל גבור נצחון אליצור נוה דוד רמלה (97:98 לאחר הארכה) על אליצור קרית-אונו היה אלי ברזילי שקלע 42 נקודות במחזור הפתיחה בליגה הארצית בכדורסל

28 כדורים חוזרים ו-16 נקודות — זה היה מאזנו של אריל ויליאמס בפתיחת משחקי הליגה הארצית בכדורסל בהם ניצחה קבוצתו של ויליאמס — אליצור נוה דוד רמלה — במשחק המרכזי את היורדת הלאומית, אליצור קרית-אונו 97:98 לאחר הארכה.

במחצית הוליכה נוה דוד רמלה 51:53 ובתום 40 הדקות היתה התוצאה 91:91.

כמעט כל מאמני הליגה הלאומית הגיעו למשחק שנערך בקרית-אונו כדי לראות את ויליאמס בפעולה ואולם את ההצגה גנב אלי ברזילי שקלע 42 נקודות והיה לגבור הנצחון.

ארל ויליאמס היה משכמו ומעלה בקליטות הכדורים החוזרים ולא הותיר סיכוי לגבוהי קרית-אונו, יהודה לוי ומשה רייס.

המחצית הראשונה עמדה בשליטה. נוה דוד רמלה שהוליכה בדקה ה-42 27:13. התעלות של חנן קרן (26 נקודות) ומשה רייס (23 נקודות) הביאה למהפך ובדקה ה-32 הוליכה קרית-אונו ביתרון 70:77.

מדקה זו ועד לסיום, הארכה התנהל "משחק נדנדה" כשהיתרון עובר מקבוצה לקבוצה. בהארכה קלע ברזילי את כל הנקודות לנוה דוד רמלה, כהם גם סל של שלוש נקודות.

על הספסל הרמלאי ישב קיט כנט שגילה מעורבות ישירה במשחק וביסום זינק על ארל ויליאמס וחגג עימו את הנצחון החשוב. בהפסקת המשחק ניסה הכוס של הפועל רמת-גן, אברהם חמו, לדבר עם בנט כדי שישוב לשחק ברמת-גן ואולם בנט סירב לדבר עם חמו שעזב את האולם כבושת פנים.

500 צופים חזו במשחק בו שפטו זאב נוימן ושלמה רבינוביץ.

תוצאות נוספות במחוז הדרום: הפועל קרית-גת — מכבי ירושלים 79:104; מכבי חולון/פ"ת — הפועל גבעתיים 68:92; אליצור ת"א/פ"ת — אס"א ת"א/רמת-השרון 73:86; מכבי קרום ת"א — בית"ר ירושלים 64:94; מכבי ראשל"צ — הפועל נען 67:96.

במחוז הצפוני גברה הפועל נהריה, בחוץ, על הפועל בקעת בית-שאן 67:87 לאחר 26:40 במחצית. רוזבדני קלע 35 נקודות לזכות נהריה. גורן ונחום קלעו 20 נקודות כל אחד לזכות בקעת בית-שאן.

יתר התוצאות בצפון: מכבי נתניה — הפועל עמק הירדן 78:106; מכבי בת-גלים — מכבי חדרה 62:63; הפועל עין דור/ תבור — הפועל בית-אלפא 55:92; מכבי קרית-מוצקין — הפועל גן-שמואל 60:97.

● כדורעף

שתי אי-הופעות בפתיחת הליגה לנשים

מאת אבנר מילמן

שתי אי-הופעות פתחו במוצאי שבת את משחקי הליגה הלאומית לנשים בכדורעף.

האלופה, הפועל נעמן, מימשה את איומה לפרוש מהליגה ולא התייצבה למשחקה הביתי נגד הפועל קרית-חיים. המנהל אברהם הנדלר הודיע: "נעמן לא קיימת בליגה".

גם קבוצת הפועל בת-ים ב', שעלתה ללאומית, לא התייצבה למשחקה בבאר-שבע נגד אס"א. הטענה: הקבוצה נותרה ללא שחקניות לאחר, שהעביר רבות מהן להפועל בת-ים א'.

המשחקים שבכלל זאת נערכו:
● הפועל בת-ים א' — אליצור יבנה 0:3 (4:15, 6:15, 2:15). המשחק היה ביבנה. לשורות בת-ים חזרה לשחק הוותיקה אראלה ירון.
● הפועל כפר-סבא — הפועל רמת-אביב 0:3 (11:15, 10:15, 12:15). המשחק היה בכפר-סבא. המארחות חסרו את הכוכבת שלהן, אסתי דרורי, שנכנסה להסגר. שפטו: תרום.
● הפועל עין-החורש/עמק-חפר — הפועל עמק-יזרעאל 0:3 (15:3, 4:15, 2:15). המשחק היה בעין החורש. בשיפוטו של אברי כנדור.

הנבחרת ממריאה היום

● טניס

מאת יצחק אשל

נבחרת הטניס של ישראל יוצאת היום למערב גרמניה שם תקיים מחנה אימון של שבוע ימים על מגרשי טניס החימר. המגרשים עליהם תתמודד בשוויץ בתחילת החודש הבא במסגרת גמר האיזור האירופי.

לנבחרת 4 טניסאים: שלמה גליקשטיין, עמוס מנסדורף, שחר פרקיס וגלעד בלום. המאמן הוא שלמה צורף והקפטן יוסף שטכהולץ.

כאמור תשהה הנבחרת כשבוע ימים ולאחר מכן תצא לשוויץ שם תתאמן במשך יומיים על מגרשי התחרות.

התחרות בין שוויץ לישראל תתחיל ב-3 באוקטובר ותסתיים ב-5 בחודש, בשעות הצהרים.

● נבחרת הנערים של ישראל בטניס, עד גיל 16, העפילה לגמר אליפות העולם שתהיה בעוד שלושה חודשים ביפאן. לאחר שגברה אתמול על אינדונזיה 0:3. התחרות היתה בהונג קונג.

שיא עולמי בהטלת כידון

אלוף אירופה בהטלת כידון הממערב גרמני קלאוס טאפלמאייר, שיפר ב-86 ס"מ את שיאו העולמי של האמריקאי תום פטראנוף בכידון החדש, בשהטיל אותו בעיר האיטלקית קומו, למרחק 85.75 מטר.

השיא העולמי בכידון הישן, שייך למזרח גרמני אובה הון 104.81 מטר.

סטראנוף קבע את השיא היסודי של הכידון החדש (85.38) ב-7 ביולי השנה בהלסינקי.

מסיבת הפתעה לעמי שלף

מאת יוסף גלזר

כדורסלני עבר, מאמנים, עסקנים וידידים השתתפו בליל שבת במסיבת הפתעה בקיבוץ הזורע לציון יום הולדתו ה-60 של יו"ר הנהלת ההתאחדות לספורט והכדורסלן העבר הבינלאומי, עמי שלף.

את המסיבה אירח חבר הנהלת הכדורסל, איש קיבוץ הזורע, יהודה שיקמה, ובין החוגגים הרבים היו כדורסלני העבר והמאמנים איתמר מרזל, חיים חזן, שמחה ריגר ויריב וורשיצקי, עסקני הכדורסל מיכה שטראוס, יואב גלסמן, עורך דין יוסי ליבנה ורבים אחרים.

ממש באותה שעה חגגו בחו"ל אנשי כדורסל אחרים במסיבה לציון בחירתו של יורם אוברקוביץ כיו"ר איגוד הכדורסל.

אלופת אירופה מוליכה בבוקרשט

אלופת אירופה סטיאווה בוקרשט, ניצחה בדרבי את ספורטול סטודנטסק 1:2 ומוליכה עם שמונה נקודות, לפני דינאמו בוקרשט — 7.

הפועל הקימה ועדה בנושא שיתוף הזרים

מזכירות מרכז הפועל, בישיבתה אתמול, שמעה דיווח מפי מזכ"ל הפועל יצחק אופק, בנושאים הקשורים לשיתוף שחקנים זרים בכדורגל והתקבלה הצעתו להקמת ועדה מיוחדת בהרכב: יו"ר — מיכאל אלמוג, והחברים: אהרון להב, אברי גביש, חיים הברפלד ושאול מוירי.

תפקידי הועדה הם לברוק את הנושא משלושה אספקטים, הכלכליים, המקצועיים והציבוריים. הועדה תגיש המלצותיה למזכירות בהקדם ולא יאוחר מסוף חודש נובמבר.

המזכירות, בישיבתה, אישרה גם מספר מינויים: חיים הברפלד יהיה חבר במועצת ההימורים במקומו של חיים גלובינסקי ז"ל.

גיורא גלזר מונה למנהל מטה משחקי הפועל במקומו של דוד כץ רב שקיבל תפקיד בכיר בסוכנות.

מני וייצמן הומלץ ליו"ר איגוד הכדורעף במקומו של יורם אוברקוביץ שנבחר ליו"ר איגוד הכדורסל.

ואלה שמות השופטים

מאת יצחק ויסהוף

איגוד שופטי הכדורסל קבע בסוף השבוע את סגל שופטי הליגה הלאומית המונה 20 שופטים. מהם 13 בין לאומיים.

הבין לאומיים ולפי סדר הא"ב הם: שמעון גוטליב, דוד דגן, מנשה הרמן, שלום וולצר, ראובן וירובניק, טוד וורניק, אברהם זגול, ברוך זליגר, ערן עמית, רמי פישר, אסא קמינר, יצחק רמות וצבי שנכ.

יתר השופטים יהיו זאב בורנשטיין, אהרון בר, גמרוד ברין, אריק וילרברג, זאב נוימן, נפתלי עוכדיה ושי שטריקס.

בית הדין העליון דחה הערעור בנושא צמצום הליגות

וקבוצות ליגה א' וארצית שוב מאיימות לשבות

● כדורגל

מאת אשר גולדשלגר

קבוצות הליגה הארצית וליגות א' בכדורגל מחדשות את איומן שלא להופיע בשבת הקרובה למשחקי הליגה. זאת בעקבות החלטת בית-הדין העליון של ההתאחדות לכדורגל לדחות את ערעורן על שיטת העליות והירידות.

בית הדין העליון קבע כי החלטת ההתאחדות לכדורגל בעינה עומדת וציין "לא מצאנו בשיטה סגיעה מעבר לסבירות הצפויה. כל צמצום ליגות, תהיה אשר תהיה, תגרום אחריה פגיעה בקבוצות כלשהן".

כאמור עלולות הקבוצות להתכנס היום או מחר להחליט על צעדים לקראת השבת הקרובה.

דייגו ארמאנדו ג'וניור

קריסטיאנה סינאיירה, בלונדית איטלקית בת 22, תציגה בטלוויזיה האיטלקית את תינוקה וטענה כי הוא בנו של דייגו ארמאנדו מאראדונה.

היא שכרה עו"ד ותובעת מזונות בעד בנה לו היא קוראת "דייגו ארמאנדו ג'וניור".

כתבי הספורט באיטליה עשו כבר מטעמים מן הידיעה המפתיעה וככל הנראה שהדבר השפיע על הכוכב הארגנטינאי שלא היה בכושרו הרגיל. הוא לא הבקיע וגם לא בישל שער במשחק התיקו 1:1 נגד "אודינזה".

● ליגות באירופה

רוונטל ניצח בדרבי בבריז'

קבוצתו של רוני רוונטל, פ.צ. בריז', ניצחה בדרבי העירוני את סרקל 2:1 במגרשה של סרקל.

פ.צ. בריז' מוסיפה להוליך בטבלה הבלגית עם שבע נקודות מארבעה מחזורים כשהיא מקדימה בהפרש שערים, את האלופה אנדרלכט, שהביסה את שארלרואה 0:5, ואת סטנדרד ליאז', שהשיגה נצחון חוץ 0:1 על מאלין.

ונצחון גם למוטי איוניר

נצחון ליגה גם לקבוצתו של מוטי איוניר. רודה קרקאראדה ניצחה במחזור השמיני בהולנד את טוונטה באנסחדה 2:3.

דן בוס מוסיפה להוליך עם 13 נקודות, לאחר שגברה על דן האג 1:3 ומקדימה בשתי נקודות את אייאקס אמסטרדם עם משחק חסר.

אייאקס גברה על גו אהד דוונטר 2:3.

גם לפיליפס איינדהובן ופיינורד רוטרדאם מספר נקודות זהה כמו לאייאקס — 11.

איינדהובן הכניעה באוטרכט את הקבוצה המארחת 4:1 ופיינורד מיגרה בדרבי את אקסל סוור 1:5.

אברטון - מנצ'סטר יונייטד 1:3

● הליגה האנגלית

אברטון טיפסה למקום השני בליגה האנגלית לאחר שניצחה במשחק השלמה במחזור השביעי את מנצ'סטר יונייטד 1:3.

לאברטון 15 נקודות והיא מפגרת בנקודה אחרי המוליכה נוטינגהאם ומקדימה בנקודה אחת את נוריץ'.

אברטון, אלופת 1985, שמשורותיה נעדרו שבעה שחקנים מן ההרכב הראשון, הצליחה לנצח באיצטדיונה גודיסון פארק, ליברפול, משעריהם של הסקוטי הבין לאומי גרהאם שארפ, האירי הבין לאומי קווין שידי ואדריאן היט, שתפס את מקומו של גרי ליניקר, שנמכר לברצלונה, היה כבש את השער השלישי בדקת הסיום. בנגיחת זינוק ראש נפלאה, זה היה שערו הראשון העונה.

קפטן היונייטד בראיין רובסון כבש בדקה ה-12 את שער הכבוד, שהיה שער משונה מ-15 מטרים.

ריאל מאדריד: שישיה בחוץ

האלופה הספרדית, ריאל מאדריד, התקנאה בנוטינגהם-פורסט, והבסיה אף היא בתוצאה הזהה 2:6 וגם כן בחוץ, את ריאל בטיס סביליה במסגרת המחזור החמישי בליגה הספרדית.

ברצלונה, שניצחה את סביליה 0:1 מוליכה עם שמונה נקודות ומקדימה ביחס שערים את ריאל מאדריד.

אתלטיקו מאדריד — לאס פאלמאס 1:1, גיחון — מורסיה 1:4, קאדיז — מאיורקה 0:1, ראסינג — סאבאדל 0:3, בילבאו — אוסאסונה 0:1, סאראגוסה — אספניול 0:0.

שלושער של רומיניגה

במסגרת משחקי המחזור השני בליגה האיטלקית

קפטן נבחרת מערב-גרמניה בכדורגל, קרל-היינץ רומיניגה, הבקיע שלושער לזכות קבוצתו אינטר מילאנו, שהביסה את העולה החדשה ברשייה 0:4. את השער הרביעי כבש הבין לאומי אלסנדרו אלטובלי מן הנקודה הלבנה.

האלופה יובנטוס הכניעה את אבלינו 0:3, כשקפטן נבחרת צרפת, מישל פלאטיני חזר לכושרו, בהבקיעו את השער הראשון בדקה ה-67, קודם לכן במחצית הראשונה, הבקיעו מנפרדוניה ואנטוניו קבריני את שני השערים ממסירותיו של הדני מיכאל לאודרופ, אשר הפעם "בישל" ולא הבקיע, כפי שעשה זאת באמצע השבוע, או הוא הבקיע שלושער לרשת ואלור האיסלנדית בגביע אירופה.

דייגו מאראדונה לא כבש הפעם במשחק התיקו 1:1 בנאפולי מול אודינזה. עשה זאת פרננדו דה נאפולי שנגח מקרן, הותיק גרציאני הישווה לאודינזה.

ארגנטינאי אחר, ראמון דיאז, כבש צמד והעניק נצחון לפיורנטינה על סמפדוריה 0:2. המגן קשר הגרמני הנס פטר ברינגל נטש את השדה לאחר שנפצע ברגלו במחצית הראשונה.

שער נפלא על ידי אנקלוטי ממרחק, הקנה נצחון לרומא על אטאלנטה 0:1.

העולה החדשה אמפולי, השיגה נצחון חוץ 0:1 על אסקולי ומרוורגת שניה אחרי יובנטוס, לשתיהן אותו מספר נקודות — ארבע, לפני טורינו 1:1 עם קומו, נאפולי ורומא — שלוש כ"א.

מילאן ספגה את המפלה השני והפעם על ידי ורונה של הדני אלקייר 0:1.

אורינזה "קיזזה" נקודה מתשע נקודות העונשין שהוטלו עליה בעקבות פרשת השוחד, לאחר התיקו (1:1) בנאפולי.

כל מתקן ספורט — אנדרטה לגלובינסקי

רבים השתתפו אתמול בשעה אזכרה שנערכה לחיים גלובינסקי במלאות שלושים למותו. באזכרה, אשר נערכה בבית הועד הפועל של ההסתדרות, ציינו פעילים הנחה וביניהם הדגישו שכל מתקן ספורט באריץ — מהווה אנדרטה לחיים.

בין המספידים היה גם מקהר שליפלר, חבר הועד האמריקני למען הספורט הישראלי, שהגיע במיוחד מארה"ב.

מכתבי השתתפות בצער שיגרו ישראל קיסר, מזכ"ל ההסתדרות, ח"כ פנחס גולדשטיין, יו"ר ועדת הספורט של הכנסת.

בין הנוכחים היו מוותיקי הספורט בארץ וכן יצחק בן אהרון ששירת עם גלובינסקי בצבא הבריטי והיה עימו בשבי.

הכדורסלן אליעזר כנן מקיבוץ המעפיל גיגן קטע בצ'לו בשעת אזכרה עלו מקירי ומוקירי לקבוץ בבית העלמין בנחלת יצחק.

מובארק: ועידה בינ"ל היא רק כסות — אין מנוס ממו"מ

יבקר בראשית השנה הבאה בוושינגטון כדי לדון בהכנת ועידה בינ"ל ■ „אין מכשול המונע הקמת משלחת ירדנית־פלשתינית"

קאהיר. — הנשיא מובארק הודיע אתמול כי הוא מתכוון לבקר בראשית השנה הבאה בוושינגטון, כדי לדון בהכנות לוועידת שלום בין־לאומית למזה"ת.

הוא אמר, כי ביקורו ייערך בסוף ינואר או בראשית פברואר, בעוד שממשלת ארה"ב מעוניינת שביקורו יהיה עוד החודש.

מובארק אישר כי קיבל הזמנה מן הנשיא רייגן, והוסיף, כי ביקורו ייערך אחרי בחירות לקונגרס האמריקני.

מובארק אמר לעתונאים, כי ישוחח עם רייגן על ועידת שלום בין־לאומית ועל הבעיות הכלכליות הנוגעות לשתי המדינות.

בתשובה על שאלה, אמר נשיא מצרים, כי הוועידה הבין־לאומית היא „כסות", והוסיף: „אין מנוס ממו"מ כדי להגיע להסדר... אנו משתדלים להגיע לפתרון המתאים ביותר, תוך תיאום עם חוסיין מלך ירדן. במה שנוגע בבעיה הפלשתינית... אין כל מכשול המונע הקמת משלחת ירדנית־פלשתינית במסגרת ועידה בין־לאומית".

מובארק מסר, כי שלח איגרת לכל המנהיגים הערביים כדי להודיע להם על תוצאות שיחותיו עם פרס, וציין, כי אלה שהתנגדו לפגישה „תמיד רוצים את הבלתי אפשרי". (ע.צ. ע"ח)

שגריר חדש: שגרירה החדש של ברית־המועצות בקאהיר, גנאדי זוראוולב (מימין), בהגישו אתמול את כתב־האמנתו לנשיא מצרים. מובארק קיבל גם את כתב האמנתו של שגריר ארה"ב ו־8 שגרירים נוספים. במעמד זה דיבר מובארק על הוועידה הבינ"ל (תצלום: אי. פי.)

„סולידריות" מתעורר: 50 אלף הפגינו ובראשם ולנסה ופעילים ששוחררו בחנינה ההמונית

צ'נסטוחובה, פולין. — תוך התעלמות מאזהרות של השלטונות לא לערב דת ופוליטיקה, הפגינו אתמול כ־60.000 פועלים פולניים, שביניהם לך ואלנסה ומנהיגים אחרים של „סולידריות" את תמיכתם באיגוד המקצועי שנאסר על־ידי השלטונות.

ואלנסה נתקבל בקריאות קצובות „סולידריות, סולידריות" על־ידי המונים שהתכנסו במינזר יאסנה גורה, בדרום פולין.

עשרות כרזות ועליהן סיסמות פוליטיות ודתיות, התנופפו ברוח, כאשר הרבבות נטלו חלק בתפילת מיסה, בתום עלייתם של הפועלים לרגל לאתר המקודש ביותר בפולין הקתולית.

„מאריה, מלכת פולין, הגני עלינו מפני הקומוניזם", נאמר באחת הכרזות מן העיר לודג'.

ואלנסה בא בלוויית פעילים בכירים של „סולידריות", ששוחררו זה עתה על־ידי השלטונות הקומוניסטיים, במסגרת חנינה ל־225 אסירים פוליטיים. כאשר שר הפנים, צ'סלאב קישצ'אק, הודיע על החנינה, ב־11 בספטמבר, הוא הזהיר את הכנסיה הקתולית להמנע מפוליטיקה, אחרת ייערכו מעצרים נוספים בקרב פעילי האופוזיציה.

הכומר אברמק רופין, שנשא את דברו באוזני המתפללים, בירך על החנינה ואמר, לקול תשואות ההמונים, כי השלטונות היו חייבים להיות מודאגים מהלחצים של המוני האזרחים, שגרמו לחנינה. „הם עזבו את בית־הכלא, משום שבתי־הכלא אינם המקום לאנשים בעלי מצפון, אלא לאנשים חסרי מצפון", אמר הכומר.

ואלנסה עשה את סימן הנצחון „V" לעיני הקהל שהתאסף בשורות ליד המינזר העתיק, אך סירב לשוחח עם עתונאים לגבי המהלך הבא של „סולידריות". „אינני רוצה לדבר על עניינים כאלה על אדמתה של כנסיה," אמר ואלנסה. בשבת אמר לעתונאים בוורשה, כי ההנהגה של האיגוד המקצועי תתכנס ב־?? בספטמבר בעיר גדאנסק, מקום הולדתה של „סולידריות". (עד ע"ח)

לך ולנסה שוב מניף את ידו בהפגנת התמיכה ההמונית ב„סולידריות". משמאל אחד ממנהיגי „סולידריות", בוגדאן ליס, ששוחרר ממעצרו והצטרף להפגנה. (תצלום א.פ.)

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 19.9.86

		בנקנוטים		העברות והמחאות		שערים יציגים
	יחידה	קניה	מכירה	קניה	מכירה	
סל מטבעות	1	—	—	1.4925	1.5111	1.50
דולר אמריקני	1	1.45	1.52	1.4763	1.4947	1.4841
מרק גרמני	1	0.73	0.76	0.7409	0.7502	0.7440
לירה סטרלינג	1	2.14	2.25	2.1820	2.2092	2.1928
פרנק צרפתי	1	0.22	0.23	0.2259	0.2287	0.2271
ין יפני	100	0.95	0.99	0.9664	0.9785	0.9700
גילדן הולנדי	1	0.64	0.67	0.6553	0.6635	0.6587
פרנק שווייצרי	1	0.90	0.94	0.9150	0.9264	0.9188
כתר שבדי	1	0.21	0.22	0.2162	0.2188	0.2176
כתר נורווגי	1	0.20	0.21	0.2042	0.2067	0.2052
כתר דני	1	0.19	0.20	0.1955	0.1979	0.1964
מרק פיני	1	0.29	0.31	0.3052	0.3090	0.30
דולר קנדי	1	1.04	1.09	1.0627	1.0759	1.0699
דולר אוסטרלי	1	0.89	0.96	0.9258	0.9373	0.9316
ראנד דר' אפריקני	1	0.40	0.68	0.6673	0.6756	0.6708
פרנק בלגי	10	0.34	0.36	0.3569	0.3614	0.3588
שילינג אוסטרי	10	1.03	1.08	1.0528	1.0659	1.0589
לירה איטלקית	1,000	1.05	1.11	1.0700	1.0834	1.0760

300 מיליארד דולר „הפסדי" איראן במלחמה

לונדון. — ההפסדים הכלכליים שנגרמו לאיראן במהלך חמש השנים הראשונות של המלחמה עם עיראק הוערכו על ידי הממשלה ביותר מ־300 מיליארד דולר — מסר אתמול העתון האיראני „קאייהאן".

העתון מצטט מסיכומי סקר של משרד התקציב והתכנון, שבו נאמר, כי איראן הפסידה 309 מיליארד דולר עד ל־22 בספטמבר 1985, הוא היום שבו מלאו חמש שנים למלחמה זו. העתון שהדיווח בו שודר ברדיו טהראן ונקלט בלונדון, אומר עוד, כי הפסדי הנפט מגיעים ליותר מ־160 מיליארד דולר.

הסקר מביא בחשבון הפסדים במיגזורים שונים. (ע"ד)

התזמורת הפילהרמונית הישראלית 50
מנהל מוסיקלי: זובין מהטה

פתיחת עונת היובל

קונצרט למנויים מס' 1

ליאונרד ברנשטיין – מנצח
שרי גרינוואלד – סופרן

התכנית:
● ברנשטיין: „משחקי־יובל"
● פוס: „שיר השירים"
● דבוז'אק: סימפוניה מס' 9

תל־אביב, היכל התרבות. 8.30 בערב
סידרה 1: מוצ"ש. 27.9.86
ירושלים, בנייני האומה. 8.30 בערב
יום ראשון. 28.9.86

הודעה לראשוני המנויים בירושלים

המנויים משנת 1936 ועד היום, ללא הפסק – יואילו להודיע שמותיהם וכתובותיהם (תוך ציון נוני הסדרות. אם היו) לגב' עדינה חרן, הרצוג 77 ירושלים. זאת להבטחת הזמנתם לארוע לכבוד.

עיריית חיפה
משרד מהנדס העיר
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רח' ביאליק 3, חיפה, טל' 04-840778
הודעה על־פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי מר אורליך אברהם — לאשר תוכנית לבניית בית־מגורים — ברחוב הגליל מס' 23, חלקה 41, בגוש 11211, נווה־שאנן.

הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:
1. בליטה מקו בניין אחורי וצדדי.
2. עודף שטח בניה של כ־40 מ"ר מעל למותר.

אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבניין העיריה, רח' ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00–11.30.

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

ק. ב/איתמר יובין
מהנדס העיר

ועדת משנה לתכנון ולבניה
חולון
ת.ב. 8348
הודעה על־פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 138, בגוש 7172, רח' אדלווריס מס' 34, חולון, הכוללת מתן הקלה ב: א) אחוזי בניה — 6% משטח המגרש 454 מ"ר בשתי הקומות בשווה; ב) קווי בניין — 10% צדדים ומערבי ומזרחי.

החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ג'.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה בעיריית חולון, רח' וייצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדויות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עו"ד ח. שרון — מ"מ ראש העיר
יו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה, חולון

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי
כפר סבא
הודעה בדבר אישור
שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מפורטת הנקראת: „שינוי תכנית מפורטת מס' כס/244/1ב' ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: ג' 6428 חלקות 230, 233 (חלק) רח' המעפילים. עיקרי הוראות שינוי התכנית: איחוד וחלוקה לפי ס' ו' לחוק. בהסכמת בעלים קביעת זכויות בניה, קביעת שטחים לרווחה ציבורית.

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3293 התשמ"ו עמ' 1224 ובעתון בוקר הצופה בתאריך 29.12.85 ובעתון ערב מעריב מתאריך 29.12.85 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף על המשמר בתאריך 29.12.85 בשפה העברית. שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הוועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שיש, יו"ר הוועדה המחוזית
לתכנון ולבניה מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לשמוש חורג ממגורים למשרד למקצוע חופשי בקומת קרקע לתקופה של 10 שנים ברחוב בר־כוכבא מס' 28 גוש 2092 חלקה 124. תיק בנין 028־3/0085.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. בסטי
סגן ראש העיריה
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

עיריית חיפה —
משרד מהנדס העיר
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר — 04-840775
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: לב אסף ואסתר — לאשר תוכנית שינויים ברח' 2537 מס' 15 מגרש 257 בגוש 10800, רמת־גולדה.

הבקשה כרוכה בעודף שטח בניה של כ־31 מ"ר מעל למותר.

אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00–11.30.

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר יובין
ב/מהנדס העיר

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה — מרחב רמת־השרון

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965 שהוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון בגוש 6418, חלקה 213, ברחוב הקוצר 6, המסווגת כאזור מגורים ג' בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בניה בבית מגורים בן 3 קומות — תוספת בקומת גג.

ההקלה המבוקשת בשטח הבניה בקומת גג של 23 מ"ר במקום 15 מ"ר.

לכל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר / אישור ההקלה, במקום זה, רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון רמת־השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

ת.ב. 3226

מ. ורבין — יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ובניה — מרחב רמת־השרון

הוועדה המקומית לתכנון ובניה מרחב רמת־השרון

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 שהוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון בגוש: 6605 חלק מחלקות: 4, 10, 11, 9 בדרך כביש החוף המסווגת כאזור מלונאות ונופש ע"פ ת.ב.ע. 210 א' וגוש 6619 חלק מחלקה 7 בדרך כביש החוף המסווגת כאיזור בנין ציבורי שלב כ' ע"פ ת.ב.ע. 616, בקשה למתן אישור לשימוש חורג לתקופה של 5 שנים. מהות הבקשה: קביעת מקום זמני לשפיכת וסילוק פסולת בניין וגרוטאות רכב באיזור מלונאות ונופש ובאיזור לבנין ציבורי שלב ב'. כל מי שיש לו התנגדות למתן אישור כנ"ל, במקום זה, רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון רמת־השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

משה ורבין, יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
הודעה על־פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי שחר מאיר וגילה, לאשר בדיעבד תכנית מצב סוסי ברחוב חפציבה 19 חלקה 96 בגוש 11567 קרית־חיים מערבית.

הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:
1. בליטה של 71 ס"מ למרווח הקדמי.
2. עודף שטח בניה של 2.5 מ"ר מעל המותר.

אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה בבניין העיריה רח' ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה', בין השעות 08.00 — 11.30.

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה ימציאה לפי הכתובת דלעיל תוך שבועיים מיום פרסום זה.

איתמר יובין, מהנדס העיר

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
„מורדות הכרמל"
רח' שער פלמר 1, חיפה.
טלפון: 668188, 664690
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מורדות הכרמל הוגשה על־ידי יחזקאל סטלקל בקשה להקלה בגוש 10678, חלקה 61, ברחוב שיכון כהן 85 ב' בטירת הכרמל. שם ומספר התכנית החלה על המקרקעין. נשא הבקשה: ג/916.

מהות הבקשה: בניה בהתאם לקו בנין שלפיו בנויים רוב הבניינים באותו רחוב.

ניתן לעיין בבקשה ללא כל תשלום במשרדי הוועדה בשעות העבודה הרגילות. המעוניין להגיש התנגדות יגישנה לוועדה במכתב מנומק תוך 14 ימים מיום פרסום הודעה זו.

שלמה עזבויה — יו"ר הוועדה
המקומית לתכנון ולבניה
„מורדות הכרמל"

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 מרחב תכנון מקומי
אילות
הודעה בדבר הפקדת תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965 כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון אילות הופקדה תכנית הנקראת מס' — 147/03/12 — „ישוב קהילתי „שחרות". ביחד עם התשריט המצורף אליו. עיקרי הוראות התכנית: 1. תיחום שטח פיקוח למעלה שחרות, ישוב קהילתי. 2. קביעת אזורים לישוב זמני ועתודות קרקע, ייעודן בעתיד. 3. התווית רשת דרכים ראשונית. 4. קביעת הוראות בניה שונות, המסדירות מגורי האדם, מבני ציבור, מבני משק, מבני מלאכה, תעשיה ואחסנה באזורים כמו מותרת הבניה. 5. קביעת לרוואות לטיפול בשטחים פתוחים והסדרת השימוש בשטחים ציבוריים אחרים. 6. קביעת תנאים, הנחיות ושלבי פיתוח. ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: כ־640 דונם. „מעלה שחרות".

כל המעוניין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל זכאי על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה. התנגדות תוגש בכתב בפירוט והנמקות בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום דנינו, יו"ר הוועדה המחוזית
לתכנון ולבניה מחוז הדרום

טלקס

● יהודי דרום־אמריקה משקיעים בישראל

שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי דיווח אתמול לממשלה על הקמת חברת השקעות של יהודי דרום־אמריקה, שכבר גייסה סכום של 35 מיליון דולר להשקעה בישראל. זאת במסגרת פעולות „כוח המשימה" הכלכלי, שקיים דיונים בארץ בשבוע שעבר.

יעקבי דיווח, כי חברת ההשקעות של יהודי דרום־אמריקה תשלים את השקעתה לכדי 100 מיליון דולר, כנגד 20 מיליון דולר שתקצה חברת „כלל".

דליה שחורי

● מורי אום אל־פחם פותחים בעיצומים

הסתדרות המורים פנתה במכתב ל־4800 מורים לא מוסמכים ויעצה להם למהר ולעמוד עד סוף השנה בבחינות הסמכה. מי שלא יעשה כן, ספק אם הסתדרות המורים תוכל לחגן עליו מפני פיטורים.

החל מהיום יתחילו מורי בית־הספר המקיף באום אל־פחם לנקוט עיצומים. במשך שלושה ימים יתחילו הלימודים ב־10 בבוקר. אירגון המורים העל יסודיים מסר כי המורים נקטו צעדי מחאה בשל אי־קבלת משכורות אוגוסט והלנת שכר עוד מנובמבר אשתקד. אם לא יוסדרו התשלומים עד יום ג' הקרוב, יפתחו המורים בשביתה.

יצחק שור

● שתי בארות מים זוהמו בחולון

שתי בארות מים הומלחו וזוהמו בחולון כתוצאה מירידת מיפלס מי התהום. הבארות נסגרו וכתוצאה מורגש מחסור במים בשעות שיא הצריכה, בעיקר בקומות הגבוהות.

עיריית חולון החליטה בעקבות זאת להתחבר למוביל הארצי. עד כה קיבלה חולון את מימיה מבארות שבתוך העיר, השייכות ל„מקורות". אחת התוצאות להתחברות למוביל הארצי – ירידת־מה באיכות המים.

אשר שילוני

● נופש לילדים חולי סרטן

לראשונה בארץ עורכת האגודה למלחמה בסרטן ועמותת „חיים" נופש לילדים חולי סרטן ובני משפחותיהם.

הנופש יתקיים בבית יערי במושבת בית־אהרון שליד נתניה, בין 25 ל־28 בספטמבר.

עמותת „חיים", המסייעת למרכז האונקולוגי לילדים בבית־החולים „בילינסון" והאגודה למלחמה בסרטן, ביקשו לקיים לראשונה נופש לילדים ובני משפחותיהם במטרה לאפשר לבני המשפחה לזכות בתנופה מהלחץ והעומס הנפשי והפיזי שעימם הם נתמודדים בתקופת הטיפול בילדם החולה. (עתי"ם)

● שכונת פועלי ציון שמאל חגגה יובל להקמתה

שכונת פועלי־ציון־שמאל בגבעתיים חגגה שלשום את יובל החמישים להקמתה.

כאלף איש מכל רחבי הארץ, מהערים ומהקיבוצים הקשורים לשכונה, התכנסו ובאו לרחבה שבין שלושת הבתים ופגשו בינות לעצים שנשתלו שם לפני כ־60 שנה את הרופא הראשון של השכונה, ד"ר אורן, את הגננת הראשונה, בפניה הציגו „הילדים" דאז את ילדיהם כיום, וכן את שכניהם והעלו זכרונות עבר.

72 המשפחות הראשונות שהקימו בשכונה עירונית קואופרטיב הצליחו לחיות חיי שיתוף מלא ולחנך את ילדיהם ברוח האידיאולוגיה שלהם. **זהבת מוזס**

תיקון טעות
במודעת השתתפות באבל על
מות ברוך פארי ז"ל
משפ' גבעוני
ולא כפי שפורסם

עובדי „אורדן" השתלטו על משרדי מועצת הפועלים

מאת כתבנו לענייני עבודה

עשרות פועלים מעובדי מפעל המתכת „אורדן" בנתניה השתלטו אתמול בבוקר על משרדי מועצת הפועלים בעיר.

יו"ר ועד העובדים מסר, כי העובדים, השובתים זה 12 יום, מוחים נגד אי תמיכתה של מועצת הפועלים במאבקם.

340 עובדי מפעלי יציקות המתכת והעיבוד השבבי „אורדן" של קונצרן „כלל" בנתניה, המתבצרים זה היום ה־12 בחצר המפעל, יבואו הבוקר להפגנה גדולה ברשיון המשטרה מול בית „כלל" בתל־אביב.

העובדים השביתו את המפעל במחאה על שההנהלה מסרבת לדון עימם בתביעותיהם לתשלום תוספות שכר בשיעור של 20 אחוז. כמו כן דורשים העובדים קיום הסכמים חתומים. לטענתם, שמבטיחים להם, לדברי יו"ר ועד העובדים ב„אורדן", יוסי אוחיון, קידום בדרגות, מענקים עבור הצטיינות, פרס לבטיחות ולגהות והכנסת אמבולנס לחצר המפעל.

מנכ"ל „אורדן", מיכאל תמרי, ומנהל החברה המשותפת לתעשיות פלדה והמפעל לעיבוד שבבי, איב קרוולה, הבהיר לעובדים, כי נוכח מצבו הכלכלי הקשה של המפעל אין כל אפשרות לשלם לעובדים שכר ולהעניק להם הטבות כלשהן. המנהלים טוענים, כי בעקבות המצב הקשה אליו נקלע המפעל קוצץ שכרם בכ־10 אחוזים.

אתמול השתלטו כאמור העובדים על משרדי מועצת הפועלים בנתניה, שאינה מאשרת את השביתה. מזכיר מועצת הפועלים, מאיר בוסקילה, אמר בתגובה, כי מצבו של המפעל אכן בכי רע ודרישות העובדים בו גבוהות מדי. למרות זאת, הדגיש, מנסה מועצת הפועלים להביא לסיום הסכסוך.

30 תלמידים הורעלו מחומצה מלחית בבריכת המתנ"ס ביהוד

30 תלמידים הורעלו אתמול מחומצה מלחית בבריכה של המתנ"ס ביהוד.

ארבעה אמבולנסים ושתי ניידות לטיפול נמרץ של מד"א פינו 11 תלמידים לביה"ח שיבא בתל־השומר ו־6 לביה"ח השרון בפ"ת. שאר התלמידים קיבלו טיפול במקום.

התלמידים, מבית הספר המקיף ביהוד, היו בבריכה במסגרת שיעורי שחייה. לפתע חשו רבים מהם בחולשה ולמקום הוזעקו אמבולנסים של מד"א שטיפלו בהם על ידי איוורור דרכי הנשימה ומתן חמצן.

בדיקה העלתה, כי הגורם להרעלה היתה חומצה מלחית שחודרה, כנראה מחמת תקלה, למי הבריכה. נערכת חקירה כדי לברר את נסיבות ההרעלה.

מהנדס מחוז המרכז של משרד־הבריאות הורה אתמול לסגור את הבריכה ביהוד עד לתיקון התקלה.

דובר משרד־הבריאות, שמואל אגרבלי, מסר לכתב עתי"ם, כי צוות מהנדסים של משרד־הבריאות בראשות אינג'ינר מרדכי פליישר — מהנדס בריאות הסביבה במחוז המרכז, יצא לבריכת השחייה ביהוד מיד לאחר התקלה שקרתה שם. הצוות בדק את כל מערכת החיטוי האוטומטית של הבריכה ואיתר את התקלה שגרמה לפגיעה.

מן הבדיקה עולה, שמנהלי הבריכה אכן התקינו בימים אלה מערכת חדשה לחיטוי באמצעות כלור נוזלי, כפי שדרש משרד־הבריאות בחודשים האחרונים מכל בעלי הבריכות בארץ.

מיד לאחר סיום בירור התקלה הורה מהנדס מחוז המרכז, אינג'ינר פליישר על סגירת בריכה זו ביהוד עד לסיום תיקון התקלה. בעלי הבריכה הבטיחו לנציגי משרד־הבריאות, שהתיקון יבוצע כבר הבוקר. (עתי"ם)

נציגי מדינות שאינן מקיימות יחסים עם ישראל ב„אגריטך 86"

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

תערוכת „אגריטך 86" היא הגדולה בתיקפה, הגבוהה ברמתה הטכנולוגית ובעלת הישגים מפליגים, שהבולטים שבהם הם הישגי ענף החקלאות, שיצאו לו מוניטין כמוביל בעולם. זאת אמר רפי רמון, מנהל האגף למיכון וטכנולוגיה במשרד החקלאות ויו"ר „אגריטך 86", במסיבת עתונאים לקראת פתיחתה הרשמית היום, בהשתתפות שר־החקלאות ושרים אחרים.

כבר אתמול אחה"צ זרמו לתערוכה בגני התערוכה בתל־אביב מאות מבקרים, שהגיעו מחו"ל ומישראל.

בין החידושים המוצגים בתערוכה מנה רפי רמון את החידושים המיוחדים בתחומי הציוד, המיכון, חסכון באנרגיה וחסכון בתשומות ובכוח־אדם — המהווים את „הסל הטכנולוגי" שמציעה ישראל לבאי התערוכה. סל זה כולל מערכות השקייה, מערכות מיון ואריזה, במיוחד פרחים, אסיף, הובלה ושינוע ובעיקר ידע טכנולוגי־חקלאי, המבוקש כיום ברוב ארצות העולם.

יצוא ידע ותשומות חקלאיות יסתכם השנה בכ־?35 מיליון דולר, ולקראת שנת 1987 צפוי גידול בייצוא זה, במיליארד דולר, אמר רפי גליק מהמכון ליצוא.

לפי הרישומים צפויים כ־3000 אורחים מ־90 מדינות, מארצות המערב המפותחות, ממזרח־אירופה, מצרים, מהארצות המתפתחות בעולם השלישי, מהמזרח־הרחוק, אוסטרליה וארה"ב וכן מארצות שאינן מקיימות יחסים דיפלומטיים עם ישראל.

בין המציגים 4 מדינות המקיימות אולמות תצוגה ותחת דגלן – אנגליה, ספרד, הונגריה והולנד.

לראשונה מוצגת ב„אגריטך 86" פינה מיוחדת של תוצרת חקלאית המסמלת את השילוב שבין החקלאות לטכנולוגיה.

בתשובה לשאלה אמר רמון, כי תקציב התערוכה הוא 800 אלף דולר, מזה השתתפות משרד־החקלאות 175 אלף דולר, המכון ליצוא – 50 אלף דולר ושאר הסכום בא מן המציגים בתערוכה. הוא הוסיף, כי המחירים השנה זולים ב־30 אחוז לעומת „אגריטך 83", וזאת כדי להקל על המציגים בתערוכה. כמו־כן ציין, כי להצלחתה של „אגריטך 86", חברו יחד ארבעה גורמים: משרד־החקלאות, המכון ליצוא, המרכז החקלאי ואיגוד התעשייה הקיבוצית.

יותר ירידות שערים במניות

מאת אלחנן הורוביץ

אתמול היו פי־שניים יותר ירידות שערים בשוק המניות. ערך השוק של מניות ההסדר ירד ביום המסחר הראשון של השבוע בשליש אחוז. המניות החופשיות ירדו בממוצע ב־0.09%. הירידה הגדולה ביותר — 1.42% — נרשמה במדד השערים של מניות הנפט. בניגוד למגמה ששררה בשוק המניות עלו אתמול מניות נדל"ן ב־0.19% ומניות חברות תעשיה ב־0.04% בממוצע. ערך השוק של כל המניות — של החפשיות ומניות ההסדר גם יחד — ירד ברבע אחוז. במניות ההסדר היה היצע של 1.9 מיליון ש"ח. בשוק איגרות החוב היה עודף היצע של 1.7 מיליון ש"ח בצמודות למדד. לצמודות למט"ח היה עודף ביקוש של 0.4 מיליון ש"ח.

מקרנות הנאמנות הוציא הציבור 3.5 מיליון ש"ח.

בנק ישראל יציע לציבור היום במכרז שתי סדרות חדשות של איגרות חוב צמודות למדד בערך נקוב כולל של 45 מיליון ש"ח. מזה 30 מיליון ש"ח ל־5 שנים במחיר מינימום של 90% מע"נ ו־15 מיליון ש"ח מסוג „גליל" ל־8 שנים במחיר מינימום של 85%.

גלגלי הבורסה

הדולר השחור הוסיף לנוע בין 1.51 ל־1.52 ש"ח.

בשוק המניות ירדו אתמול 161 שערים, לעומת 81 שעלו ו־98 שנשארו בלא שינוי, מהם ירדו 26 ב־5% ויותר ו־13 עלו ב־5% ויותר. נרשמו 3 „מוכרים בלבד" ו־1 „קונים בלבד" (רקסטר). המחזור הגיע ל־8.8 מיליון ש"ח, מזה 2 מיליוני ש"ח במניות ההסדר.

במניות ההסדר נרשמו אתמול רק ירידות שערים (ב־%): אי די בי רג' — 0.2; אי די בי כ' — 1.5; אגוד רג' — 1.1; דיסקונט כ' — 0.3; דיסקונט א' — 1.0; מזרחי ש' — 2.0; מזרחי מ' — 1.7; פועלים מ' — 0.2. תשאותיהן השנתיות נעו בין 16.44% (הפועלים ש') ל־17.10% (המזרחי ש'), הפועלים מ' — 16.68%, דיסקונט א' — 16.61%, כל"ל — 16.55%.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר היתה מגמת שערים מעורבת. עלו ב־%: הסטנות — 0.1; — 3.7; כללי מ"ר 1 — 1.8.

לחוה לונד ומשפחתה
תנחומים במות
האח
בניכר
קיבוץ ניר־דוד
(תל־עמל)

בפלילים

עורך־דין מואשם בהוצאת כספים במירמה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

עו"ד יעקב גולדשטיין בן 33 מחיפה, המחזיק במשרד לעריכת־דין בחדרה, מואשם בהוצאת כספים במירמה מלקוחותיו.

בכתב־האישום שהוגש אתמול בבית־המשפט המחוזי בחיפה טוענת התובעת, עו"ד חנה לפין, כי במסגרת עבודתו עסק הנאשם בסידור הלוואות לדיור ללקוחותיו מבנקים למשכנתאות, גם אם לא היו זכאים לכך, כאשר לקוחות אחרים, שהיו זכאים לדיור, ויתרו על קבלת ההלוואות. בדרך זו הצליח הנאשם להסדיר ללקוחותיו הלוואות, אך גבה מהם „דמי שירות" בשיעור 10 ל־15 מסכום ההלוואה, בטענה שאלה תנאי הבנק לקבלת ההלוואה. לטענת התביעה דרישה כזו לא הועלתה מעולם על־ידי הבנקים.

התובעת פירטה שישה מקרים שונים בהם לקח הנאשם בשנים 1983/4, 570 אלף שקלים ישנים כדמי שירות, סכום השווה ל־8,180 ש"ח.

חייל החשוד בפריצות: ראיתי בזה אתגר

„ביצעתי את הפריצות בתור אתגר", אמר אתמול טירון בהנדסה הקרבית, שהובא בפני שופט שלום להארכת מעצרו. הוא הודה בביצוע הפריצות, כשבין פריטי השלל היו גם חוברות פורנוגרפיות. חוקר המשטרה ציין שחקירת החייל טרם הסתיימה, כי הוא ביקש להפסיקה בשל עייפותו.

נציג המשטרה טען בבית־המשפט, שיגיב כהן, חייל בן 18 מערד, פרץ לבית־הספר התיכון בעיר וגנב משם ציוד משרדי. לדבריו פרץ החייל, יחד עם קטין מערד, גם לשתי חנויות בעיר והשניים גנבו מתוכן ציוד התעמלות וחוברות פורנוגרפיות.

אחרי שהוגשו לשופט צבי סגל גם תיקים פליליים נוספים שנפתחו נגד החייל, הוא הודה בחשדות שיוחסו לו ואמר: „אני משרת בטירונות של חיל ההנדסה הקרבית ואת הפריצות ביצעתי בתור אתגר. רק השנה סיימתי את לימודי בבית־הספר התיכון בערד ורצתי לשם, כדי לקחת ציוד. גם פרצתי לשתי חנויות בעיר".

נוכח חומרת העבירות והודאת החשוד בביצוען, ציווה השופט לעצור את הטירון הקרבי לשמונה ימים נוספים, כדי לאפשר את המשך חקירתו. (עתי"ם)

חשוד בתקיפת חברתו מתוך קנאה

פרשת תושיה של צעירה בת 25 מחולון נגולה אתמול, בבית־משפט השלום בת"א, שם סיפר ב"כ המשטרה, כי גבר כבן 48, שאיתו היא חיה זמן רב, איים עליה להרגה באקדח ובסכין, לאחר שראה גבר בלתי מוכר לו יוצא מדירתה. אך האשה התגברה עליו, נעלה אותו בדירתה ומיהרה להזמין את המשטרה.

רב־סמל המשטרה, שבתאי גיל, אמר, כי החשוד, חיים ברנקין, הגיע בשבת לפנות בוקר לביתה של הצעירה שאיתה הוא חי זה שנים, חרף היותו בעל משפחה. כאשר הבחין בגבר שיצא מדירתה בערה בו קנאתו והוא פרץ לתוך הדירה.

נציג המשטרה סיפר, כי על רקע קנאה זו פרץ ויכוח חריף בין הגבר לצעירה, וכאשר אמרה לו שאינה רוצה בו עוד, נטל החשוד מאחת המגירות אקדח המוחזק על־ידי האשה ברשיון, דרך אותו ואיים עליה להרגה. הצעירה חטפה ממנו את האקדח ואז נטל סכין ואיים עליה ואף תקף אותה. כאן גילתה הצעירה תושיה רבה, היא משכה אותו אל החדר השני וכאשר רץ אחריה נעלה אותו בדירה ונמלטה לשכנה ומשם הזעיקה את המשטרה.

השופט יצחקי כרא"ז הורה לעצרו ל־4 ימים. (עתי"ם)

2 עצירים חתכו עצמם בתחנת המעצר בנתניה

2 עצירים מתחנת המעצר של משטרת נתניה חתכו בשבת את צווארם בסכין גילוח, ולאחר קבלת טיפול רפואי בבית החולים „לניאדו" הוחזרו לתא המעצר.

השניים הם שמעון חן בן 34, העצור בחשד של גרימת חבלה חמורה, ושמעון גולן, בן 29, העצור כחשוד בטירמה. שניהם תושבי נתניה. בתא המעצר שלהם נמצאו 3 סכיני גילוח בתוך קופסת סיגריות.

בתאי המעצר של משטרת נתניה ארעו בחצי השנה האחרונה מקרים אחרים שבהם נפגעו עצורים, באחד המקרים נרצח קטין לאחר שחנקו אותו בתאו. במקרים אחרים נפגעו עצירים בנסיבות דומות. לפני כחודשיים הוצתו מזרונים בתאי המעצר של נתניה.

למרים ושמחה לויט ולכל המשפחה
אתכם באבלכם במות האחות
בלומה מונק
קיבוץ גת

ללולה לוקסנבורג ומשפחתה
משתתפים באבלכם במות
האחות
המחלקה הטכנית של
קיבוצי השומר הצעיר